

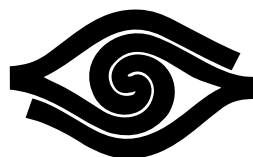
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska

Výročná správa 2023

Únia nevidiacich
a slabozrakých
Slovenska

Výročná správa 2023

Autori (v abecednom poradí):
Petra Ajdariová, Tomáš Bako, Dušana Blašková,
Michaela Dlhá, Dagmar Filadelfiová,
Eliška Fričovská, Erika Kanátová, Pavol Korček,
Zuzana Tkáčová, Lenka Patyiová,
Zora Sdurková, Katarína Šmajdová Búšová,
Peter Teplický, Soňa Tóthová, Tatiana Winterová.

Grafická úprava: SASIDA production, s. r. o.
Fotografie na obálke: archív ÚNSS a Eva Amzler
Fotografie vnútro: archív ÚNSS, pixabay.com,
Eva Amzler
Tlač: Starion, s. r. o.

Vydala ÚNSS v máji 2024.

Táto publikácia spĺňa zásady jasnej tlače. Ide o metódy sprístupňovania tlačených textových informácií ľuďom so zrakovým postihnutím. Ich dodržiavanie je však prospešné aj pre širokú verejnosť, napríklad pre seniorov či ľudí, ktorí sa potrebujú v texte rýchlo orientovať.

Malé i veľké projekty v prospech ľudí so zrakovým postihnutím

Každý rok je pre neziskovú organizáciu rokom výziev, plánovaných úloh i neočakávaných prekážok. Vždy si však povieme, že sú na to, aby sme ich zdolali a posunuli nás ďalej. Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska dôsledne obhajuje záujmy a práva ľudí so zrakovým postihnutím. V roku 2023 sa nám podarilo zúčastniť sa desiatok stretnutí a zasadnutí poradných orgánov ovplyvňujúcich legislatívu SR. O problémoch nevidiacich a slabozrakých sme mali možnosť hovoriť aj na pôde Európskeho parlamentu, či rokovaníach Európskeho fóra ľudí so zdravotným postihnutím v Bruseli. Ten sme opätovne navštívili vďaka nominácii projektu Deň bielej palice na ocenenie za výnimočnosť v oblasti bezpečnosti cestnej premávky, ktoré udeľuje Európska charta bezpečnosti cestnej premávky. Žiaľ, cenu sme nezískali, ale teší nás, že sa o našom výnimočnom projekte hovorilo v celej Európskej únii. Spokojní sme však mohli byť pri sumarizácii priebehu Dňa bielej palice na slovenských cestách. Dopravno-preventívnu aktivitu organizujeme v spolupráci s Prezidiom PZ už štrnásť rokov. Naši figuranti zaevidovali vyše 5 800 vozidiel po celom Slovensku. Prednosť chodcom s bielou palicou nedalo 1019 vodičov. Naše slová vďaka a pochvalu si vypočulo viac ako 4 800 šoférov. Dôvod na úsmev nám dal aj

22. ročník verejnej zbierky Biela pastelka. Výsledok bol viac ako uspokojujivý. Hrubý výnos dosiahol čiastku vyše 286-tisíc Eur. Finančné prostriedky nám pomôžu dofinancovať naše služby, obhajovať záujmy a práva nevidiacich a slabozrakých, ale aj zorganizovať množstvo rôznorodých aktivít určených ľuďom so zrakovým postihnutím. Sme veľmi vďační našim partnerom, podporovateľom i dobrovoľníkom, pretože bez nich by zbierka nebola takou úspešnou.

Zdanlivo menšou, ale vydarenou aktivitou bola Tour de Braille v Nitre, ktorá preverila vedomosti používateľov slepeckého písma. Nech sú technické vymoženosti akékoľvek, naďalej

Ján Podolinský
predseda ÚNSS

Tatiana Winterová
riaditeľka ÚNSS

považujeme Braillovo písmo za základnú gramotnosť ľudí so zrakovým postihnutím. Aj preto intenzívne pracujeme so Slovenskou autoritou pre Braillovo písmo, vyučujeme i motivujeme našich členov a klientov k jeho aktívnemu používaniu. Vďaka podpore Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR sme mali úspešný záver kalendárneho roka. Zakúpili sme dve hybridné vozidlá zn. Toyota. O príspevok sme sa uchádzali s grantovým projektom Najviac sa naučím doma. Jeho cieľom je zvýšiť dostupnosť terénnych sociálnych služieb ÚNSS v Bratislavskom a Košickom kraji. Zároveň umožniť plnohodnotné začlenenie ľudí so zrakovým postihnutím do spoločnosti, zlepšovať kvalitu ich života a nezávislosť formou terénnych i ambulantných sociálnych služieb. Pretože práve to je cieľom nášho snaženia, menších i väčších úloh, plánov jednotlivých oddelení, ale aj poslania základných organizácií – spokojní členovia a klienti Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska, pre ktorých je naša organizácia miestom, kde nájdú pomoc, podporu, priateľov i sebarealizáciu.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska

ÚNSS je občianske združenie, ktorého členmi sú ľudia so zrakovým postihnutím, ich priaznivci, priatelia a rodičia nevidiacich a slabozrakých detí.

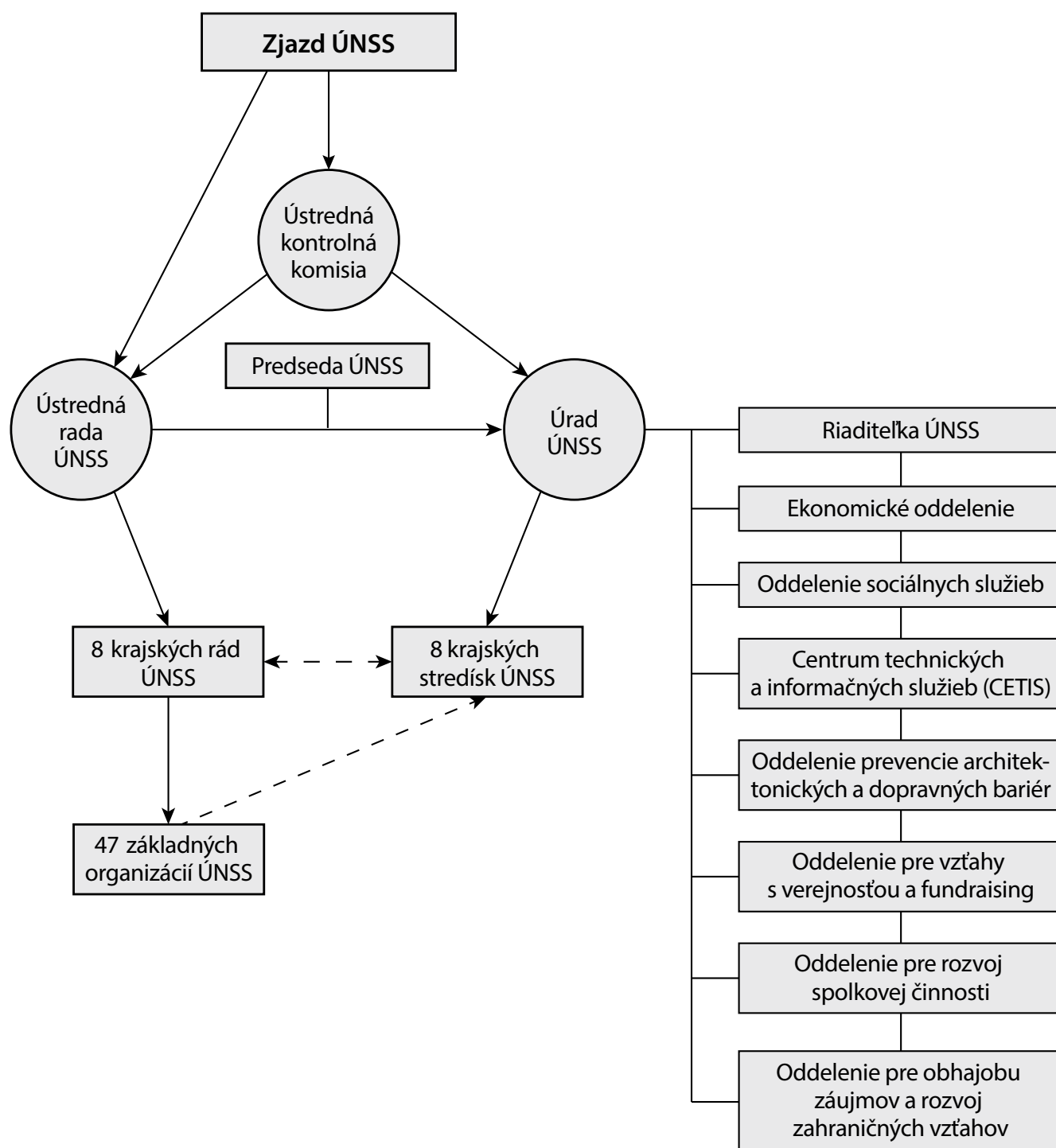
Naším poslaním je:

- obhajoba záujmov ľudí so zrakovým postihnutím zameraná najmä na vytváranie rovnakých príležitostí, zabezpečenie rovnakého zaobchádzania a realizáciu pozitívnych opatrení na prekonávanie a kompenzáciu dôsledkov zrakového postihnutia;
- aktivizácia ľudí so zrakovým postihnutím a vytváranie podmienok na rozvoj vlastných zručností a rozširovanie znalostí potrebných na prekonávanie dôsledkov zrakového postihnutia, na rozvoj a uspokojovanie záujmov a potrieb, na prípravu na plnohodnotný a integrovaný život i na prácu v spoločnosti;
- všestranné pôsobenie na verejnosť a informovanie o problémoch a schopnostiach ľudí so zrakovým postihnutím tak, aby boli vnímaní ako prirodzená súčasť spoločnosti;
- sociálne poradenstvo, sociálna prevencia, sociálna rehabilitácia a poskytovanie sociálnych a ďalších služieb.

Organizačná štruktúra

Kontakty

Názov organizácie: Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska

Sídlo organizácie: Sekulská 672/1, 841 04 Bratislava

IČO: 00683876

Organizačná forma: občianske združenie

Dátum založenia: 7. apríla 1990

Zložka MV SR: VVS/1-909/90-32-12

Ústredná rada ÚNSS:

predseda: Ján Podolinský

prvý podpredseda: Tímea Hóková

podpredsedovia: Branislav Mamojka a Michal Tkáčik

členovia: Adriana Bražinová, Ján Cesnek, Mária Danielová, Michaela Dlhá, Dagmar Filadelfiová, Ivana Frčová, Peter Halada, Ladislav Klešč, Jozef Kopaj, Lenka Kulíková, Milan Měchura, Michal Muravský, Darina Ondrušová, Renata Oláhová, Stanislav Sokol, Peter Teplický, Tatiana Winterová, Josef Zbrank

Ústredná kontrolná komisia ÚNSS

predseda: Edita Križanová

podpredseda: Vladimír Zán

členovia: Jana Ivanová, Alena Paleschová, Božena Poláčková

Úrad ÚNSS

riaditeľka: Tatiana Winterová

asistentka riaditeľky: Monika Ďurčeková

kontakt: Sekulská 672/1, 841 04 Bratislava, tel.: 02/69 20 34 20, email: unss@unss.sk, www.unss.sk

Ekonomické oddelenie:

Katarína Kulková, Michal Winter, Adriana Ondrušová, Zuzana Együdová, Mária Frtúsová

Oddelenie sociálnych služieb:

Dagmar Filadelfiová, Ivana Frčová, Tímea Hóková (od 5. augusta 2021 nástup na MD)

Centrum technických a informačných služieb (CETIS):

Peter Teplický, Marek Macko, Ján Podolinský

Oddelenie prevencie architektonických a dopravných bariér:

Pavol Korček

Oddelenie pre vzťahy s verejnosťou a fundraising:

Eliška Fričovská, Michaela Holíková, Dušana Blašková

Oddelenie pre rozvoj spolkovéj činnosti:

Michaela Dlhá

Oddelenie pre obhajobu práv, legislatívne aktivity a zahraničné vzťahy:

Soňa Tóthová, Branislav Mamojka

Kto je klientom Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska?

Zrakové postihnutie má rôzne škály prejavov. Príčinou je nielen veľká variabilita očných ochorení, ale aj miera adaptácie človeka na život s daným postihnutím. V ÚNSS sledujeme predovšetkým funkčné dôsledky rôznych očných diagnóz (ako osoba vidí) a sociálny kontext (ako zvláda riešenie každodenných životných situácií so zníženou zrkovou kontrolou). Našou hlavnou klientskou skupinou sú ľudia so zrkovým postihnutím – vrodenným alebo získaným. Pri mechanickejšom členení našich klientov vychádzame z klasifikácií, ktoré sa opierajú najmä o stupeň zrkového postihnutia.

V tomto ponímaní sú klientmi ÚNSS:

- **Nevidiaci**

– ľudia s najťažším stupňom zrkového postihnutia. Pri úplnej strate zrkového vnímania človek nerozlišuje svetlo a tmu, neprijíma žiadne svetelné podnety. Za nevidiacich pokladáme aj tých, ktorí majú zachovaný svetlocit, t. j. sú schopní vnímať maximálne svetlo, nedokážu však lokalizovať jeho zdroj;

- **Prakticky nevidiaci**

– ľudia s najťažšou slabozrakosťou. Môžu byť schopní vnímať svetlo, obrysy a tvary predmetov, zrakom rozoznávajú prsty ruky tesne pred očami, ale ani s najlepšou možnou korekciou nedokážu využívať zrak ako dominantný a jediný analyzátor pri práci, orientácii v priestore a pri získavaní informácií. V bežnom živote je pre nich zrak prakticky nevyužitelný;

- **Slabozrakí**

– ľudia s natoľko zníženou ostrosťou videnia, že aj s najlepšou možnou korekciou majú problémy s vykonávaním zrkovej práce. Ich schopnosti vizuálneho vnímania sú obmedzené a deformované, zrakom prijímajú zo svojho okolia neúplné a skreslené informácie. Majú síce vážne poškodený zrak, ale disponujú jeho užitočnými zvyškami, ktoré sa dajú efektívne využiť;

- **Osoby s poruchami binokulárneho videnia**

– ľudia s poruchou funkčnej rovnováhy a fyziologickej spolupráce pravého a ľavého oka. Hovoríme o skupine s tupozrakosťou, škuľavosťou a monokulom;

- **Osoby s kombinovaným postihnutím**

– ľudia, u ktorých sa vyskytuje viacero postihnutí. Našími klientmi sa stávajú vtedy, ak je súčasťou diagnózy akýkoľvek stupeň zrkového postihnutia.

Nevidiaci a slabozrakí bežne fungujú v prepojení so svojim užším či širším sociálnym prostredím. Pri riešení konkrétnych životných situácií, ktoré sa týkajú napr. vzdelávania či zamestnávania, sa naším klientom zároveň stáva celé sociálne prostredie (učiteľ, zamestnávateľ, rodina a pod.). Cieľom našej činnosti je maximalizovať samostatnosť a nezávislosť ľudí so zrkovým postihnutím a minimalizovať potrebu ďalšej pomoci zo strany iných.

Odborná pomoc ľuďom so zrakovým postihnutím

Jedným z poslání ÚNSS je poskytovanie sociálnych služieb ľuďom so zrakovým postihnutím v súlade so zákonom 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona 455/1991 o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov. Naším cieľom je flexibilne reagovať na potreby ľudí, ktorých zasiahla strata, alebo poškodenie zraku a následne vytvárať komplexnú ponuku služieb, vykonávanú na základe zápisov do registra sociálnych služieb, ktorými sú:

- špecializované sociálne poradenstvo,
- sociálna rehabilitácia,
- sprievodcovská a predčitateľská služba,
- požičiavanie pomôcok.

Špecializované sociálne poradenstvo a sociálnu rehabilitáciu vykonávame na základe rozhodnutia o akreditácii na odbornú činnosť udelenú Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Prioritou ÚNSS pri poskytovaní sociálnych služieb je ich dostupnosť. Snažíme sa službu poskytnúť čo najskôr a ísť čo najbližšie ku klientom. Podľa ich požiadavky zabezpečujeme formu terénnu – v prirodzenom prostredí klienta, alebo ambulantnú – v najbližšom z poradenských miest. Všetky naše sociálne služby poskytujeme bezplatne a bez administratívnej záťaže, čo znamená, že nie je

Pravidelné stretnutia našich pracovníkov sú príležitosťou na vzdelávanie i osobné rozhovory.

nutné vyplňať žiadne tlačivá. Zároveň je našou snahou poskytovať služby na mieru individuálnym potrebám človeka so zrakovým postihnutím, avšak nezabúdame ani na potreby rodiny a sociálneho prostredia, v ktorom klient žije. Skupinové formy využívame pri vyrovnávaní sa s postihnutím, pri motivácii pre ďalšiu aktivitu a pri zvládaní sociálno-komunikačných zručností. Všetky služby poskytujú odborní pracovníci pravidelne vzdelávaní, disponujúci najmodernejšími poznatkami.

Špecializované sociálne poradenstvo a sociálna rehabilitácia

Prostredníctvom špecializovaného sociálneho poradenstva pomáhame riešiť problémové situácie pri:

- vyrovnávaní sa s postihnutím,
- orientácii v sociálnej legislatíve,
- výbere kompenzačných a optických pomôcok,
- vzdelávaní osôb so zrakovým postihnutím,
- uplatnení sa na trhu práce, získaní alebo udržaní zamestnania,
- adaptácii v sociálnom prostredí,
- úprave fyzického prostredia.

Prostredníctvom sociálnej rehabilitácie podporujeme samostatnosť a nezávislosť ľudí so zrakovým postihnutím. Formou nácvikov im pomáhame získať a rozvíjať zručnosti v nasledujúcich oblastiach:

- nácvik priestorovej orientácie a samostatného pohybu (chôdza s bielou palicou, so sprievodcom, s využitím zvyškov zraku, s vodiacim psom),
- nácvik sebaobslužných činností (varenie, upratovanie, osobná hygiena),
- nácvik práce s kompenzačnými a optickými pomôckami,
- nácvik práce s technicky náročnými pomôckami (počítačom upraveným pre potreby ľudí so zrakovým postihnutím),
- nácvik komunikačných zručností (výučba Braillovoho písma, klávesnicových zručností, podpisovania a sociálno-komunikačných zručností).

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2023

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	2 560	10 985	12 014
Sociálna rehabilitácia	1 709	8 245	14 203
Sprievodcovská a predčitateľská služba	6	6	9
Požičiavanie pomôcok	27	41	58
Výcvik používania pomôcky	0	0	0
Celkový súhrn	2 858	19 277	26 283

Celkový počet klientov nie je súčtom klientov v jednotlivých oblastiach poskytovaných sociálnych služieb. Ide o celkový počet tých, s ktorými sme počas roka 2023 pracovali, niektorým sme poskytli viacero druhov služieb.

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2023

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	Súhrn poskytnutých služieb	2 560	10 985	12 014
	pri vyrovnávaní sa s postihnutím	233	305	299
	sociálno-právne	1 891	5 291	6 178
	pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	1 420	3 316	3 458
	v oblasti vzdelávania	135	276	291
	v oblasti zamestnávania	89	120	144
	pre sociálne prostredie	738	1 404	1 346
	pri úprave fyzického prostredia klienta	157	197	213
	pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	40	76	86

Štatistika členenia vykonávania sociálnej rehabilitácie v roku 2023

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	Súhrn poskytnutých služieb	1 709	8 245	14 203
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	210	801	1 694
	Sebaobsluha	234	437	698
	Nácvik práce s optickými pomôckami	818	1 622	2 103
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	1 033	2 522	3 922
	Komunikácia	314	1 117	2 554
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	319	1 746	3 231

Štatistika členenia poskytnutých sociálnych služieb v roku 2023

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	2 609	13 921	13 887
Terénna služba	1 189	5 356	12 396
Pobyt	0	0	0
Spolu	2 858	19 277	26 283

Poskytnutie služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Individuálna práca	2 841	19 159	26 069
Skupinová práca	107	118	214
Spolu	2 858	19 277	26 283

Odborné služby poskytovalo v roku 2023 spolu 33 sociálnych pracovníkov/poradcov a sociálnych pracovníkov/poradcov – inštruktorov sociálnej rehabilitácie, ktorí spĺňajú kvalifikačné a odborné predpoklady na vykonávanie sociálnych služieb dané zákonom o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov. Naša organizácia je držiteľom akreditácie na Kurz inštruktorov sociálnej rehabilitácie. Ide o vzdelávací program zameraný na potreby odbornej praxe v práci s ľuďmi so zrakovým postihnutím, ktorý nám umožňuje udržiavať vysokú odbornosť našich zamestnancov. Obsahuje päť modulov: Priestorová orientácia a samostatný pohyb pre inštruktorov sociálnej rehabilitácie, Sebaobsluha pre inštruktorov sociálnej rehabilitácie, Čítanie a písanie Braillovo písma pre inštruktorov sociálnej rehabilitácie, Zraková terapia pre inštruktorov sociálnej rehabilitácie a Informačné technológie pre inštruktorov sociálnej rehabilitácie.

Sociálne služby v roku 2023

V súčasnej náročnej dobe, ktorá ostáva poznačená pandemiou koronavírusu a vojnou na Ukrajine, je pre ÚNSS dôležité, aby poskytované sociálne služby zostali pružné a efektívne. Preto sme sa v roku 2023 snažili uplatňovať kľúčové aspekty, ktoré udržiavajú kvalitu nami poskytovaných

sociálnych služieb, zabezpečované sieťou ôsmich krajských stredísk. Potvrdením kvality je opätovné získanie predĺženia akreditácie MPSVaR na odborné činnosti – špecializované sociálne poradenstvo a sociálna rehabilitácia o päť rokov do 1. 12. 2028.

Profesionálny rast odborných pracovníkov

S cieľom kontinuálneho rozvoja profesionálneho rastu odborných pracovníkov ÚNSS uplatňujeme systém pravidelnej supervízie. V roku 2023 využilo internú skupinovú supervíziu 7 krajských stredísk, externú skupinovú a individuálnu supervíziu využilo krajské stredisko Banská Bystrica. Koordinácia a overovanie uplatňovania štandardov kvality sociálnych služieb v jednotlivých regiónoch bola zabezpečovaná pravidelnými on-line poradami, individuálnymi konzultáciami s odbornými pracovníkmi a realizáciou monitoringov v krajských strediskách Prešov a Žilina, ktorých úlohou je aj mapovanie potrieb ich odborných pracovníkov a prevencie proti vyhoreniu. Celoslovenské stretnutie odborných pracovníkov sa stáva pravidelnou vzdelávacou aktivitou, ktorej cieľom tentokrát bolo nadobúdanie nových odborných informácií o význame psychologickéj podpory pri práci so zdravotne postihnutými

Klientka pri výučbe práce s mobilným telefónom a špeciálnym programom.

klientmi prostredníctvom Centra práce s mládežou Space Banská Bystrica. Pracovníci sa dozvedeli viac aj o službách SKN, Braillovom písme či hmatovej grafike. Venovali sme sa aj inkluzívnemu vzdelávaniu detí so zrakovým postihnutím, prevencii architektonických a dopravných bariér, novinkám v ponuke pomôcok a obhajobe záujmov osôb so zrakovým postihnutím. V neposlednom rade bola dôležitá prezentácia prípadových štúdií a výmena skúseností z praxe.

Oddelenie sociálnych služieb ÚNSS bolo zodpovedné za realizáciu výberových konaní, koordináciu pri personálnych zmenách, následné zaškolenie nových pracovníkov zamerané na štandardy poskytovania sociálnych služieb pre osoby so zrakovým postihnutím, diagnostiku zrakového postihnutia, sociálno-právne poradenstvo a poradenstvo pri výbere kompenzačných a optických pomôcok.

Ovplyvňovanie sociálnej legislatívy

Intenzívne sme sa zapájali do pripomienkovania legislatívnych zmien a zúčastňovali sa pracovných skupín MPSVaR k tvorbe zákona o inšpekcii v sociálnych službách, reforme posudkovej činnosti a financovania sociálnych služieb. Upozorňovali sme na nedostatky Informačného systému sociálnych služieb MPSVaR a MZ SR na neaktuálnosť Zoznamu kategorizovaných zdravotníckych pomôcok skupiny K biele palice a skupiny O optické lupy.

Participácia a spolupráca

Participujeme na Analýze nákladovosti oftalmologických indikácií vekom podmienenej degenerácii makuly (VPDM) a diabetického edému makuly v rámci projektu Nákladovosť ochorenia, ktorý realizuje spoločnosť IQVIA v spolupráci so Slovenskou oftalmologickou spoločnosťou. V roku 2023 sme v rámci uvádzaného projektu spolupracovali pri príprave prieskumu zameraného na pacientov s VPDM a diabetickým edémom makuly s dopadom na kvalitu ich života. Aktívnou účasťou na Kongrese Slovenskej glaukómovej spoločnosti sme predstavili ÚNSS a sociálne služby pre pacientov so zrakovým postihnutím so zámerom prehĺbenia spolupráce.

Realizáciou seminára pre Katedru cestovného ruchu, Ekonomickej fakulty UMB na tému zlepšenia prístupnosti cestovného ruchu pre ľudí so zrakovým postihnutím participujeme na odstraňovaní bariér v uvádzanej oblasti.

Intenzívne spolupracujeme na vytváraní koordinovaných služieb pre rodiny so zrakovo postihnutým dieťaťom v spolupráci s Centrom včasnej intervencie – Raná starostlivosť Bratislava, Špecializovaným centrom poradenstva a prevencie pre deti a žiakov so zrakovým postihnutím Levoča, Slovenskou knižnicou pre nevidiacich M. Hrebendu v Levoči a ďalšími organizáciami, ktorých poslaním je podporovať rodiny so zrakovo postihnutým dieťaťom.

Kvalitu sociálnych služieb ÚNSS potvrdzujú aj Ocenenia samosprávnych krajov:

Erika Šodorová – pracovníčka KS ÚNSS Nitra – ocenená županom NSK

Kolektív pracovníčok KS ÚNSS Trnava – ocenené županom TTSK

Zora Sdurková – pracovníčka KS Trenčín – ocenená županom TNSK

Aké sú naše plány?

Nadalej chceme skvalitňovať nami poskytované sociálne služby, flexibilne reagovať na meniace sa okolnosti v sociálnych službách, zároveň využívať inovatívne prístupy a metódy v sociálnej práci s dôrazom na individualitu a celostný prístup ku klientovi.

Plánujeme pokračovať v sérii monitoringov krajských stredísk pre optimalizovanie a verifikovanie správnosti postupov pri práci s klientom, ale aj za účelom monitorovania tímovej spolupráce, psychickej pohody pracovníkov a prevencie syndrómu vyhorenia.

Kedže je v našom úmysle pomáhať zodpovedne, budeme nadalej pokračovať v zabezpečovaní individuálnej a skupinovej supervízie. Naše plány do nasledujúceho obdobia sú výzvou, ktorá vytvára kvalitné a komplexné služby dostupné pre ľudí so zrakovým postihnutím v rámci celého Slovenska.

Krajské stredisko ÚNSS Banská Bystrica

adresa: **Internátna 10, 974 04 Banská Bystrica**

tel.: **048/413 42 01**

e-mail: **unss.bystrica@unss.sk**

web: **www.bystrica.unss.sk**

Personálne obsadenie krajského strediska

Dagmar Filadelfiová: vedúca KS, metodička pre sociálne služby

Ivana Frčová: zástupkyňa vedúcej KS, metodička pre sociálne služby

Ľubica Dúbravská: sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie

Dana Hudecová: sociálna poradkyňa – inštruktorka sociálnej rehabilitácie (okres Zvolen)

Renata Oláhová: sociálna poradkyňa – inštruktorka sociálnej rehabilitácie (okres Lučenec)

Milena Pančíková: sociálna poradkyňa – inštruktorka sociálnej rehabilitácie (okres Brezno)

Vladimíra Ezr: odborná pracovníčka v oblasti prevencie dopravných a architektonických bariér

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2023

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	0	0	0
Špecializované sociálne poradenstvo	355	2 027	1 949
Sociálna rehabilitácia	227	1 344	1 876
Sprievodcovská a predčitateľská služba	0	0	0
Požičiavanie pomôcok	3	4	4
Výcvik používania pomôcky	0	0	0
Celkový súhrn	392	3 375	3 828

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2023

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	Súhrn poskytnutých služieb	355	2 027	1 949
	pri vyrovňovaní sa s postihnutím	42	73	54
	sociálno-právne	289	1 204	1 205
	pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	138	337	297
	v oblasti vzdelávania	32	96	109
	v oblasti zamestnávania	10	24	29
	pre sociálne prostredie	93	248	208
	pre úpravu fyzického prostredia klienta	16	25	25
	pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	4	14	22

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2023

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	Súhrn poskytnutých služieb	227	1 344	1 876
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	27	145	180
	Sebaobsluha	40	118	135
	Nácvik práce s optickými pomôckami	140	369	458
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	120	309	357
	Komunikácia	22	146	236
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	46	257	510

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2023

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	381	2 534	2 171
Terénna služba	168	841	1 657
Pobyť	0	0	0
Spolu	392	3 375	3 828

Vzdelávanie zamestnancov

Záleží nám na zvyšovaní kvality poskytovaných služieb, preto sa snažíme o neustále vzdelávanie pracovníčok krajského strediska. Zúčastnili sme sa viacerých odborných vzdelávaní, prebiehajúcich prezenčne aj online. Spomenieme účasť na nie-

koľkých konferenciách, ako napr. Prístupne 2023, ktorá bola zameraná na problematiku digitálnej prístupnosti mobilných aplikácií a webových stránok pre užívateľov so zrakovým postihnutím. Konferencia Aktuálne možnosti a výzvy reliéfnej grafiky, organizovaná Slovenskou knižnicou pre

nevidiacich M. Hrebendu v Levoči, nám priblížila podstatu reliéfnej grafiky, vytváranie i používanie haptických máp a ich význam pre osoby so zrakovým postihnutím. Konferencia Nezávislý život, s témou Participácia ľudí so zdravotným postihnutím, bola zameraná na prezentáciu nástrojov podporujúcich participáciu. Odborným prínosom pre služby krajského strediska bola aj účasť pracovníčok na viacerých prezentáciách, napr. služieb ŠCPP pre deti a žiakov so zrakovým postihnutím v Levoči, distribútorov (spoločností Tyflocomp a Vincom) kompenzačných a optických pomôcok so zameraním na novinky. Všetky pracovníčky KS absolvovali externú supervíziu a zúčastnili sa celoslovenského vzdelávacieho stretnutia odborných pracovníkov ÚNSS, zameraného na rôzne témy, prispievajúce ku skvalitňovaniu služieb.

Ambulancie pre slabozrakých v Banskobystrickom kraji

S cieľom posunúť naše služby čo najbližšie k pacientom so zrakovým postihnutím poskytujeme špecializované sociálne poradenstvo a sociálnu rehabilitáciu v ambulancii Oftal, Špecializovanej nemocnice v odbore oftalmológia vo Zvolene. V roku 2023 ich využilo 46 pacientov so zrakovým postihnutím. Koncom roka sme s Očnou klinikou II. FN sP F. D. Roosevelta dohodli opätovné zabezpečovanie služieb v ambulancii pre slabozrakých a naplánovali užšiu spoluprácu, čo by malo viesť k väčšej spokojnosti pacientov so zrakovým postihnutím.

Aktivity krajského strediska

Projektové aktivity

Krajské stredisko v Banskej Bystrici bolo aj tento rok zapojené do projektov s celoslovenskou pôsobnosťou.

Zdravé oči už v škôlke – preventívny program zameraný na skríningové meranie zraku v materských školách. V Banskobystrickom kraji sme v roku 2023 odmerali zrak 2298 deťom v 47 materských školách. Podarilo sa nám odhaliť začínajúce zrakové vady u 218 detí, čo je 9 % škôlkarov, ktorým sme odporučili komplexné vyšetrenie zraku u oftalmológa.

Bezpečne bez prekážok – projekt Krajskej rady ÚNSS Banská Bystrica, na ktorom sme boli partnerom a zabezpečovali lektorov v rámci plánovaných aktivít. Cieľom projektu bolo pripraviť účastníkov so zrakovým postihnutím na to, aby vedeli správne pôsobiť na verejnosť, informovať o problémoch a schopnostiach osôb so zrakovým postihnutím v oblasti odstraňovania bariér. V rámci projektu bolo vyškolených 20 účastníkov so zrakovým postihnutím.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

Svetový týždeň glaukómu je preventívnou akciou, počas ktorej sa hovorí o príznakoch, rizikách, ale najmä dôležitosti prevencie tohto očného ochorenia. Slovenská glaukómová spoločnosť (SGS) v spolupráci s ÚNSS pripravila pre verejnosť viacero preventívnych aktivít. V Banskej Bystrici boli realizované merania vnútroočného tlaku a prezentácie pre študentov gymnázií. Úlohou ÚNSS bolo informovať o živote so zrakovým postihnutím a prezentovať pomôcky uľahčujúce nevidiacim a slabozrakým život.

Aj tohto roku sme sa prezentovaním poslania ÚNSS a poskytovaných služieb zapojili do aktivít Svetového týždňa glaukómu.

V rámci workshopy na základnej škole sa žiaci oboznámili s Braillovým písmom.

Prístupnosť v cestovnom ruchu pre ľudí so zrakovým postihnutím bola témou prezentácie, ktorú sme zabezpečovali pre študentov a pedagógov Katedry cestovného ruchu EF UMB v Banskej Bystrici. Cieľom aktivity bolo priblížiť problémy a potreby ľudí so zrakovým postihnutím v cestovnom ruchu a následne zlepšenie prístupnosti v danej oblasti.

VII. kongres Slovenskej glaukómovej spoločnosti bol príležitosťou na odprezentovanie ÚNSS a sociálnych služieb poskytovaných ľuďom so zrakovým postihnutím s cieľom prehĺbiť vzájomnú spoluprácu.

HACKATHON EIT Health i-Days je jednodňové podujatie, do ktorého sa zapájajú študenti a ľudia z praxe z rôznych miest v Európe. Spoločne pracujú v multidisciplinárnych tímoch na inovatívnych riešeniach výziev v oblasti zdravotníctva, založených na reálnych situáciách ovplyvňujúcich život pacientov a prácu zdravotníkov. Jedno z podujatí sa organizovalo aj v Banskej Bystrici. Okrem pracovníčky krajského strediska sa ho zúčastnila aj klientka so zrakovým postihnutím.

Pod jednou strechou je podujatie Mesta Banská Bystrica určené pre osoby s nepriaznivým zdravotným stavom, ich rodiny aj širokú verejnosť. Mali sme priestor prezentovať činnosť ÚNSS, ako aj

pomôcky uľahčujúce život ľuďom so zrakovým postihnutím.

Deň bielej palice sme si nenechali ujsť ani tento rok. Dopravno-preventívnu akciu organizuje Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska v spolupráci s Prezidiom Policajného zboru pri príležitosti Svetového dňa bielej palice pravidelne. Cieľom je upozorniť vodičov na chodcov s bielou palicou, a tým zvyšovať ich bezpečnosť v cestnej premávke. V tento deň chodili nevidiaci s bielou palicou cez priechody pre chodcov aj v šiestich mestách Banskobystrického kraja a na ich signál prejsť nereagovalo 15,3% vodičov, čo je lepší výsledok ako minulý rok.

Prezentácie pre zariadenia sociálnych služieb

V rámci vyhľadávacej činnosti sme v roku 2023 navštívili tri zariadenia sociálnych služieb v Banskej Bystrici a Brezne, kde sme prezentovali odborné sociálne služby, ale aj kompenzačné a optické pomôcky, ktoré môžu uľahčiť život nielen ľuďom so zrakovým postihnutím, ale aj seniorom so zhoršeným videním.

V rámci vytvárania systému pre zamestnávanie osôb so zrakovým postihnutím sme nadviazali spoluprácu so sociálnym podnikom Deeply a firmou Konecta Slovakia. Obe spoločnosti majú záujem vytvoriť systém a vhodné podmienky, aby boli pripravení prijať do zamestnania osoby so zrakovým postihnutím, a zároveň ich na pracovnom mieste udržať.

Besedy a workshopy sme zabezpečovali pre základné a stredné školy, verejné a mestské knižnice Banskobystrického kraja. Podarilo sa nám zrealizovať až 16 akcií s témami zrakového postihnutia i Braillovoho písma. Významnou pomocou pri samotnej realizácii bola účasť aktívnych členov so zrakovým postihnutím.

Debarierizácia v oblasti architektonických a dopravných bariér

Aj v roku 2023 sa nám darí rozvíjať prospešnú spoluprácu so stavebnou praxou a samosprávami pri uplatňovaní Vyhlášky 532/2002 Z.z. v rámci celého Banskobystrického kraja. Uplatňovanie technických požiadaviek má veľký význam pre sa-

Zraková stimulácia sa u detských klientov realizuje hrou formou, napríklad pomocou navliekania drevených korálikov na šnúrku.

Klientka sa učí pracovať na počítači.

mostatnosť a integráciu ľudí so zdravotným postihnutím do spoločenského a pracovného života.

Hospodárenie

Výnosy 2023	
Finančný príspevok VÚC Banská Bystrica	102 600,00 €
Príspevok ÚPSVaR Lučenec	6 418,46 €
Dotácia MPSVaR na terénne služby	0,00 €
Podnikateľská činnosť	627,00 €
Ostatné výnosy (zbierkové aktivity, príspevky, granty)	20 103,75 €
Spolu	129 749,21 €

Náklady 2023	
Nákup materiálu, energií, opráv	8 750,22 €
Cestovné	1 907,61 €
Nájomné	2 218,00 €
Nákup služieb	15 027,70 €
Osobné náklady	98 134,12 €
Finančné náklady	957,46 €
Odpisy DM	2 754,10 €
Spolu	129 749,21 €

Ekonomicky oprávnené náklady

Služby špecializovaného sociálneho poradenstva sme v roku 2023 poskytli 355 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 63 294,38 €. Hodinová sadzba

na 1 hodinu poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva predstavuje sumu 16,03 €. Služby sociálnej rehabilitácie sme v roku 2023 poskytli 227 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 63 294,38 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu vykonávania sociálnej rehabilitácie predstavuje čiastku 16,33 €.

Hodinové sadzby na jednotlivé druhy sociálnych služieb sú vypočítané podľa spôsobu vykazovania hodín poskytovaných druhov sociálnych služieb Banskobystrickému samosprávnemu kraju.

Podakovanie partnerom a donorum

Za spoluprácu a finančnú podporu ďakujeme Banskobystrickému samosprávnemu kraju a mestám Banská Bystrica, Zvolen, Lučenec, Brezno, Žiar nad Hronom a Banská Štiavnica.

Ďakujeme dlhoročným partnerom:

Asociácii Slovenských Levov Banská Bystrica, Očnej klinike II. FNŠP F. D. Roosevelta, ambulancii pre slabozrakých OFTAL – Špecializovanej nemocnice v odbore oftalmológia vo Zvolene, Očnej optike OptiPlus, spoločnostiam Vincom a Tyflocomp. Poďakovanie patrí základným a stredným školám, ktoré sa zapojili do verejnej zbierky Biela pastelka. V neposlednom rade ďakujeme všetkým dobrovoľníkom, ktorí sa rozhodli ochotne pomáhať našej organizácii a ľuďom so zrakovým postihnutím.

Krajské stredisko ÚNSS Bratislava

adresa: **Sekulská 672/1, 841 04 Bratislava**

tel.: **02/69 20 34 42**

e-mail: **unss.bratislava@unss.sk**

web: **www.bratislava.unss.sk**

Personálne obsadenie krajského strediska

Tomáš Bako: vedúci KS, sociálny pracovník – inštruktor sociálnej rehabilitácie

Eva Metonová: sociálna poradkyňa – inštruktorka sociálnej rehabilitácie

Silvia Kvetáková: sociálna pracovníčka (do 30. 6. 2023)

Lucia Taligová Kollerová: sociálna pracovníčka

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2023

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	0	0	0
Špecializované sociálne poradenstvo	224	401	520
Sociálna rehabilitácia	133	368	621
Sprievodcovská a predčitateľská služba	0	0	0
Požičiavanie pomôcok	1	1	1
Výcvik používania pomôcky	0	0	0
Celkový súhrn	245	770	1 143

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2023

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	Súhrn poskytnutých služieb	224	401	520
	pri vyrovnávaní sa s postihnutím	7	7	8
	sociálno-právne	54	75	101
	pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	163	204	280
	v oblasti vzdelávania	19	19	17
	v oblasti zamestnávania	31	29	44
	pre sociálne prostredie	21	38	43
	pre úpravu fyzického prostredia klienta	22	22	17
pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	5	7	11	

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2023

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	Súhrn poskytnutých služieb	133	368	621
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	28	89	174
	Sebaobsluha	12	24	39
	Nácvik práce s optickými pomôckami	52	58	65
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	42	42	52
	Komunikácia	7	34	46
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	40	121	247

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2023

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	210	562	675
Terénna služba	67	208	468
Pobyt	0	0	0
Spolu	245	770	1 142

Vzdelávanie zamestnancov

Eva Metonová bola účastníčkou niekoľkých online konferencií: Medzinárodného sympózia o orientácii a mobilite (International Orientation & Mobility Online Symposium 2024), 18. ročníka medzinárodnej konferencie mobility vo Varšave (18th International Mobility Conference Warsaw) a Možnosti aktivizácie a zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím. Tomáš Bako absolvoval sériu workshopov IT Refresh zameraných na prehĺbenie zručností inštruktórov IT pre ľudí so zrakovým postihnutím. Obaja pracovníci sa zúčastnili aj tradičného Celoslovenského stretnutia odborných pracovníkov ÚNSS.

Aktivity krajského strediska

Projektové aktivity

Okrem špecializovaného sociálneho poradenstva a sociálnej rehabilitácie, vykonávanej ambulantnou a terénnou formou, sme v spolupráci s Krajskou radou ÚNSS Bratislava zorganizovali Prešpor-ské braillovanie, súťaž v čítaní a písaní bodového písma i jeho korektúre. Podarilo sa nám ju tiež obohatiť o prezentáciu kompenzačných pomôcok. Pokračovali sme v online stretnutiach s inšpiratívnymi ľuďmi so zrakovým postihnutím, ktoré sú

vo forme podcastov „Sami sebe“ k dispozícii na webovej stránke strediska. Vďaka internej grantovej schéme ÚNSS sme v novembri a decembri uskutočnili projekt Dvere dokorán, ktorý pozostával z piatich stretnutí. Na nich si sedem zapojených mladých ľudí so zrakovým postihnutím mohlo nanečisto vyskúšať pracovný pohovor a získať podrobnú spätnú väzbu. Na záver sme zorganizovali spoločnú online konferenciu, na ktorej sme zhrnuli nadobudnuté poznatky. Jej záznam sa tiež nachádza na našej webovej stránke.

V priebehu roka sme sa spolupodieľali na tvorbe komunitných plánov miest Pezinok a Stupava, zúčastnili sme sa pracovného stretnutia pod názvom Koncepcia rozvoja sociálnych služieb, ktoré organizovalo BSK. Konzultovali sme stratégie sprístupnenia hrádov Devín a Červený Kameň, Goetheho inštitútu a v spolupráci s Metropolitným inštitútom Bratislavy sme mapovali de/bariérovosť okolia ôsmich základných a materských škôl v hlavnom meste. V sumári našich aktivít nesmie chýbať ani účasť na online stretnutiach k príprave STN k úprave verejných priestorov a zasadnutiach Skupiny pre rehabilitáciu, prípravu na prácu a pracovné uplatnenie Európskej únie nevidiacich

Prezentácia haptického modelu mesta Svätý Jur.

(Rehabilitation, Vocational Training and Employment EBU).

V rámci programu Zdravé oči už v škôlke sme v roku 2023 skontrolovali zrak 6 310 deťom. Odporúčanie navštíviť oftalmológa sme vydali 1 001 z nich, čo je 16 % zo skontrolovaných detí.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

V júni sme iniciovali pracovné stretnutie s Dopravným podnikom Bratislava, ktorého výstupom sú okrem iného školiace materiály pre vodičov, revízorov a asistentov prepravy, pripravené v spolupráci s OZ Psi na život. Zorganizovali sme online seminár o optických pomôckach pre neziskovú organizáciu Raná starostlivosť. V rámci Bratislavských mestských dní sme v Turistickom informačnom centre prednášali o zrakovom postihnutí, na konferencii TEDx Bratislava 2023 sme mali informačný stánok. Zrealizovali sme zácvič herečky Viktórie Svoradovej na rolu nevidiacej v seriáli Pán profesor. Vyškolili sme mestských sprievodcov, programových manažérov a pracovníkov PR oddelenia Bratislavského kultúrneho a informačného strediska a asistentov výstav v Slovenskej národnej galérii.

Počas roka sa nám podarilo pripraviť 2 workshopy v zariadeniach pre seniorov, 5 pre základné školy a jeden pre materskú školu, ktorých spoločnou témou bolo zmiernenie dôsledkov zrakového postihnutia. Venovali sme sa však aj náboru a zácvič dobrovoľníkov z Gymnázia C. S. Lewisa v Bratislave. Účinkovali sme v podcastovej relácii

Účastník Prešporského braillovanie si prezerá dotykový rám.

TV Doktor OKAmih s Úniou s názvom Nielen o technológiách pre nevidiacich. Zúčastnili sme sa vernisáže výtvarných diel ľudí so zdravotným postihnutím v Klientskom centre Bratislava, prezentácie bronzového modelu mesta Svätý Jur a 3D modelov v Archeoparku Dubová.

Hospodárenie

Výnosy 2023	
Finančný príspevok VÚC Bratislava upravená o vratky	57 943,46 €
Dotácia MPSVaR na terénne služby	7 296,00 €
Ostatné výnosy (zbierkové aktivity, príspevky, granty)	19 377,24 €
Spolu	84 616,70 €

Náklady 2023	
Nákup materiálu, energií, opráv	16 790,72 €
Cestovné	114,00 €
Nájomné	1 462,72 €
Nákup služieb	10 877,58 €
Osobné náklady	53 171,72 €
Finančné náklady	1 444,86 €
Odpisy DM	755,10 €
Spolu	84 616,70 €

Ekonomicky oprávnené náklady

Služby špecializovaného sociálneho poradenstva sme v roku 2023 poskytli 224 klientom a výška

Michaela Dlhá predstavuje Braillovo písmo herečkám Zuzane Porubjakovej a Gabike Marcinkovej i moderátorovi Vratkovi Siráginu, ktorí svojou účasťou spestrili event Bielej pastelky.

ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 30 205,24 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva predstavuje sumu 19,48 €.

Služby sociálnej rehabilitácie sme v roku 2023 poskytli 133 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 53 302,24 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu vykonávania sociálnej rehabilitácie predstavuje sumu 16,53 €.

Hodinové sadzby na jednotlivé druhy sociálnych služieb sú vypočítané podľa spôsobu vykazovania hodín poskytovaných druhov sociálnych služieb Bratislavskému samosprávnemu kraju.

Podakovanie partnerom a donorum

Za spoluprácu a finančnú podporu ďakujeme Bratislavskému samosprávnemu kraju, naše podakovanie však patrí aj Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy a mestu Malacky. Za pomoc pri zbierke Biela pastelka ďakujeme OC Eurovea a OC Aupark, za spoluprácu Metropolitnému inštitútu Bratislavy, Slovenskej národnej galérii, Múzeu mesta Bratislavy, Bratislavskému kultúrnemu a informačnému stredisku, Goetheho inštitútu, OZ Psi na život a Raná starostlivosť, n. o. V neposlednom rade ďakujeme všetkým našim dobrovoľníkom a podporovateľom, ktorí nám pomáhajú počas celého roka.

Dobrovoľníci verejnej zbierky Biela pastelka.

Tomáš Bako na workshope pre klientov DSS Seniorville v Jablonovom.

Krajské stredisko ÚNSS Košice

adresa: **Park obrancov mieru 1, 040 01 Košice**

tel.: **055/632 47 15**

e-mail: **unss.kosice@unss.sk**

web: **www.kosice.unss.sk**

Personálne obsadenie krajského strediska

Zuzana Tkáčová: vedúca KS, sociálna pracovníčka – koordinátorka sociálnych služieb (od 1. 3. 2023)

Zuzana Košuthová: vedúca KS, sociálna pracovníčka – koordinátorka sociálnych služieb (do 15. 6. 2023)

Erika Forgáčová: sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie

Martina Benkeová: sociálna pracovníčka (od 11. 9. 2023)

Andrea Potoczka: sociálna pracovníčka

Ján Podolinský: sociálny poradca – inštruktor sociálnej rehabilitácie

Adela Godová: sociálna pracovníčka (od 1. 3. 2023)

Marta Pajkošová: sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie (do 31. 3. 2023)

Zlata Babuláková: sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie (do 31. 3. 2023)

Ďalší zamestnanci zabezpečujú pracovnú asistenciu, administratívne a upratovacie práce, odborné práce v oblasti prevencie dopravných a architektonických bariér.

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2023

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	0	0	0
Špecializované sociálne poradenstvo	488	2 084	2 736
Sociálna rehabilitácia	227	1 046	1 581
Sprievodcovská a predčitateľská služba	0	0	0
Požičiavanie pomôcok	10	11	11
Výcvik používania pomôcky	0	0	0
Celkový súhrn	525	3 141	4 599

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2023

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	Súhrn poskytnutých služieb	488	2 084	2 736
	pri vyrovnávaní sa s postihnutím	54	71	96
	sociálno-právne	381	974	1 287
	pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	285	653	899
	v oblasti vzdelávania	11	46	63
	v oblasti zamestnávania	11	11	11
	pre sociálne prostredie	149	273	314
	pre úpravu fyzického prostredia klienta	40	47	57
	pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	8	9	9

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2023

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	Súhrn poskytnutých služieb	227	1 046	1 851
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	13	34	68
	Sebaobsluha	12	14	43
	Nácvik práce s optickými pomôckami	79	97	162
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	115	225	438
	Komunikácia	24	165	380
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	65	511	760

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2023

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	498	2 455	3 206
Terénna služba	160	686	1 393
Pobyť	0	0	0
Spolu	525	3 141	4 599

Vzdelávanie zamestnancov

V rámci zvyšovania kvality poskytovaných sociálnych služieb sa aj v roku 2023 odborní pracovníci a odborné pracovníčky pravidelne vzdelávali v oblasti legislatívy a v IT technológiách prostredníctvom online seminárov. Noví pracovníci KS absolvovali sériu školení určených novým zamestnancom, zameraných

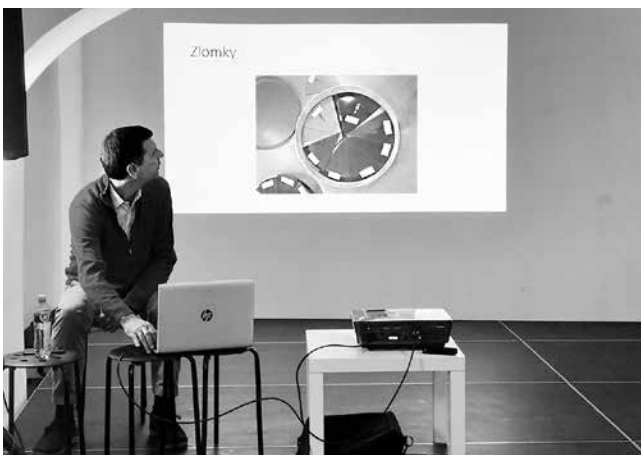
na informácie o kompenzačných a optických pomôckach, sociálno-právne poradenstvo a špecifiká práce s klientom so zrakovým postihnutím, a procesu jeho motivácie na poskytovanie sociálnej rehabilitácie. Všetci odborní pracovníci KS sa zúčastnili Celoslovenského stretnutia odborných pracovníkov ÚNSS.

Aktivity krajského strediska

Projektové aktivity

Naše krajské stredisko pripravilo denný letný tábor pre deti so zrakovým postihnutím i bez neho, čím získal inkluzívny rozmer. Deťom sme pripravili rôzne aktivity zamerané na zlepšenie sebaobľužných zručností či zvýšenie samostatnosti. Napríklad si spoločne uvarili palacinky a cuketové placky – strúhali cuketu, chystali cesto, natierali palacinky džemom, prestierali a servírovali. Navštívili veľa zaujímavých miest a spoločne cestovali výlučne verejnou dopravou. Vyskúšali si i prácu hasičov, kanisterapiu, spoznali historické hodiny a váhy. Sme radi, že mal tábor veľmi pozitívny ohlas a nenásilnou formou spojil nielen deti nevidiace a vidiace, ale pomohol im zvýšiť zručnosti, sebaistotu, upevniť priateľstvá a zmysluplne stráviť prázdninové dni. Píš ako profík je aktivita zameraná na zlepšenie písomnej komunikácie ľudí so zrakovým postihnutím. Pravidelných stretnutí sa zúčastňujú klienti a členovia ÚNSS z Košického kraja. Program Zdravé oči už v škôlke pokračoval aj v roku 2023. Podarilo sa nám navštíviť 56 materských škôl v našom kraji a skontrolovať zrakové parametre 2 225 deťom v predškolskom veku. 344 deťom (15 %) sme odporučili návštevu očného lekára kvôli podozreniu na rozvoj zrakovej vady. Zúčastnili sme sa verejnej zbierky Biela pastelka. Event na Hlavnej ulici v Košiciach sme osviežili nielen hudobno-tanečnými vystúpeniami, ale aj zaujímavou ponukou zameranou na zdravie. Všeobecná zdravotná poisťovňa návštevníkom

Ján Podolinský, jeden z autorov publikácie, prednáša o tom, ako možno názorne priblížiť zlomky.

Detký tábor v našej réžii podporil zručnosti vidiacich aj nevidiacich detí.

ponúkala merania BMI, krvného tlaku či cukru v krvi. Vizážistka firmy Mary Kay prítomné dámy nalíčila a poskytla im poradenstvo v oblasti krásy. Boli sme tiež súčasťou dopravno-preventívnej aktivity Deň bielej palice. Naše tímy sa nachádzali na piatich priechodoch v Košickom kraji. Najlepší výsledok sme zaznamenali na priechode v obci Budimír, kde zo sledovaných 74 vozidiel nedalo nevidiacemu prednosť len 9. Najhorší priechod bol v Košiciach na Národnej Triede v smere na Kavečany. Z 205 sledovaných vozidiel nedalo nevidiacemu chodcovi na priechode prednosť 67.

Prezentačné, preventívne a osvetové aktivity

V júni sme otvorili dvere nášho krajského strediska pre verejnosť, aby sme na pravidelnom Dni otvorených dverí predstavili našu činnosť i formy pomoci. Zaujímavosťou mali možnosť prezrieť si a vyskúšať najmodernejšie kompenzačné a optické pomôcky, ktoré im predstavili zástupcovia z firiem Tyflocomp a Vincom. Naše služby a formy pomoci sme prezentovali na viacerých základných, stredných a vysokých školách Košického kraja. S prezentáciou našich služieb a kompenzačných pomôcok sme sa zúčastnili aj Dní zdravia, ktoré organizoval Košický samosprávny kraj. Pracovníci nášho krajského strediska autorsky pripravili publikáciu Možnosti podpory žiakov a študentov so zrakovým postihnutím asistenčnými technológiami. Na stiahnutie je k dispozícii na webstránke unss.sk v časti Publikácie. Brožúra je reakciou na dlhoročné skúsenosti s klientmi, ktorí

Prezentácia najmodernejších pomôcok pre nevidiacich počas Dňa otvorených dverí.

sa sťažovali na problémy s uchopením učebnej látky v bežnej základnej alebo strednej škole.

Hospodárenie

Výnosy 2023	
Finančný príspevok VÚC Košice	121 827,60 €
Príspevok ÚPSVaR Košice	36 328,96 €
Dotácia MPSVaR na terénne služby	0,00 €
MÚ MČ Košice-sever (príspevok odídenci)	15 928,20
Podnikateľská činnosť	1 665,88 €
Ostatné výnosy (zbierkové aktivity, príspevky, granty)	54 141,04 €
Spolu	229 891,68 €

Náklady 2023	
Nákup materiálu, energií, opráv	44 371,53 €
Cestovné	2 443,60 €
Nájomné	622,06 €
Nákup služieb	20 729,45 €
Osobné náklady	147 021,60 €
Finančné náklady	3 613,03 €
Odpisy DM	11 090,41 €
Spolu	229 891,68 €

Ekonomicky oprávnené náklady

Služby špecializovaného sociálneho poradenstva sme v roku 2023 poskytli 488 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh

Tím krajského strediska s pracovníkmi VŠZP počas eventu hlavného zbierkového dňa Bielej pastelky.

služby bola 77 546,32 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva predstavuje sumu 18,81 €. Služby sociálnej rehabilitácie sme v roku 2023 poskytli 227 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 106 620,65 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu vykonávania sociálnej rehabilitácie predstavuje čiastku 21,12 €. Hodinové sadzby na jednotlivé druhy sociálnych služieb sú vypočítané podľa spôsobu vykazovania hodín poskytovaných druhov sociálnych služieb Košickému samosprávnemu kraju.

Podakovanie partnerom a donorum

Lions Clubu Košice Cassovia ďakujeme za finančný príspevok na kúpu pomôcky, ktorú môžeme využívať pri vyhľadávaní optimálnej pomôcky pre našich klientov. Za pomoc pri organizácii aktivít strediska ďakujeme 1. Lions Clubu Košice. V mene klientov ďakujeme spoločnosti Vincom za pomoc pri zabezpečení kompenzačných pomôcok slúžiacich klientom pri vzdelávaní. Vďaka Košice International School môžu zamestnanci strediska zorganizovať ďalší ročník detského letného tábora. Knižnica pre mládež mesta Košice poskytla priestory na výstavu fotografií Cesta svetla. Pracovníci strediska sa zúčastnili na rodinnom dni Rozčítajme Košice s prezentáciou Braillovo písma a reliéfnej grafiky. Veľké ďakujeme vyjadrujeme mestu Košice za výťažok z Primátorského punču, z ktorého sme mohli doplniť vybavenie krajského strediska novými kompenzačnými pomôckami.

Krajské stredisko ÚNSS Nitra

adresa: **Nedbalova 540/17, 949 11 Nitra**

tel.: **037/741 81 15**

e-mail: **unss.nitra@unss.sk**

web: **www.nitra.unss.sk**

Personálne obsadenie krajského strediska

Petra Ajdariová, vedúca KS, sociálna pracovníčka – koordinátorka sociálnych služieb

Erika Šodorová, sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie

Lucia Gálová – sociálna pracovníčka

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2023

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	0	0	0
Špecializované sociálne poradenstvo	292	1 382	922
Sociálna rehabilitácia	250	1 442	1 714
Sprievodcovská a predčitateľská služba	0	0	0
Požičiavanie pomôcok	0	0	0
Výcvik používania pomôcky	0	0	0
Celkový súhrn	321	2 824	2 636

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2023

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	Súhrn poskytnutých služieb	292	1 382	922
	pri vyrovnávaní sa s postihnutím	49	61	38
	sociálno-právne	236	565	449
	pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	227	464	230
	v oblasti vzdelávania	24	30	21
	v oblasti zamestnávania	1	1	0
	pre sociálne prostredie	111	232	158
	pre úpravu fyzického prostredia klienta	5	7	9
	pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	9	22	16

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2023

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	Súhrn poskytnutých služieb	250	1 442	1 714
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	31	121	141
	Sebaobsluha	45	64	52
	Nácvik práce s optickými pomôckami	129	315	255
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	170	491	472
	Komunikácia	6	30	65
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	87	421	729

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2023

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	315	1 751	1 184
Terénna služba	191	1 073	1 452
Pobyt	0	0	0
Spolu	321	2 824	2 636

Vzdelávanie zamestnancov

V roku 2023 sme sa zúčastnili interných vzdelávacích aktivít ÚNSS – školení o nových kompenzačných pomôckach, online vzdelávania zameraného na prácu s klientom so zrakovým postihnutím, webinárov IT refres, na ktorých sme si mohli upevňovať vedomosti a zručnosti o informačných technológiách pre ľudí so zrakovým postihnutím. Všetky pracovníčky absolvovali supervíziu zamestnancov a zúčastnili sme sa Celoslovenského stretnutia odborných pracovníkov ÚNSS. Z externých seminárov sme sa zúčastnili aktivity NCD Nitra – firemné dobrovoľníctvo s názvom Ako ďalej a seminára organizovaného MsÚ v Nitre zameraného na zvládanie záťažových situácií. Pracovníčka Mgr. Lucia Gálová úspešne absolvovala povinnú skúšku zo sociálno-právneho poradenstva.

Aktivity krajského strediska

Projektové aktivity

Okrem poskytovania sociálnych služieb klientom so zrakovým postihnutím sme v roku 2023 pokračovali v preventívnych aktivitách. V rámci programu Zdravé oči už v škôlke sa nám podarilo navštíviť 49 materských škôl Nitrianskeho kraja.

Skontrolovali sme zrakové parametre 2 145 deťom v predškolskom veku. 18 % z nich, teda 386 detí, od nás dostalo odporúčanie navštíviť oftalmológa

Pracovníčka Erika Šodorová hovorí o našich službách, možnostiach pomoci i pomôckach seniorkám v klube dôchodcov v obci Dolný Ohaj.

Tour de Braille Nitra - súťažná disciplína zameraná na čítanie v Braillovom písme.

pre podozrenie na rozvíjajúcu sa zrakovú vadu. S neziskovou organizáciou SINA Nitra a Krajskou radou ÚNSS v Nitre sme pripravili akciu Tour de Braille Nitra. Mesto Nitra sa stalo dejiskom originálnej súťaže určenej používateľom a fanúšikom Braillovho písma. Súťažiaci si mohli zmerať sily v ovládaní slepeckého písma v rôznych disciplínach. Výnimčnosťou podujatia bolo, že jednotlivé súťažné stanovišťa sa nachádzali v celom meste. Napriek organizačnej náročnosti išlo o vydarenú aktivitu, o čom svedčia pochvalné slová účastníkov i záujem médií.

S nadšením sme sa zapojili i do verejnej zbierky Biela pastelka. Počas hlavného zbierkového dňa sa nám v našom kraji podarilo vyzbierať 25 502,81 €. Zapojili sme sa do dopravnopreventívnej aktivity Deň bielej palice. Dovedna sme zaevidovali 649 vozidiel z toho 136 vodičov nášmu figurantovi s bielou palicou nezastavilo.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

S Nitrianskou galériou sme spolupracovali na projekte Dotkni sa výtvarného umenia. Poskytli sme im dôležité konzultácie pri sprístupňovaní výstavy pre obyvateľov a návštevníkov mesta Nitra so zrakovým postihnutím.

Vážime si ocenenie Nitrianskeho samosprávneho kraja udeľované predsedom NSK, pánom županom Branislavom Becíkom, našej pracovníčke

Okrem škôlok radi skontrolujeme detské oči na rôznych podujatiach. Lucia Gálová na akcii k Medzinárodnému dňu detí.

Mgr. Erike Šodorovej v kategórii Starostlivý anjel. Ocenenie je udeľované výnimčným sociálnym pracovníkom.

Uvedomujeme si, že je dôležité hovoriť o našich službách i možnostiach pomoci, a preto sa aktívne zúčastňujeme rôznych besied či workshopov. Aktivity slúžia nielen ako osvetové podujatia, ale zároveň sú príležitosťou na získanie a vytipovanie si nových klientov. Počas roka 2023 sme uskutočnili niekoľko prezentácií služieb krajského strediska: účastníkom opatrovateľského kurzu na SČK v Leviciach, klientom v DSS BonaVita v Pohronskom Ruskove, v neziskovej organizácii Náruč, v Senior Garden – zariadení pre dôchodcov z Hornej Seči, či v klube dôchodcov v Dolnom Ohaji.

O živote so zrakovým postihnutím a pomoci našim klientom sme hovorili žiakom zo ZŠ Benkova a absolvovali sme i besedu v Krajskej knižnici Karola Kmeťka v Nitre.

V spolupráci s Odborom sociálnych služieb MsÚ Nitra sme participovali na tvorbe a plnení Komunitného plánu IV., Stratégie prístupnosti v meste Nitra a Akčného plánu Nitra bez bariér.

Ocenení účastníci Tour de Braille Nitra 2023.

Hospodárenie

Výnosy 2023

Finančný príspevok VÚC Nitra	89 809,84 €
Dotácia MPSVaR na terénne služby	0,00 €
Ostatné výnosy (zbierkové aktivity, príspevky, granty)	4 796,59 €
Spolu	94 606,43 €

Náklady 2023

Nákup materiálu, energií, opráv	5 104,35 €
Cestovné	1 075,25 €
Nájomné	1,00 €
Nákup služieb	10 967,17 €
Osobné náklady	76 837,16 €
Finančné náklady	621,50 €
Odpisy DM	0,00 €
Spolu	94 606,43 €

Ekonomicky oprávnené náklady

Služby špecializovaného sociálneho poradenstva sme v roku 2023 poskytli 292 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh

služby bola 46 706,16 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva predstavuje sumu 15,76 €. Služby sociálnej rehabilitácie sme v roku 2023 poskytli 250 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 47 496,01 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu vykonávania sociálnej rehabilitácie predstavuje sumu 16,02 €. Hodinové sadzby na jednotlivé druhy sociálnych služieb sú vypočítané podľa spôsobu vykazovania hodín poskytovaných druhov sociálnych služieb Nitrianskemu samosprávnemu kraju.

PodĎakovanie partnerom a donorum

Naše poďakovanie patrí najmä Nitrianskemu samosprávnemu kraju, vedeniu, poslancom a v neposlednom rade aj jeho pracovníkom, ktorí nám svojim prístupom i finančnou podporou umožnili poskytovať sociálne služby v požadovanom rozsahu a kvalite. Taktiež ďakujeme mestu Nitra za priestory, v ktorých môžeme poskytovať sociálne služby. Ďakujeme všetkým podporovateľom a dobrovoľníkom, ktorí nám pomáhali počas celého roka.

Krajské stredisko ÚNSS Prešov

adresa: **Kollárova 11, 080 01 Prešov**

tel.: **051/772 44 21**

e-mail: **unss.presov@unss.sk**

web: **www.presov.unss.sk**

Personálne obsadenie krajského strediska

Katarína Šmajdová Búšová: vedúca KS, sociálna poradkyňa – koordinátorka sociálnych služieb

Marianna Vavrová: sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie

Mária Vargová: sociálna pracovníčka

Gabriela Lazorová: sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie (okres Levoča)

Terézia Rujáková: sociálna pracovníčka (okres Humenné)

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2023

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	0	0	0
Špecializované sociálne poradenstvo	502	2 670	2 014
Sociálna rehabilitácia	237	1 309	1 666
Sprievodcovská a predčitateľská služba	0	0	0
Požičiavanie pomôcok	0	0	0
Výcvik používania pomôcky	0	0	0
Celkový súhrn	514	3 979	3 680

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2023

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	Súhrn poskytnutých služieb	502	2 670	2 014
	pri vyrovnávaní sa s postihnutím	9	12	6
	sociálno-právne	361	1 084	962
	pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	329	1 089	746
	v oblasti vzdelávania	29	49	30
	v oblasti zamestnávania	27	36	33
	pre sociálne prostredie	220	362	221
	pre úpravu fyzického prostredia klienta	17	28	10
	pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	3	10	7

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2023

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	Súhrn poskytnutých služieb	237	1 309	1 666
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	47	132	183
	Sebaobsluha	20	52	57
	Nácvik práce s optickými pomôckami	143	277	242
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	162	348	389
	Komunikácia	69	276	386
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	25	224	410

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2023

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	509	6 414	2 688
Terénna služba	164	565	991
Pobyt	0	0	0
Spolu	514	6 979	3 680

Vzdelávanie zamestnancov

V roku 2023 sme sa zúčastnili viacerých odborných vzdelávaní, ktoré prebiehali prezenčne alebo online. Cieľom bola snaha neustále zvyšovať kvalitu a odbornosť poskytovaných služieb. Z absolvovaných podujatí zmienime: účasť na dvoch odborných webinároch zameraných na inkluzívne vzdelávanie detí so zdravotným postihnutím, ktoré organizovali VÚDPaP a Inkluscentrum. Zúčastnili

Tím krajského strediska (zľava): Mária Vargová, Terézia Rujáková, Gabriela Lazorová, Marianna Vavrová a Katarína Šmajdová Búšová.

sme sa online konferencie Prístupne 2023 zameranej na problematiku digitálnej prístupnosti mobilných aplikácií a webových stránok pre užívateľov so zrakovým postihnutím. Aktuálne možnosti a výzvy reliéfnej grafiky bol názov konferencie organizovanej Slovenskou knižnicou pre nevidiacich M. Hrebendu v Levoči. V rámci nej sme mali príležitosť oboznámiť sa s vytváraním a používaním haptických máp pre osoby so zrakovým postihnutím, ako aj s inými podobami reliéfnej grafiky. Nezávislý život – Participácia bola konferencia zameraná na prezentáciu skúseností a možností podpory participácie ľudí so zdravotným znevýhodnením. Zúčastnili sme sa odborného seminára Osobitosti práce s dieťaťom so zrakovým postihnutím, ktorý organizovala ŠCPaP v Levoči, s cieľom informovania o možnostiach súčasného inkluzívneho vzdelávania detí so zrakovým postihnutím na Slovensku a v Čechách. Okrem vyššie uvedených podujatí sa dve pracovníčky krajského strediska zúčastnili doplnkového Kurzu inštruktorov priestorovej orientácie a samostatného pohybu. Všetky pracovníčky absolvovali internú supervíziu a zúčastnili sa Celoslovenského stretnutia odborných pracovníkov ÚNSS.

Aktivity krajského strediska

Projektové aktivity

V roku 2023 pokračoval preventívny program Zdravé oči už v škôlke, v rámci ktorého sme navštívili 59 materských škôl. Zrakové parametre sme skontrolovali u 2455 detí a odporúčanie na podrobnejšie vyšetrenie u oftalmológa sme vystavili pre 281 z nich, čo predstavuje 11 % detí. Ďalšie merania sme zrealizovali vo Vranove nad Topľou v spolupráci s Hornozemplínskou knižnicou počas aktivít určených detským čitateľom. Krajské stredisko sa tiež zapojilo do projektu Európsky dialóg s mládežou, ktorý zastrešovala Rada mládeže Slovenska. Bol zameraný na tému Inkluzívnej spoločnosti. Zrealizovali sme dve stretnutia s mladými ľuďmi vo veku 16–30 rokov a diskutovali na tému prekážok brániacich ich úplnému začleneniu sa do spoločnosti, prístupu ku kvalitnému vzdelaniu, zdravotnej starostlivosti a rôznym formám sociálnej podpory.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

Keďže v roku 2023 malo krajské stredisko 25. výročie svojho otvorenia, po celý rok sme sa venovali osвете a informačným aktivitám. Zamerali sme sa na problematiku zrakového postihnutia i na špecifiká života s postihnutím. Priestor sme venovali prezentácii sociálnych služieb ÚNSS,

ako aj kompenzačným pomôckam zlepšujúcim kvalitu života ľudí so ZP. Cieľovými skupinami bola široká verejnosť, odborní pracovníci v sociálnych službách, členovia a klienti ÚNSS, ale aj študenti a žiaci rôznych stupňov škôl. Zo zrealizovaných aktivít vyberáme: osvetové podujatie pripravené v spolupráci s PSK s názvom Prezentácia sociálnych služieb určených pre ľudí so zrakovým postihnutím. Bolo zamerané na zamestnancov zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK a pracovníkov ÚPSVaR v Prešovskom kraji. Dovedna sa aktivite zúčastnilo viac ako 60 osôb. Služby ÚNSS a špecifiká práce s klientom so ZP sme priblížili zamestnancom DSS Vita Vitalis v Prešove. Spolupracovali sme na odbornej prednáške Oči, okno do duše, ktorú organizovalo mesto Snina pre seniorov navštevujúcich mestské Denné centrum. V spolupráci so SABP sme zorganizovali odbornú besedu Braillovo písmo a reliéfna grafika v živote osôb so zrakovým postihnutím. Prezentácia bola určená študentom a pedagógom Katedry špeciálnej pedagogiky Prešovskej univerzity v Prešove. Viac ako 70 účastníkov malo možnosť dozvedieť sa zaujímavosti o Braillovom písme a vyskúšať si čítanie i písanie v Braillovom písme na rôznych kompenzačných pomôckach. Takmer päťdesiatke žiakov zo ZŠ Prostějovská v Prešove sme pripravili workshop Hráme sa s Braillovým písмом. Žiaci a

Terézia Rujáková ukazuje malému návštevníkovi, ako sa chodí s bielou palicou.

Pracovníčky KS ÚNSS Prešov približujú poslanie organizácie a „cestu klienta“ na podujatí Prezentácia sociálnych služieb určených pre ľudí so zrakovým postihnutím.

žiačky mali možnosť naučiť sa abecedu hmatového písma, vyskúšať si písanie na rôznych kompenzačných pomôckach určených deťom so zrakovým postihnutím. Študentom Hotelovej akadémie v Prešove sme pripravili workshop so zameraním na komunikáciu, sprevádzanie a obsluhu človeka so zrakovým postihnutím v reštaurácii. Pre členov našej organizácie sme pripravili workshop o význame a možnostiach Braillovo písma. Pri príležitosti Medzinárodného dňa nevidiacich sme zorganizovali Deň otvorených dverí zameraný na prezentáciu služieb ÚNSS a kompenzačných pomôcok pre osoby so ZP v spolupráci so spoločnosťami Tyflocomp a Vincom. Organizačne sme zabezpečili odborné semináre o najnovších kompenzačných pomôckach Envision Glasses a OrcamRead, ktoré viedli lektori z Českej republiky. 37 účastníkov malo možnosť si pomôcky i priamo odskúšať. Okrem uvedených aktivít sme realizovali osvetu aj v informačnom stánku počas verejnej zbierky Biela pastelka 2023, v ktorom sa záujemcovia dozvedeli zaujímavosti o Braillovom písme, špecifikách pohybu a sebaobsluhy ľudí so zrakovým postihnutím. V priebehu roka sa pracovníčky krajského strediska zúčastnili aj rôznych pracovných skupín, zameraných na problematiku Braillovo písma a inklúzie detí so zrakovým postihnutím.

Hospodárenie

Výnosy 2023	
Finančný príspevok VÚC Prešov	122 733,00 €
Dotácia MPSVaR na terénne služby	3 840,00 €
Ostatné výnosy (zbierkové aktivity, príspevky, granty)	15 681,81 €
Spolu	142 254,81 €

Náklady 2023	
Nákup materiálu, energií, opráv	18 342,31 €
Cestovné	4 361,23 €
Nákup služieb	13 984,49 €
Osobné náklady	104 707,25 €
Odpisy	300,00 €
Finančné náklady	559,58 €
Spolu	142 254,81 €

Ekonomicky oprávnené náklady

Služby špecializovaného sociálneho poradenstva sme v roku 2023 poskytli 502 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 45 265,60 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva predstavuje sumu 11,06 €.

Služby sociálnej rehabilitácie sme v roku 2023 poskytli 237 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 95 759,44 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu vykonávania sociálnej rehabilitácie predstavuje čiastku 15,36 €.

Hodinové sadzby na jednotlivé druhy sociálnych služieb sú vypočítané podľa spôsobu vykazovania hodín poskytovaných druhov sociálnych služieb Prešovskému samosprávnemu kraju.

Podakovanie partnerom a donorum

Za spoluprácu a finančnú podporu ďakujeme najmä Prešovskému samosprávnemu kraju. Za spoluprácu a podporu našich služieb ďakujeme i mestám Prešov, Poprad, Levoča, Humenné, Svidník, Medzilaborce a Snina. Podakovanie patrí našim stálym podporovateľom Autoservisu PROFI-PRIBULA, spoločnostiam Tyflocomp, VINCOM a PREMETAL MON. Okrem toho sa chceme poďakovať našim dlhoročným partnerom, a to Krajskej knižnici P. O. Hviezdoslava v Prešove, Okresnej knižnici Dávida Gutgesela v Bardejove, Ľubovnianskej knižnici v Starej Ľubovni, Hornozemplínskej knižnici vo Vranove nad Topľou a Slovenskej knižnici pre nevidiacich M. Hrebendu v Levoči. Zároveň sa chceme poďakovať všetkým našim dobrovoľníkom, podporovateľom a prispievateľom 2 % z daní. Špeciálne poďakovanie patrí všetkým základným a stredným školám, ktoré nám svojou dobrovoľníckou činnosťou každoročne pomáhajú pri organizovaní verejnej zbierky Biela pastelka. Vďaka vám všetkým sme mohli pomáhať ľuďom so zrakovým postihnutím v našom kraji.

Krajské stredisko ÚNSS Trenčín

adresa: **Dolný Šianec 1, 911 01 Trenčín**
 tel.: **032/652 33 13**
 e-mail: **unss.trencin@unss.sk**
 web: **www.trencin.unss.sk**

Personálne obsadenie krajského strediska

Zora Sdurková, vedúca KS, sociálna poradkyňa – koordinátorka sociálnych služieb
 Lenka Riečická, sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie
 Mária Varhaníková, sociálna pracovníčka

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2023

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	0	0	0
Špecializované sociálne poradenstvo	167	845	806
Sociálna rehabilitácia	170	674	966
Sprievodcovská a predčitateľská služba	0	0	0
Požičiavanie pomôcok	0	0	0
Výcvik používania pomôcky	0	0	0
Celkový súhrn	215	1 519	1 772

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2023

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	Súhrn poskytnutých služieb	167	845	806
	pri vyrovnávaní sa s postihnutím	34	36	38
	sociálno-právne	154	413	364
	pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	137	297	298
	v oblasti vzdelávania	7	13	16
	v oblasti zamestnávania	5	8	9
	pre sociálne prostredie	20	31	31
	pre úpravu fyzického prostredia klienta	43	45	45
pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	2	2	5	

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2023

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	Súhrn poskytnutých služieb	170	674	966
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	15	30	70
	Sebaobsluha	58	65	78
	Nácvik práce s optickými pomôckami	90	128	120
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	105	211	259
	Komunikácia	66	126	122
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	31	114	316

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2023

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	213	1 247	1 005
Terénna služba	64	272	767
Pobyt	0	0	0
Spolu	215	1 519	1 772

Vzdelávanie zamestnancov

V prvom kvartáli na krajskom stredisku prebiehali školenia o špeciálnom aplikačnom programe pre nevidiacich v spolupráci s neziskovou organizáciou Touch&Speech. Školením sme si prehľadili

Z. Sdurková a M. Varhaníková na školení o špeciálnom aplikačnom programe pre nevidiacich v mobilných telefónoch.

vedomosti a našim klientom sme tak mohli poskytovať aktuálne a kvalitné informácie z tejto oblasti. Konferencie Aktuálne možnosti a výzvy reliéfnej grafiky, ktorý usporiadala Slovenská autorita pre Braillovo písmo, sme sa zúčastnili online formou v júni. Nové informácie a metódy sme tak mohli sprostredkovať klientom, ktorí ovládajú alebo sa učia Braillovo písmo. Na Celoslovenskom stretnutí odborných pracovníkov ÚNSS sme sa vzdelávali vo viacerých odborných témach, ktoré využijeme pri poskytovaní špecializovaného sociálneho poradenstva a sociálnej rehabilitácie. V závere roka sme si na webinároch zvyšovali užívateľské zručnosti v programe Excel a v asistenčných technológiách pre zrakovo postihnutých v mobilných telefónoch. Počas roka sme sa pravidelne oboznamovali s novinkami v oblasti kompenzačných pomôcok, ktoré nám predstavili firmy Tyflocomp a Vincom.

Aktivity krajského strediska

Projektové aktivity

V rámci programu Zdravé oči už v škôlke sme v roku 2023 navštívili 47 materských škôl. Zrakové

V roku 2023 sme navštívili 47 materských škôl, aby sme škôlkárom skontrolovali zrak.

Workshop v základnej škole v Novákoch.

Naše služby a poradenstvo poskytujeme v nových priestoroch.

parametre sme tak skontrolovali 1 645 deťom a 290 (18 %) z nich sme vystavili odporúčanie na podrobnejšie vyšetrenie u očného lekára. V roku 2023 sme zmenili priestory poskytovania našich sociálnych služieb. Krajské stredisko bolo presťahované do nových priestorov v budove Keramoprojektu, Dolný Šianec 1 v Trenčíne.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

V marci sme mohli žiakom ZŠ v Novákoch priblížiť život nevidiacich. Prostredníctvom rôznych aktivít

sa mohli zoznámiť s Braillovým písmom, s bielou palicou a rôznymi pomôckami, ktoré sú súčasťou života ľudí so zrakovým postihnutím. Teší nás, že aj touto formou môžeme robiť osvetu a odstraňovať predsudky voči nevidiacim a slabozrakým. Aj v tomto roku sme sa zapojili do dopravnopreventívnej akcie Deň bielej palice, ktorú organizuje Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska v spolupráci s Prezidiom Policajného zboru pri príležitosti Svetového dňa bielej palice. V našom kraji sa do akcie zapojilo päť miest. Najlepšie výsledky dosiahlo mesto Púchov,

Deň bielej palice - figurantka pomocou bielej palice signalizuje záujem prejsť cez priechod pre chodcov.

Klient počas náviku priestorovej orientácie a samostatného pohybu s bielou palicou.

kde nezastavilo len 3,7 % vozidiel. Najhoršie Dubnica nad Váhom, kde až 31,7 % vodičov nedalo na priechode prednosť chodcovi s bielou palicou. Počas aktivity sme v Trenčianskom kraji odsledovali 376 vozidiel.

Hospodárenie

Výnosy 2023	
Finančný príspevok VÚC Trenčín	88 179,00 €
Dotácia MPSVaR na terénne služby	3 504,00 €
Ostatné výnosy (zbierkové aktivity, príspevky, granty)	7 279,04 €
Spolu	98 962,04 €

Náklady 2023	
Nákup materiálu, energií, opráv	8 385,97 €
Cestovné	2 248,92 €
Nájomné	2 659,04 €
Nákup služieb	10 864,58 €
Osobné náklady	74 469,63 €
Finančné náklady	333,90 €
Spolu	98 962,04 €

Ekonomicky oprávnené náklady

Služby špecializovaného sociálneho poradenstva sme v roku 2023 poskytli 167 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 49 265,60 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva predstavuje sumu 16,71 €.

Služby sociálnej rehabilitácie sme v roku 2023 poskytli 170 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 48 711,18 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu vykonávania sociálnej rehabilitácie predstavuje čiastku 16,37 €. Hodinové sadzby na jednotlivé druhy sociálnych služieb sú vypočítané podľa spôsobu vykazovania hodín poskytovaných druhov sociálnych služieb Trenčianskemu samosprávnemu kraju.

Podakovanie partnerom a donorum

Naše poďakovanie za podporu a spoluprácu patrí Trenčianskemu samosprávnemu kraju a mestu Trenčín. Za dlhoročnú spoluprácu ďakujeme aj spoločnosti Trenčianske minerálne vody, a.s., ktorá nám poskytuje pitný režim pre našich klientov a dobrovoľníkov. Poďakovanie patrí všetkým, ktorí nás podporujú a pomáhajú počas celého roka.

Krajské stredisko ÚNSS Trnava

adresa: **Trhová 2, 917 01 Trnava**

tel.: **033/551 27 06**

e-mail: **unss.trnava@unss.sk**

web: **www.trnava.unss.sk**

Personálne obsadenie krajského strediska

Lenka Patyiová: vedúca KS, sociálna pracovníčka – koordinátorka sociálnych služieb

Renáta Danišová: sociálna pracovníčka

Zuzana Morávková: sociálna poradkyňa – inštruktorka sociálnej rehabilitácie

Iveta Orbánová: sociálna poradkyňa – inštruktorka sociálnej rehabilitácie

Klaudia Zacharová: sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2023

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	0	0	0
Špecializované sociálne poradenstvo	181	469	1 165
Sociálna rehabilitácia	187	830	3 018
Sprievodcovská a predčítateľská služba	0	0	0
Požičiavanie pomôcok	0	0	0
Výcvik používania pomôcky	0	0	0
Celkový súhrn	281	1 299	4 183

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2023

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	Súhrn poskytnutých služieb	181	469	1 165
	pri vyrovnávaní sa s postihnutím	9	11	25
	sociálno-právne	69	133	297
	pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	140	265	698
	v oblasti vzdelávania	3	9	21
	v oblasti zamestnávania	1	4	8
	pre sociálne prostredie	28	39	100
	pre úpravu fyzického prostredia klienta	5	5	11
	pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	3	3	6

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2023

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	Súhrn poskytnutých služieb	187	830	3 018
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	24	202	803
	Sebaobsluha	34	80	271
	Nácvik práce s optickými pomôckami	29	47	118
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	63	205	699
	Komunikácia	113	295	1 126
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	1	1	2

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2023

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	151	447	847
Terénna služba	218	852	3 336
Pobyt	0	0	0
Spolu	281	1 299	4 183

Vzdelávanie zamestnancov

V roku 2023 absolvovali pracovníčky krajského strediska priebežné školenia zamerané na výučbu osôb so zrakovým postihnutím, konkrétne na prácu s mobilným telefónom so špeciálnym aplikačným programom Corvus a efektívnu prácu s programom Excel. Zúčastnili sme sa Celoslovenského stretnutia odborných pracovníkov ÚNSS, kde sme prezentovali prípadové štúdiu našich klientov. Prítomným kolegyniam a kolegom sme priblížili rôzne typy klientov a zaujímavé spôsoby riešenia ich situácie. Zároveň sme absolvovali internú supervíziu.

Aktivity krajského strediska

Projektové aktivity

Aj v uplynulom roku sme naďalej pokračovali v realizácii programu Zdravé oči už v škôlke. Skríningové merania zraku sme vykonali v 45 materských školách. Zrakové parametre sme dovedna skontrolovali 1 692 deťom. U 162, čo je 10 % škôlkarov, boli zistené zrakové poruchy a odporúčené vyšetrenie u oftalmológa.

Vďaka podpore spoločnosti Tarkett, ktorá nám

Tím krajského strediska počas galavečera, na ktorom sme získali ocenenie Trnavského samosprávneho kraja za kvalitnú prácu v oblasti sociálnych služieb.

darovala kancelárske koberce i zapojením viacerých subjektov do renovačných prác, prešlo krajské stredisko rozsiahlejšou rekonštrukciou. Podarilo sa nám vymalovať, vymeniť podlahoviny, nábytok, zrealizovať údržbárske práce a podobne. Priestory sa stali príjemnejšími a krajšími nielen pre nás, zamestnancov, ale najmä pre našich klientov a návštevníkov. Aj vizuálne prostredie pomáha zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb.

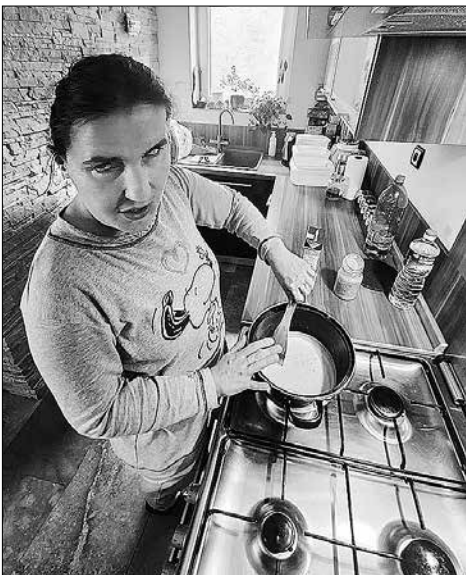

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

Informácie o živote so zrakovým postihnutím sme sprostredkovali žiakom základných a stredných škôl v obci Bučany, Častá a Skalica. Podieľali sme sa aj na celoslovenskej dopravno-preventívnej akcii Deň bielej palice 2023, a to na štyroch priechodoch pre chodcov. Zaškolení aktívni používatelia bielej

Aj v Trnavskom kraji sme organizovali dopravno-preventívnu aktivitu Deň bielej palice.

Nácvik seba-obsluhy v domácom prostredí klientky.

palice z radov samotných zrakovo postihnutých upozorňovali vodičov, že aj oni sú účastníkmi cestnej premávky. Za úspešnosť zmienenej akcie vďačíme nielen zapojeným dobrovoľníkom, ale aj príslušníkom Dopravnej polície, ktorí každoročne dohliadajú na bezpečnosť na vybraných priechodoch i celkový priebeh aktivity.

Predseda Trnavského samosprávneho kraja Juraj Viskupič ocenil prácu kolektívu krajského strediska v prospech ľudí so zrakovým postihnutím. Ocenenie v oblasti sociálnych služieb i finančnú odmenu vo výške dvetisíc eur nám odovzdali na slávnostnom galavečere v priestoroch Divadla Jána Palárika. „Celý pracovný kolektív dennodenne obetavo pracuje v prospech svojich klientov. Pomáha im vyrovnáť sa so zrakovým postihnutím, radí, ako pochopiť a uchopiť náročnú životnú

Dôsledné počítanie príspevkov, ktoré nám venovali darcovia počas zbierky Biela pastelka.

situáciu. Odborné pracovníčky sú nápomocné pri vybavovaní úradných a administratívnych záležitostí, učia chôdzu s bielou palicou, prácu s počítačom alebo dotykovým telefónom s hlasovým výstupom a inými pomôckami uľahčujúcimi nevidiacim a slabozrakým každodenný život,“ zaznelo počas galavečera. Veľmi sa tešíme a ďakujeme, že si našu snahu i profesionalitu všimli aj v rámci samosprávneho kraja.

Hospodárenie

Výnosy 2023	
Finančný príspevok VÚC Trnava	105 600,00 €
Dotácia MPSVaR na terénne služby	5 760,00 €
Ostatné výnosy (zbierkové aktivity, príspevky, granty)	9 158,57 €
Spolu	120 518,57 €

Náklady 2023	
Nákup materiálu, energií, opráv	6 879,90 €
Cestovné	1 800,85 €
Nájomné	830,82 €
Nákup služieb	12 961,46 €
Osobné náklady	96 202,50 €
Finančné náklady	408,54 €
Odpisy DM	1 434,50 €
Spolu	120 518,57 €

Ekonomicky oprávnené náklady

Služby špecializovaného sociálneho poradenstva sme v roku 2023 poskytli 182 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 46 827,44 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva predstavuje čiastku 12,16 €.

Služby sociálnej rehabilitácie sme v roku 2023 poskytli 187 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 71 735,61 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu vykonávania sociálnej rehabilitácie predstavuje čiastku 12,21 €.

Hodinové sadzby na jednotlivé druhy sociálnych služieb sú vypočítané podľa spôsobu vykazovania hodín poskytovaných druhov sociálnych služieb Trnavskému samosprávnemu kraju.

PodĎakovanie partnerom a donorm

Naše poďakovanie za podporu a spoluprácu patrí Trnavskému samosprávnemu kraju, mestu Trnava, ale aj základným a stredným školám z celého kraja, ktoré svojou činnosťou podporili organizovanie verejnej zbierky Biela pastelka. Ďakujeme dobrovoľníkom dopravno-preventívnej aktivity Deň bielej palice a všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k tomu, že môžeme pomáhať ľuďom s ťažkým zrakovým postihnutím.

Krajské stredisko ÚNSS Žilina

adresa: **Karpatská 10, 010 08 Žilina**
 tel.: **041/565 23 69, 0905 477 970**
 e-mail: **unss.zilina@unss.sk**
 web: **www.zilina.unss.sk**

Pod správou KS Žilina poskytuje služby ľuďom so zrakovým postihnutím

Stredisko sociálnej rehabilitácie Martin

Adresa: **B. Bullu 13, 036 08 Martin**
 tel.: **0905 977 527**
 e-mail: **unss.martin@unss.sk**

Personálne obsadenie krajského strediska

Erika Kanátová: vedúca KS, sociálna pracovníčka – koordinátorka sociálnych služieb
 Bernadeta Cingelová: sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie
 Eva Machovská: sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie
 Denisa Veselovská: sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie
 Monika Stašíková: sociálna pracovníčka, Stredisko sociálnej rehabilitácie Martin

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2023

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	0	0	0
Špecializované sociálne poradenstvo	372	1 107	1 902
Sociálna rehabilitácia	292	1 232	2 490
Sprievodcovská a predčitateľská služba	6	6	9
Požičiavanie pomôcok	13	25	42
Výcvik používania pomôcky	0	0	0
Celkový súhrn	398	2 370	4 444

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2023

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	Súhrn poskytnutých služieb	372	1 107	1 902
	pri vyrovnávaní sa s postihnutím	29	34	35
	sociálno-právne	350	843	1 513
	pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	7	7	10
	v oblasti vzdelávania	10	14	15
	v oblasti zamestnávania	6	7	9
	pre sociálne prostredie	97	181	271
	pre úpravu fyzického prostredia klienta	2	12	40
	pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	6	9	10

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2023

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	Súhrn poskytnutých služieb	292	1 232	2 490
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	29	48	76
	Sebaobsluha	14	20	23
	Nácvik práce s optickými pomôckami	158	331	683
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	259	691	1 256
	Komunikácia	7	45	129
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	27	97	260

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2023

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	359	1 511	2 112
Terénna služba	164	859	2 333
Pobyť	0	0	0
Spolu	398	2 370	4 444

Vzdelávanie zamestnancov

V januári sme sa zúčastnili online seminára Zvyšovanie povedomia o právach osôb v kompenzáciách ťažkého zdravotného postihnutia, ktorý bol organizovaný v rámci národného projektu Podpora sociálneho začleňovania pre vybrané skupiny osôb so zdravotným postihnutím. V máji 2023 sme sa zúčastnili online konferencie Prístupne 2023 zameranej na digitálnu prístup-

nosť pre zrakovo postihnutých užívateľov informačných technológií. V júni sme sa absolvovali online seminár Možnosti aktivizácie a zamestnávania osôb so zdravotným znevýhodnením. E. Kanátová, vedúca KS, sa taktiež zúčastnila konferencie Aktuálne možnosti a výzvy hmatovej grafiky zameranej na dostupnosť hmatovej grafiky pre osoby so zrakovým postihnutím (ZP). Koncom októbra sa pracovníčky krajského strediska

zúčastnili na Celoslovenskom stretnutí odborných pracovníkov ÚNSS. Počas celého roka sme absolvovali interné vzdelávacie semináre zamerané na prácu s technicky náročnými pomôckami, ako napr. iPhone, či prezentáciu spoločnosti Tyflocomp o novinkách v oblasti kompenzačných pomôcok.

Aktivity krajského strediska

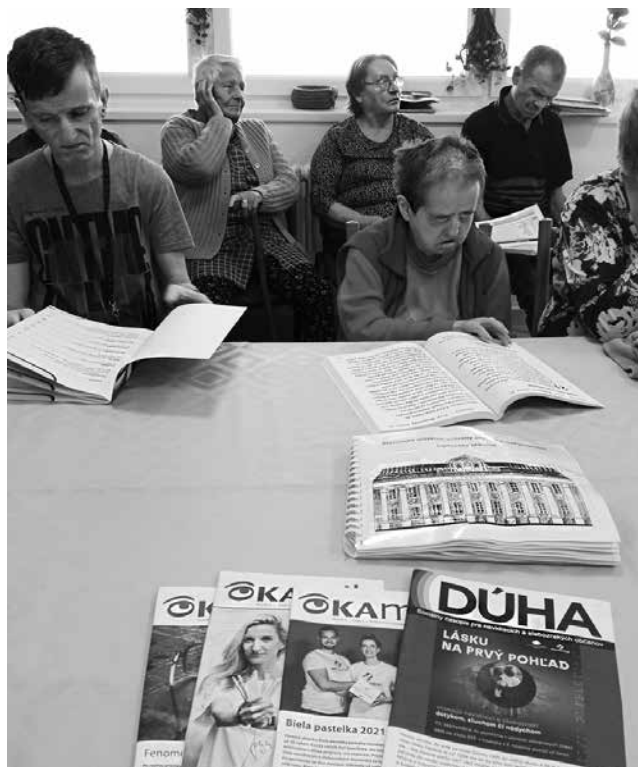
Projektové aktivity

V rámci programu Zdravé oči už v škôlke sme v roku 2023 navštívili 58 materských škôlok v 49 mesiacoch a obciach Žilinského kraja. Zrakové parametre sme skontrolovali 2 323 deťom, pričom u 313 z nich (13 %) sa vyskytlo podozrenie na rozvoj zrakovéj vady, preto sme im vydali odporúčanie navštíviť oftalmológa. Projekt Informatizácia MHD v Žiline, ktorý obsahuje etapu venovanú informovanosti cestujúcich prostredníctvom elektronických informačných panelov, zabezpečil DPMŽ v spolupráci s KS ÚNSS Žilina. Svetelné panely sú totiž vybavené aj hlasovým výstupom, čím sa sprístupnili informácie o spojoch aj pre zrakovo postihnutých cestujúcich. Po ukončení projektu by takto mohlo byť v Žiline vybavených až 50 zastávok MHD. Zároveň sme na zastávkach MHD v Žiline rozmiestnili QR kódy, ktoré slúžia ako virtuálny panel. Spolupracovali sme s predsedom OZ Pro-Gym Kysucké Nové Mesto v rámci projektu Vybudovanie prvého vonkajšieho bezbariérového relaxačno-športového centra pre ŤZP v Kysuckom Novom meste. V rámci projektu sme poskytovali konzultácie o potrebách zrakovo postihnutých užívateľov a pomáhali pri hľadaní vhodných sponzorov.

V októbri KS ÚNSS Žilina zrealizovalo seminár a workshop o činnosti a poslaní organizácie, sociálnych dôsledkoch zrakového postihnutia, spojený s prezentáciou kompenzačných a optických pomôcok pre ZP, vrátane praktických ukážok sprievodcovských techník a pravidiel komunikácie s osobami so zrakovým postihnutím.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

E. Kanátová, vedúca KS ÚNSS Žilina, je členkou bezbariérovej komisie mesta Žilina. V rámci nej

Seminár o možnostiach riešenia zrakového postihnutia pre obyvateľov CSS Oravská Lesná.

Na Bielej pastelke už roky nemôžu chýbať ani Šošoni.

Pastelkový tím MŠK Žilina tento rok zbierkoval aj s terminálmi od ČSOB.

Štedrý dar od LIONS klubu Žilina do Fondu adresnej pomoci prevzala vedúca KS Erika Kanátová (vľavo).

sa na pravidelných zasadnutiach snaží obhajovať záujmy, práva a potreby zrakovo postihnutých obyvateľov mesta. Taktiež je členkou pracovnej skupiny zameranej na tvorbu a prípravu Koncepcie rozvoja sociálnych služieb v Žilinskom kraji. Za účelom nadviazania užšej spolupráce a sieťovania služieb pre klientov sa zúčastnila pracovného stretnutia v novovzniknutom ŠCPP pre deti a žiakov so ZP v Levoči. E. Kanátová sa pravidelne zúčastňuje stretnutí pracovnej skupiny pre Braillovo písmo (BP). Jej cieľom je monitorovať procesy výučby BP v rámci sociálnej rehabilitácie poskytovanej ÚNSS. Hľadať a navrhovať vhodné spôsoby motivácie pre výučbu u dospelých klientov, v spolupráci so špecializovanými poradňami monitorovať úroveň znalostí BP u detí a mládeže, absolvujúcej integrované vzdelávanie a pod.

Pracovníčka Monika Stašíková sa zúčastnila besedy, ktorú organizovalo Komunitné centrum Sučany, kde prezentovala činnosť a poslanie ÚNSS, riešenie sociálnych dôsledkov ZP, spojené s prezentáciou kompenzačných a optických pomôcok. M. Stašíková zastupovala krajské

Bernadeta Cingelová pri výučbe klientky v priestorovej orientácii a samostatnom pohybe s bielou palicou.

stredisko aj v sociálno-zdravotnej komisii mesta Turčianske Teplice, ktorú oboznámila s jeho poslaním i poskytovanými službami. Hoci je september „pastelkovým“ mesiacom, stihli sme sa zúčastniť aktivity Žilinský deň zdravia, kde sme prezentovali kompenzačné a optické pomôcky.

Pracovníčka Bernadeta Cingelová sa zúčastnila workshopu Babylon education Žilina, organizovanej spoločnosťou Siemens Žilina, kde odprezentovala kompenzačné pomôcky pre zrakovo postihnutých ľudí s dôrazom na Braillovo písmo i chôdzu s bielou palicou.

V roku 2023 sme pripravili a realizovali viacero seminárov a workshopov pre deti zo základných aj stredných škôl. Na základe dlhoročnej spolupráce so SMOPaJ Liptovský Mikuláš sme pripravili popisky v Braillovom písme k vybraným exponátom výstavy Fragmenty z prírody, tohto roku pod názvom VÔNE PRÍRODY – objavte kúzlo vôní s každým nádychom! V novembri sa vedúca KS ÚNSS Žilina zúčastnila neformálnej diskusie v rámci podujatia Genius Loci Žilina, ktorého cieľom je predstaviť a nahliadnuť do zákulisia najrôznejších spolkov, inštitúcií, klubov, organizácií či podujatí, ktoré tvorili a doteraz tvoria kultúrny a spoločenský život v Žiline. Tentoraz bola špecificky zameraná na zrakové postihnutie, sociálne dôsledky zrakového postihnutia a činnosť ÚNSS. V rámci programu Fond adresnej pomoci, ktorý vznikol na základe spolupráce s LIONS Clubom Žilina ešte v roku 2018 a je zameraný na priamu finančnú pomoc zrakovo postihnutým klientom Žilinského kraja pri nákupe kompenzačných a optických pomôcok, sme v roku v 2023 finančne podporili päť klientov čiastkou 365,00 €. V uplynulom roku sa nám podarilo zrealizovať rozsiahlu rekonštrukciu priestorov krajského strediska – výmenu okien, podláh, vymalovanie priestorov, nainštalovať nové osvetlenie, vybudovať sociálne zázemie. Rekonštrukčné práce zabezpečila firma Žilbyt.

Hospodárenie

Výnosy 2023	
Finančný príspevok VÚC Žilina	103 148,00 €
Príspevok ÚPSVaR Žilina	8 557,92 €
Dotácia MPSVaR na terénne služby	0,00 €
Ostatné výnosy (zbierkové aktivity, príspevky, granty)	11 473,60 €
Spolu	123 179,52 €

Náklady 2023	
Nákup materiálu, energií, opráv	9 511,20 €
Cestovné	3 045,80 €
Nájomné	482,60 €
Nákup služieb	12 666,04 €
Osobné náklady	96 040,25 €
Finančné náklady	1 108,63 €
Odpisy DM	325,00 €
Spolu	123 179,52 €

Ekonomicky oprávnené náklady

Služby špecializovaného sociálneho poradenstva sme v roku 2023 poskytli 372 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 60 246,09 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva predstavuje sumu 13,39 €. Služby sociálnej rehabilitácie sme v roku 2023 poskytli 292 klientom a výška ekonomicky oprávnených nákladov na tento druh služby bola 61 113,17 €. Hodinová sadzba na 1 hodinu vykonávania sociálnej rehabilitácie predstavuje čiastku 12,32 €. Hodinové sadzby na jednotlivé druhy sociálnych služieb sú vypočítané podľa spôsobu vykazovania hodín poskytovaných druhov sociálnych služieb Žilinskému samosprávnemu kraju.

Podakovanie partnerom a donorm

Za spoluprácu a finančnú podporu ďakujeme Žilinskému samosprávnemu kraju, mestám Žilina a Martin. Vďaka za dlhoročné partnerstvo patrí Lions Clubu Žilina, MY Žilinské noviny, MY Kysucké noviny, hypermarketu Tesco Žilina, spoločnosti BILLA, Optike JaŠ, Optike D3R, DPMŽ a MŠK Žilina.

Aktivity členov našej organizácie

Najvyšším orgánom Únie nevidiacich a slabozrakých je zjazd. Ten tvoria delegáti volení na zasadnutiach základných organizácií a klubov. Zjazd zvolí Ústrednú radu (ÚR), ktorá riadi ÚNSS a tiež Ústrednú kontrolnú komisiu. Ich mandát trvá štyri roky.

Zasadnutie Ústrednej rady.

Ako ďalej zobrazuje organizačná štruktúra (na s.6), pod ÚR spadá výkonná a spolková zložka. Do výkonnej zložky patria zamestnanci Úradu ÚNSS, odborní zamestnanci krajských stredísk poskytujúci špecializované služby (bližšie predstavené v predchádzajúcich kapitolách) a sekretári krajských rád. Spolková zložka je zložená z dobrovoľných členov občianskeho združenia v súčasnosti organizovaných v štyridsiatich siedmich základných organizáciách (ďalej len ZO), ktoré pôsobia na celom území Slovenska. Na úrovni krajov je najvyšším orgánom Krajská rada ÚNSS. Vykonáva svoju činnosť v období medzi zjazdami a jej členmi sú zvolení zástupcovia výborov základných organizácií v danom kraji a delegovaní zástupcovia rád klubov. Krajská rada volí krajskú kontrolnú komisiu.

V roku 2023 nastali zmeny aj v samotnej reprezentácii spolkovej zložky ÚNSS nielen smerom dovnútra, ale najmä vo vzťahu k verejnosti. Prepracovali sme sekciu webovej stránky

Členstvo v ÚNSS. Pribudli rubriky: Aktivity našich členov, kde môžu naši členovia, ale aj široká verejnosť nájsť informácie o dianí v základných organizáciách, kluboch i krajských radoch z celého Slovenska. Keďže Únia nezabúda na ľudí so zrakovým postihnutím, ktorí sa významným spôsobom podieľali na rozvoji komunity nevidiacich a slabozrakých, ale aj organizácie samotnej, reprezentovali nás na športových podujatiach, či boli významnými osobnosťami na poli kultúry, vzdelávania alebo výcviku vodiacich psov, vznikla Galéria čestných členov. To, aké výhody ponúka členstvo v ÚNSS ľuďom, ktorí stratili alebo strácajú zrak, je popísané v sekcii Prečo som v ÚNSS. Informácie o podmienkach na udelenie členstva zasa záujemcovia nájdu na podstránke Ako sa stať naším členom.

Členovia ÚNSS

ÚNSS bola založená ustanovujúcim zjazdom 7. apríla 1990 v Bratislave ako občianske združenie nevidiacich a slabozrakých ľudí, ich priateľov a priaznivcov. Hlavnými cieľmi pri jej zakladaní boli (a doteraz sú) dôsledná obhajoba a presadzovanie záujmov a potrieb ľudí so zrakovým postihnutím a zriaďovanie špecifických sociálnych služieb. K 31. 12. 2023 evidujeme 2 604 členov. Potreby človeka so zrakovým postihnutím významne určuje najmä miera poškodenia jeho zraku, a preto ich delíme do niekoľkých základných skupín: nevidiaci, prakticky nevidiaci, slabozrakí a ľudia bez zrakového postihnutia. Presnú špecifikáciu jednotlivých stupňov poškodenia zraku uvádzame v kapitole Kto je klientom Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska.

Štruktúra členov ÚNSS z hľadiska stupňa poškodenia zraku:

Stupeň zrakového postihnutia	Podiel v %
Nevidiaci	8,41
Prakticky nevidiaci	31,98
Slabozrakí	38,74
Bez zrakového postihnutia	20,85

Zo štatistiky je zrejmé, že klesá podiel ľudí s úplnou stratou zraku, avšak pribúda slabozrakých a prakticky nevidiacich. Ako je uvedené v predošlých kapitolách, ÚNSS poskytuje svoje sociálne služby nevidiacim a slabozrakým klientom bez ohľadu na členstvo v organizácii. Pre klienta ÚNSS je však členstvo v organizácii prínosom, pridanou hodnotou, ktorá mu okrem života v komunite poskytuje príležitosť vyjadrovať sa k problematike ľudí so zrakovým postihnutím a aktívne sa zúčastňovať na jej riešení.

Štruktúrovaná evidencia členov pomáha stanoviť priority v činnostiach a aktivitách ÚNSS. Okrem stupňa zrakového postihnutia je potrebné do veľkej miery zohľadňovať aj vekové zloženie členov. Priemerný vek našej členskej základne je totiž 65 rokov. ÚNSS má dlhodobú ťažkosť so získavaním mladých členov. Je to spôsobené tým, že veľká časť ľudí so zrakovým postihnutím je v súčasnosti zamestnaná, nechce sa združovať, prípadne si hľadá sociálne väzby v majoritnej spoločnosti. Členovia vo veku 0 až 18 rokov predstavujú len 0,72 % z celkového počtu členov a mladí ľudia vo veku 19 až 40 rokov iba 5,8 %, čo je pokles oproti minulému roku. Boli by sme určite radi, keby toto číslo zobrazovalo skutočný pokles zrakovo postihnutých ľudí v populácii. No ako sme spomenuli vyššie, sme presvedčení, že v súčasnosti skôr prevláda u mladých ľudí nechuť organizovať sa. Každodenná prax nám však ukazuje, že pokiaľ chcú občania niečo presadiť, musia sa združiť, spájať. Preto aj v budúcom období bude ÚNSS viac smerovať svoju činnosť na mladých ľudí a deti.

Pre predstavu uvádzame počty členov a ich percentuálny podiel v rôznych vekových kategóriách:

Veková kategória	Počet	Podiel v %
0–18	19	0,83
19–40	154	6,26
41–60	548	21,29
Nad 60	1 896	70,93

V ÚNSS sú združení nielen ľudia so zrakovým, ale aj kombinovaným zdravotným postihnutím. Z celkového počtu našich členov v roku 2023 tvorili nepočujúci ľudia 0,42 %, nedoslýchaví 4,37 %, ľudia s telesným postihnutím 5,14 % a ľudia odkázaní na invalidný vozík 0,76 %. Cukrovkou, ktorá je v mnohých prípadoch príčinou trvalého zrakového postihnutia, trpí 7,61 % našich členov, preto pravidelne organizujeme rehabilitačné pobyty pre nevidiacich a slabozrakých diabetikov.

Chceme zlepšovať IT zručnosti

Členská základňa do veľkej miery zaostáva vo využívaní informačných technológií, čo v dnešnej dobe predstavuje značnú prekážku pri uplatňovaní sa vo väčšinovej spoločnosti. Je to spôsobené najmä vysokým priemerným vekom členov a tým, že väčšina z nich stratí zrak počas života. Nie všetci majú vôľu učiť sa IT zručnosti nanovo, úplne inými metódami, ako napríklad používaním čítača obrazovky či zväčšovacieho softvéru. Vo vekovej kategórii členov do 40 rokov je však situácia oveľa priaznivejšia. Do budúcnosti sa aj tomuto vzdelávaniu chceme intenzívnejšie venovať.

Braillovo písmo – nevyhnutnosť nevidiacich

Priaznivé číslo nevykazuje ani gramotnosť našich nevidiacich a prakticky nevidiacich členov. Z evidencie vyplýva, že len necelých 10 % z nich ovláda Braillovo písmo. V rámci poskytovanej sociálnej rehabilitácie kladieme dôraz na jeho výučbu a na jeho dôležitosť upozorňujeme aj rôznymi propagačnými podujatiami. Z tohto dôvodu sa aj v tomto roku ešte do väčšej miery upevňovala súčinnosť Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska a Slovenskej autority pre Braillovo písmo.

a zúčastnilo sa ho desať hráčov, jeden z Českej republiky. Hralo sa tzv. švajčiarskym systémom, teda na 5 kôl a každý hráč mal na hru pol hodiny. Zo zápolenia vzišli traja víťazi a žiaden porazený.

Ide to s nami dolu vodou

Takýto vtipný názov dali členovia základnej organizácie č. 57 v Bratislave podujatiu, počas ktorého sa vybrali na celodenné splavovanie rieky Morava pod odborným vedením PaedDr. Martina Belása, PhD. z Katedry športov v prírode a plávania Fakulty telesnej výchovy a športu UK a Petrom Mlynárom, ktorý má so športom ľudí so zrakovým postihnutím bohaté skúsenosti. Z Vysokej pri Morave sa na kajakoch, kanoe či pramiciach vybrali cez Devínske Jazero až do Devínskej Novej Vsi, kde nechýbalo spoločné posedenie pri obede. Projekt bol finančne podporený Grantovým programom ÚNSS.

Dvakrát iný Jozef

Členovia ZO Hlohovec sa v júli 2023 zúčastnili na výstave dvoch amatérskych výtvarníkov – Jozefa Baroša a Jozefa Krivdu. Nebolo by to nič výnimočné, keby Jozef Baroš nebol členom ÚNSS, takže je výtvarníkom so zrakovým postihnutím.

Hrady a zámky priamo pod prstami

Chceli mať členovia Krajskej rady a základných organizácií v Trenčíne. Preto sa v júni vybrali do Parku miniatúr v Podolí. Tu si mohli na obzrieť na vlastné oči a ruky viac ako 80 modelov hradov, zámkov, kostolov, chát, rozhľadní či domov významných osobností zhotovených s vedeckou presnosťou v pomere 1:50. A keďže im bolo málo, popoludní si prezreli pamätihodnosti Čachtíc vrátane Čachtickej

kúrie, kde sa s odborným výkladom sprievodcu prešli aj po podzemných priestoroch.

Dva v jednom

Bol projekt podporený Grantovou komisiou ÚNSS a v roku 2023 zrealizovaný základnou organizáciou ÚNSS č. 22 Lučenec. Zámerom časti aktivít bolo spojiť členov jednotlivých ZO v Banskobystrickom kraji. Projekt spájal dva súbory aktivít. V prvej časti s názvom Budme spolu sa členovia kvízom vrátili do školských lavíc, preverili svoje športové zručnosti a pocvičili tvorivosť i kreativitu pri výrobe ikebany, či drobností pomocou makramé techniky. Súčasťou aktivity bola i spoločná prehliadka priestorov Novohradského múzea, na ktorého sprístupnení pre ľudí so zrakovým postihnutím participovala naša organizácia. Druhá časť s názvom Hodnotová gramotnosť zahŕňala sedem diskusných stretnutí. Počas dvojhodinových schôdzok sa účastníci venovali témam komunikácie, sebahodnoty, životných priorít a podobne.

Po stopách minulosti

Členovia základnej organizácie Námestovo chceli spojiť turistiku históriou. Spoločne navštívili Múzeum oravskej dediny, kde obdivovali barokovú zvonnicu zo Záskaľia i Zemiansku kúriu Meškovcov z Vyšného Kubína so súkromnou latinskou školou, ktorú navštevoval aj Pavol Országh Hviezdoslav. V expozícii Hornooravská ulica našli zasa zrekonštruovanú hrnčiarsku pec z Trstenej, ktorá naraz zvládla vypáliť až 3 500 nádob a iných výrobkov z hlíny. Poslednú expozíciu Mlynisko si ani jeden účastník nenechal ujsť, pretože všetci chceli vidieť, kde sa natáčala rozprávka Láska na vlásku.

Presadili sme pozitívne legislatívne zmeny

V priebehu roka 2023 sme preštudovali dokumentáciu ku viac ako 50 legislatívnym a nelegislatívnym materiálom. Zúčastnili sme sa vyše 20 medzirezortných pripomienkových konaní a viac ako 10 zasadnutí poradných orgánov vlády Slovenskej republiky, kde sme obhajovali práva osôb so zdravotným postihnutím (ZP). Vyberáme tie najdôležitejšie.

Prístupnosť služieb a výrobkov pre osoby so zdravotným postihnutím

V nadväznosti na zákon č. 351/2022 Z. z. o prístupnosti služieb pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“), do prijatia ktorého sme sa intenzívne zapájali v roku 2022, vydala začiatkom roka 2023 vláda SR návrh nariadenia, ktorým sa ustanovujú požiadavky na prístupnosť služieb pre osoby so zdravotným postihnutím, kritéria funkčnosti a kritéria na posúdenie neprimeranej záťaže, i návrh nariadenia, ktorým sa ustanovujú technické požiadavky na prístupnosť výrobkov pre osoby so zdravotným postihnutím. K obidvom legislatívnym procesom sme sa intenzívne zapájali.

Nariadenie vlády, ktorým ustanovujú požiadavky na prístupnosť služieb pre osoby so ZP, kritériá funkčnosti a kritériá na posúdenie neprimeranej záťaže

K predbežnej informácii k tomuto nariadeniu sme predložili pripomienku s požiadavkou, aby účelom nariadenia bola nielen dostupnosť prístupných služieb na vnútornom trhu a zlepšenie prístupnosti informácií, ale aj odstraňovanie prekážok voľného pohybu prístupných služieb a predchádzanie týmto prekážkam, v súlade so Smernicou EP A RADY (EÚ) č. 2019/882 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb (ďalej aj len „Smernica“). Žiadali sme, aby nariadenie vlády obsahovalo konkrétne požiadavky a štandardy prístupnosti služieb poskytovaných v rámci služieb leteckej osobnej dopravy, autobusovej, železničnej a vodnej osobnej dopravy. V rámci toho požiadav-

ky na webové sídla, služby poskytované prostredníctvom mobilných zariadení, elektronické lístky a služby elektronického predaja lístkov, poskytovanie informácií o dopravných službách vrátane cestovných informácií, a mnohých ďalších. Ďalej sme žiadali, aby si nariadenie vlády dalo za cieľ definovať osobitné požiadavky na prístupnosť súvisiace s odpovedaním na tiesňové číslo „112“, požiadavky na prístupnosť k prostrediu, doprave

a informáciám. Do medzirezortného pripomienkového konania sa však dostalo oklieštené znenie nariadenia. Konkrétne požiadavky na prístupnosť služieb sú upravené v prílohách nariadenia, ktoré sú poňaté pomerne technicky, v dôsledku čoho sme mali obmedzené možnosti pripomienkovania legislatívneho textu. Nariadenie bolo NR SR schválené dňa 6. 7. 2023 pod č. 283/2023 Z. z. a nadobúda účinnosť 25. 6. 2025.

Nariadenie vlády, ktorým sa ustanovujú technické požiadavky na prístupnosť výrobkov pre osoby so ZP, kritériá funkčnosti a kritériá na posúdenie neprimeranej záťaže

I pri prijímaní tohto nariadenia sme boli veľmi aktívni. V pripomienkovom konaní k predbežnej informácii k nariadeniu sme predložili pomerne striktné požiadavky, aby obsahovalo požiadavky na prístupnosť výrobkov, štandardy technických a iných požiadaviek na prístupnosť výrobkov

v súlade so Smernicou. Uviedli sme, že považujeme za nevyhnutné definovať pôsobnosť nariadenia na hardvérové systémy a ich operačné systémy určené spotrebiteľom (osobné počítače, stolové počítače, notebooky, inteligentné telefóny, tablety), samoobslužné terminály (bankomaty, automaty na predaj cestovných lístkov, odbavovacie zariadenia, a pod.), koncové zariadenia s interaktívnou výpočtovou technikou (smerovač, modem), asistenčné technológie, elektronické čítačky. Tiež sme navrhovali, aby nariadenie vlády obsahovalo definíciu viacerých pojmov, napr. prístupný výrobok, sprístupnenie na trh, uvedenie na trh, technická špecifikácia a pod. Viaceré z našich pripomienok boli akceptované, čo hodnotíme pozitívne. Predmetné nariadenie bolo NR SR schválené 6. 7. 2023 pod č. 282/2023 Z. z. a nadobúda účinnosť 25. 6. 2025.

Zmeny v príspevkoch na opatrovanie i sadzbe na osobnú asistenciu

Novelou zákona č. 400/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2023, sa zmenili aj niektoré podmienky poskytovania peňažného príspevku na opatrovanie. Konkrétne bolo vypustené znižovanie peňažného príspevku na opatrovanie z dôvodu poskytovania ambulantnej formy sociálnej služby opatrovanej fyzickej osobe. Peňažný príspevok na opatrovanie bol ustanovený už len v štyroch čiastkach v závislosti od počtu opatrovaných fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím a od toho, či opatrovatel poberá, resp. nepoberá dôchodkovú dávku. V marci 2023 vláda SR predložila do medzirezortného pripomienkového konania návrh nariadenia, ktorým sa ustanovuje výška sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie a výška peňažného príspevku na opatrovanie. Navrhovali sme zvýšiť príspevok na opatrovanie k 1. júlu 2023 na sumu 568,97 € mesačne, vychádzajúc z výšky minimálnej mzdy na rok 2023 určenej podľa zákona č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde, a primerane zvýšiť výšky

príspevkov vo všetkých skupinách prijímateľov. Zároveň sme navrhli upraviť novú výšku príspevku na opatrovanie pre opatrovateľov, ktorí sú poberateľmi niektorej z dôchodkových dávok, najmenej v sume 426,73 €. V časti nariadenia vlády SR, ktorým sa ustanovuje výška sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie sme navrhovali hodinovú sadzbu osobnej asistencie v sume 5,63 €, t. j. ako 1,4-násobok sumy hodinovej výšky minimálnej mzdy 4,023 € platnej v roku 2023. Výsledkom legislatívneho procesu bolo prijatie nariadenia vlády SR č. 232/2023 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 1. 7. 2023 upravila výška hodinovej sadzby osobnej asistencie v sume 5,52 € a výška príspevku na opatrovanie v sume 569 € pri opatrovaní jednej osoby s ŤZP. Vo vzťahu k osobe, ktorá opatruje osobu s ŤZP a poberá niektorý z dôchodkov bol príspevok určený v sume 426,75 €. Tieto zmeny hodnotíme pozitívne.

Invalidné dôchodky

V rámci novely zákona o sociálnom poistení sme navrhovali, aby poberateľom invalidného dôchodku, ktorí dosiahli dôchodkový vek a naďalej poberajú invalidný dôchodok, sa 13. dôchodok poskytoval vo výške priemerného starobného dôchodku, teda obdobne, ako je to v prípade poskytovania minimálneho dôchodku. Naše pripomienky boli akceptované, a pretavili sa do nového § 77b zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, čo hodnotíme veľmi pozitívne.

Zvýšenie maximálne zohľadňovanej sumy

Aj vďaka našej iniciatíve bol v roku 2023 do medzirezortného pripomienkového konania predložený návrh opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorým sa mení opatrenie MPSVaR SR č. 7/2009 Z.z. ustanovujúce zoznam pomôcok a maximálne zohľadňované sumy z ceny pomôcok. Zmena priniesla pozitívne zmeny v podobe navýšenia zohľadňovaných súm. V prípade písacieho stroja na Braillovo písmo zo sumy 465 € na 600 € a elektronickej čítacej lupy prenosnej zo sumy 996 € na 1200 €. Navrhovaná zmena nadobudla účinnosť 1. 1. 2024.

Územné plánovanie a výstavba

Po rekodifikácii stavebnej legislatívy novozriadený Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR predložil v roku 2023 návrhy viacerých vyhlášok, a to okrem iného vyhlášku o obsahu a rozsahu územnoplánovacej dokumentácie a o územnoplánovacích podkladoch a návrh vyhlášky o bezbariérovom navrhovaní a užívaní stavieb. V rámci nej sme pripomienkovali ustanovenia upravujúce zadanie územného plánu zóny, kde nepostačuje, že obsahuje požiadavku na bezbariérové riešenie verejných priestorov, ale musí obsahovať presnú požiadavku na bezbariérové riešenie územia, najmä prístupnosť komunikácií pre peších, dopravy a verejných priestorov. Vo schválenom znení vyhlášky č. 392/2023 Z.z. nebola pripomienka akceptovaná, preto budeme naše pripomienky naďalej presadzovať v ďalších legislatívnych procesoch. Rovnako sme sa intenzívne zapojili do prípravy návrhu vyhlášky o bezbariérovom navrhovaní a užívaní stavieb, kde sme predložili obsiahle odborné pripomienky.

Zákon o nadáciách

Ministerstvo spravodlivosti SR predložilo v priebehu roka 2023 návrh zákona o nadáciách, ktorý podstatným spôsobom zmenil charakter nadácií, keďže má za cieľ vytvorenie tzv. súkromných nadácií, t. j. chce využiť už existujúcu formu právnickej osoby (nadácie) na podporu súkromných účelov, pre tzv. rodinné podniky. Vo vzťahu k tomuto zákonu bola vypracovaná a podaná hromadná pripomienka prostredníctvom Nadácie Pontis a Centra pre filantropiu, ku ktorej sme sa pripojili. Žiadali sme, aby návrh nebol v predložennom znení schválený a bol stiahnutý z ďalšieho legislatívneho procesu na prepracovanie, keďže zásadne vstupuje do priestoru mimovládneho neziskového sektora a zavádza nesystémové zmiešavanie finančných nástrojov súkromných osôb do existencie nadácií, ktoré na Slovensku už tradične spravujú majetok výlučne na verejnoprospešný účel. K zákonu stále prebieha vyhodnotenie medzirezortného pripomienkového konania.

Verejná osobná doprava

V roku 2023 bol do medzirezortného pripomienkového konania predložený zákon o verejnej osobnej doprave. Z našej strany vzišiel návrh, aby dopravca v rámci prevádzkových údajov zverejňoval aj informácie o bezbariérovosti konkrétneho dopravného spoja. Aktuálne prebieha schvaľovanie zákona v NR SR.

Zmeny v oblasti pohybových aktivít a športu

Iniciatívu sme vyvinuli aj v oblasti športovej legislatívy. Konkrétne išlo o nový návrh zákona o športe, kde sme žiadali osobitne upraviť ustanovenia týkajúce sa športovca so zdravotným postihnutím. Upozorňovali sme na skutočnosť, že je dôležité, aby zákon podporoval a garantoval práva takýchto športovcov s prihliadnutím na Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Zapojili sme sa aj do prípravy nelegislatívneho dokumentu z dielne Ministerstva zdravotníctva SR s názvom Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity na roky 2023–2030. Naša pripomienka zahŕňala požiadavku, aby predmetný dokument obsahoval konkrétne plány a návrhy opatrení pre podporu a rozvoj pohybových aktivít osôb so zdravotným postihnutím so zameraním na špecifickú edukačnej a výchovnej práce i podporných mechanizmov pre prácu s deťmi so zdravotným postihnutím v oblasti pohybu a pohybových aktivít.

K snahám o zahrnutie peňažného príspevku na osobnú asistenciu do reformy financovania sociálnych služieb

Pripojili sme sa k organizáciám zastupujúcim osoby so ZP vyjadrujúcim zásadný nesúhlas s tým, aby bol do reformy financovania sociálnych služieb zahrnutý aj peňažný príspevok na osobnú asistenciu, ktorý by mal byť podľa plánu určený ako paušálny príspevok cez výšku osobného rozpočtu. V tomto smere sme vyvinuli viaceré aktivity, vrátane stretnutia s vtedajšou štátnou tajomníčkou, ktoré priniesli svoje ovocie a osobná asistenciu nebola zahrnutá do reformy financovania sociálnych služieb, čo vnímame ako veľmi pozitívny výsledok.

Bojovali sme proti zmenám v osobnej asistencii.

Reforma dohľadu v sociálnych veciach

Vytvárame legislatívnu podporu pre pracovnú skupinu k reforme dohľadu nad sociálnou starostlivosťou realizovanou v rámci Plánu obnovy, Komponent 13. Naším cieľom je, aby sa novými štandardmi kvality prispelo k naplneniu záväzkov Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím a zabezpečila sa ochrana pred krutým, neľudským či ponižujúcim zaobchádzaním alebo trestaním týchto osôb (čl. 15 Dohovoru) a tiež ochrana pred všetkými formami vykorisťovania, násilia a zneužívania (čl. 16 Dohovoru).

Univerzálna služba

Pripravili sme stanovisko k zámeru Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb neurčiť podnik na poskytovanie univerzálnej služby s povinnosťou účtovať osobitné ceny spotrebiteľom s nízkymi príjmami alebo osobitnými sociálnymi potrebami. V našom stanovisku sme skonštatovali viaceré podstatné skutočnosti odôvodňujúce zachovanie služieb súvisiacich s univerzálnou službou a vyjadrili sme obavu z rastu nákladov na telekomunikačné

služby pre osoby s ťažkým zdravotným postihnutím v prípade zrušenia alebo obmedzenia týchto služieb. Vypracovali sme aj stanovisko k použitiu údajov zo zisťovania EU SILC na hodnotenie cenovej dostupnosti služieb súvisiacich s univerzálnou službou, v ktorom sme upozornili na nevhodnosť použitia údajov o príjmoch podľa metodiky EU SILC na uvedený účel.

Národný program rozvoja životných podmienok osôb so ZP 2021–2030

Pod záštitou NROZP sme pripravili vyjadrenia k stanoviskám kompetentných orgánov k návrhom opatrení do aktualizácie Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so ZP na roky 2021–2023. Navrhli sme zaradiť novú úlohu v znení: „MK SR od roku 2024 zabezpečí prostredníctvom SKN M. Hrebendu v Levoči sprístupnenie zvukových stôp s hlasovým komentárom vyrobených k slovenským audiovizuálnym dielam a dielam dabovaným do slovenského jazyka.“ Zároveň sme uviedli, že požadujeme zachovanie nového opatrenia: „MK SR bude v roku 2024 hľadať možnosti ako zabezpečiť, aby hlasové komentovanie pre nevidiacich vyrobené k slovenským audiovizuálnym dielam bolo verejne dostupné pre osoby so zrakovým postihnutím“. Na rozporovom konaní nám zástupcovia Ministerstva kultúry SR prisľúbili, že budú hľadať riešenia na zabezpečenie plnenia úloh, ktoré požadujeme.

Európsky preukaz osôb so zdravotným postihnutím

Pripomenkovali sme stanovisko Slovenskej republiky k Návrhu Smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so ZP. Stanovisko vlády k návrhu smernice je pozitívne. Naše požiadavky boli zo strany kompetentných vypočítané a budú sa hľadať riešenia na ich zodpovedanie i naplnenie.

Informačné technológie pre ľudí so zrakovým postihnutím

Centrum technických a informačných služieb (CETIS) je špecializované pracovisko ÚNSS, ktorého poslaním je vzdelávanie a poradenstvo pre ľudí so zrakovým postihnutím v oblasti IT a ich využívanie pri vzdelávaní, zamestnaní a podpore nezávislého života. Ide najmä o sprístupňovanie informácií, informačno-komunikačných technológií, ako aj rozvoj schopností nevidiacich a slabozrakých ľudí potrebných na ich využívanie.

Počítačové kurzy a nácvik práce s technicky náročnými pomôckami

V roku 2023 inštruktori IT kurzov na krajských strediskách ÚNSS školili 319 klientov v oblasti nácviku práce s technicky náročnými pomôckami, čo zahŕňa prácu s mobilnými telefónmi, výučbu v konkrétnych oblastiach práce s počítačom a elektronickými čítacími lupami.

Interné školenia pre zamestnancov

V roku 2023 sa uskutočnilo interné školenie zamestnancov v module Kompenzačné pomôcky i školenie IT inštruktorov s témou Práca s iPhoneom. Vytvorili sme materiály s postupmi konfigurácie asistenčných technológií pre počítače aj mobilné telefóny.

Sprístupňovanie internetových stránok a softvéru

Nadalej sme sa intenzívne venovali poradenstvu pri sprístupňovaní webových stránok a informácií na internete. Dlhodobu spolupracujeme pri sprístupňovaní internetových sídiel verejnej správy. Tradične vyhodnocujeme prístupnosť webových sídiel obcí, miest a samosprávnych krajov pre súťaž Zlatý erb, v roku 2023 ich bolo 76. Súťaž má aj motivačný vplyv, čo sa prejavuje systematickým zvyšovaním úrovne prístupnosti webových sídiel samosprávnych krajov, miest a obcí. Okrem toho sme urobili audit

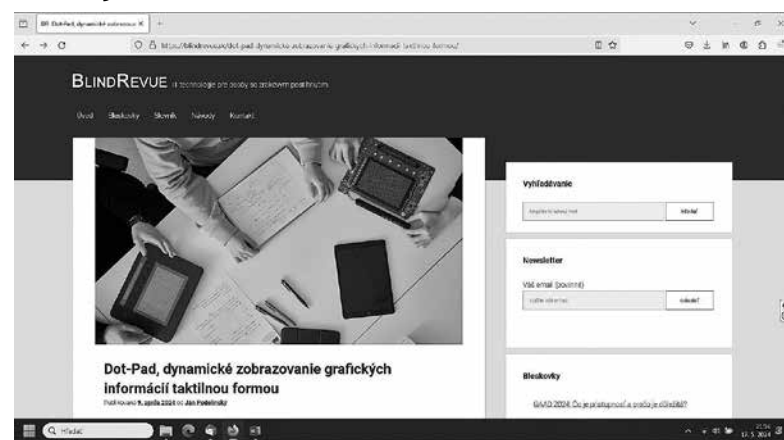

prístupnosti pre ľudí so zdravotným postihnutím pre viac ako 14 internetových stránok a mobilných aplikácií. V máji sme pripravili nultú online konferenciu o digitálnej prístupnosti Prístupne 2023, na ktorej vystúpilo 9 spíkov a zúčastnilo sa jej viac ako 100 účastníkov.

Označovanie liekov Braillovým písmom

Po 18 rokoch prebrala po ÚNSS poradenstvo farmaceutickým firmám pri povinnom popisovaní liekov Braillovým písmom Slovenská autorita pre Braillovo písmo. Zabezpečili sme označenie dverí samolepiacimi nálepkami s Braillovým písmom pre spoločnosť Amazon a popis obrazov v Braillovom písme pre výtvarníka Stanislava Lubinu.

Rozvoj Blindrevue.sk

Naša Blindrevue.sk priniesla množstvo praktických článkov.

V roku 2023 sme pokračovali v uverejňovaní článkov a návodov na stránkach elektronického časopisu Blindrevue.sk. Celkovo sme za rok 2023 uverejnili 50 článkov. Venovali sme sa rôznym témam zo zreteľom na praktický prínos a spracovanie návodov tak, aby zrakovo postihnutí používatelia mali čo najširšie možnosti pri využívaní počítačov, mobilných telefónov a rôznych aplikácií v bežnom živote. Pokračovali sme v spolupráci s externými prispievateľmi a podarilo sa nám sfunkčniť systém odmeňovania autorov.

Intranet ÚNSS

Pokračovala prevádzka Intranetu ÚNSS, ktorý je rozdelený na dve časti – jedna v sebe obsahuje dokumenty dôležité pre prácu na krajských strediskách ÚNSS, druhá časť je určená predsedom a sekretárom krajských rád organizácie. Zmyslom intranetu je, aby urýchlil nájdenie a stiahnutie dokumentov, ktoré naši pracovníci a kolegovia potrebujú k svojej práci.

Slovenská autorita pre Braillovo písmo

Pracovník oddelenia CETIS Ján Podolinský je zástupcom Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska v Rade Slovenskej autority pre Braillovo písmo. Jej úlohou je kodifikovať Slovenské Braillovo písmo a tak zjednotiť jeho používanie na Slovensku.

Projekt Možnosti podpory žiakov a študentov so zrakovým postihnutím asistenčnými technológiami

Projektom podporeným z Fondu SK-NIC a administrovaného Nadáciou Pontis sme zvýšili informovanosť pedagógov základných a stredných škôl i špeciálnych pedagógov v centrách špeciálno-pedagogického poradenstva o možnostiach využitia asistenčných technológií pri vzdelávaní žiakov základných a stredných škôl. Vytvorili a distribuovali sme tlačenu a elektronickú brožúru, napísali články na webové portály, vytvorili informačné videá, a pripravili online a offline semináre. Vytvorené materiály obsahujú opis a spôsoby využitia asistenčných technológií pre študentov so zrako-

vým postihnutím, ako aj príklady ich použitia v konkrétnych situáciách pri výučbe.

Spolupráce s tretími stranami

Zúčastnili sme sa konferencie Možnosti využitia reliéfnej grafiky a Braillovo písma, ktoré usporiadala Slovenská knižnica pre nevidiacich. Naš spolupracovník predniesol príspevok na konferencii Múzeá bez bariér. Konzultovali sme audiokomentáre k filmom premietnutým v rámci festivalu Jeden svet a pre Kino Úsmev v Košiciach. Zúčastnili sme sa prípravných prác na systéme prepisu učebníc do prístupnej podoby spolu so Slovenskou autoritou pre Braillovo písmo.

So spoločnosťou 365 bank sme konzultovali implementáciu výrezov na kartách pre ich ľahšiu identifikáciu. Pripomienkovali sme legislatívu týkajúcu sa transformácie smernice EÚ o prístupnosti výrobkov a služieb. Pripomienkovali sme smernicu o určení subjektu poskytujúceho univerzálnu službu – Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb. Spolupracovali sme so spoločnosťou Doqua na systéme hromadného sprístupňovania PDF dokumentov. Komunikovali sme so spoločnosťou Edupage ohľadom zlepšenia prístupnosti ich produktov. Spolupracovali sme s iniciatívou Pod' na dvor, kde sme pripomienkovali riešenie dopravnej situácie a prístupnosť ich webového sídla, informačných materiálov a fyzických posterov. Vystúpili sme na konferencii k projektu UPowerWAD, ktorý aktivizuje nevidiacich používateľov, aby nahlasovali problémy s prístupnosťou.

Slovak Telekom nám pomáha byť v spojení

Vďaka pochopeniu a podpore spoločnosti Slovak Telekom, ktorá našej organizácii poskytuje zľavy a priaznivé paušály, môžeme byť s klientmi v spojení, pomáhať kedykoľvek a odkiaľkoľvek. Odborní pracovníci a pracovníčky ročne pomôžu takmer 3 000 klientom, ktorým venujú viac ako 26 000 hodín kvalifikovanej práce. K dispozícii sú v 8 krajských strediskách a 51 poradenských miestach po celom Slovensku. To by však bez spoľahlivého mobilného partnera bolo oveľa ťažšie. My sme ho našli, ďakujeme!

ESET dohliada na našu digitálnu bezpečnosť

Digital Security

Progress. Protected.

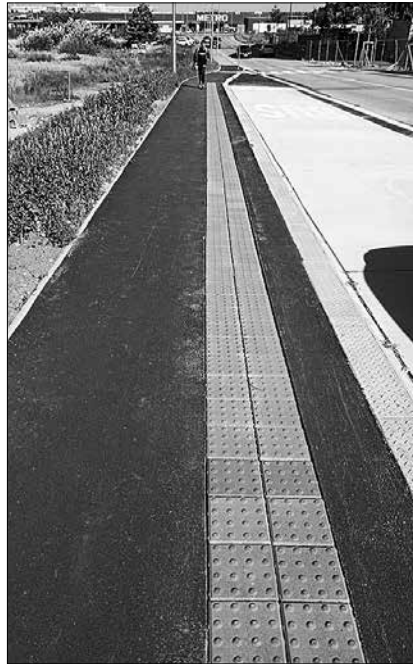
Už dlhodobo spolupracujeme so spoločnosťou ESET, ktorá finančne podporuje naše projekty, ale tiež nám zdarma poskytuje bezpečnostný softvér do pracovných počítačov. Aj vďaka nim sú citlivé údaje našich klientov i organizácie chránené.

Ďakujeme za pomoc.

Odstraňujeme architektonické a dopravné bariéry

Aj v uplynulom roku sme intenzívne pracovali na odstraňovaní dopravných a architektonických bariér. Posúdili sme a vydali záväzné stanoviská z hľadiska osôb so zrakovým postihnutím k 243 projektom pre stavebné konanie, k 151 projektom pre územné konanie a zúčastnili sa 75 kolaudačných konaní. Okrem toho sme sa podieľali na vytvorení 36 hlások pre akustické orientačné majáky pre ŽST a AS Trebišov a ŽST Svit.

Projektantom sme tiež poskytli desiatky hodín konzultácií.

Nástupište mestskej hromadnej dopravy s farebne kontrastným varovným pásom.

Riešenie prístupného schodiska – začiatok a koniec je označený varovnými pásmi.

Najvýznamnejšie projekty v jednotlivých krajoch

V Bratislave bola najvýznamnejším projektom Modernizácia železničnej trate Devínska Nová Ves – štátna hranica SR/ČR.

V Banskej Bystrici zariadenia pre seniorov v správe mesta Banská Bystrica, rekonštrukcia trate ŽSR Žilina–Teplička, taktiež ukončenie celého úseku cyklotrasy v Brezne a rekonštrukcia chodníkov v BB kraji.

V Košiciach patria medzi najdôležitejšie projekty, na ktorých sme participovali Tlačiarne – úprava infraštruktúry, Okružná križovatka Kostolianska cesta–Národná trieda–Podhradová. Na modernizáciu a zároveň správnu debarierizáciu sme dohliadali aj pri zmenách na ŽST Svit v úsekoch Poprad–Lučivná. Terminál integrovanej dopravy sa menil a prístupňoval na ŽST a AS v Trebišove.

Metodická činnosť

Naše oddelenie sa zapája aj do legislatívnej oblasti. V roku 2023 sme pripomenovali a pripravovali novú vyhlášku o bezbariérovom

užívaní stavieb. Zúčastnili sme sa jednej z diskusií na medzinárodnej konferencii Múzea a galérie BEZ bariér v Bratislave. Pripravili sme školenie pre zamestnancov ÚNSS o debarierizačných prvkoch a ich význame pre ľudí so zrakovým postihnutím. Spolupracovali sme so študentmi Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici v študijnom odbore cestovný ruch na vytvorení brožúrky o sprístupnení priestorov pre ľudí so zrakovým postihnutím. Zúčastnili sme sa viacerých stretnutí organizácie OGP.

Osvetové aktivity

O poslaní nášho oddelenia, problematike architektonických bariér i stavebnej legislatíve sme hovorili v rámci interview pre TV Doktor.

Spolupráca

Na odstraňovaní bariér sme spolupracovali s Metropolitným inštitútom Bratislavy, mestami Stupava, Banská Bystrica, Zvolen, Brezno, Trebišov a Rožňava i s vybranými mestskými časťami v Košiciach.

Zdravé oči už v škôlke

Program Zdravé oči už v škôlke, zameraný na preventívne merania zraku u najmenších, sa teší čoraz väčšej obľube. Dokonca už má i vlastnú pesničku s videoklipom. Deti nabáda nielen k pohybu, ale zároveň dáva rady a tipy, ako sa starať o zrakové zdravie.

Program Zdravé oči už v škôlke je zameraný na škôlkarov, pretože zrak dieťaťa sa najdynamickejšie vyvíja práve v období od 3 do 6 rokov a zároveň najoptimálnejšie reaguje na prípadnú liečbu. Problémom je, že dieťa nedokáže povedať, že dobre nevidí, a ani rodič či učiteľ nemusí nič spozorovať. Práve preto chodia vyškolené pracovníčky a pracovníci Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska do materských škôl a pomocou binokulárneho autorefraktometra zrak skontrolujú. Meranie je rýchle, bezkontaktné, a najmä bezbolestné. Dokáže však odhaliť nasledujúce zrakové vady: ďalekozrakosť (hyperopia), krátkozrakosť (myopia), astigmatizmus, strabizmus (škúlenie), amblyopia (tupo-zrakosť). Odbornou garantkou programu je primárka Kliniky detskej oftalmológie LF UK a NÚDCH MUDr. Beáta Bušányová.

Program Zdravé oči už v škôlke realizujeme pod hlavičkou našej organizácie od roku 2014. V roku 2017 sa k nám s podporou pripojilo OZ BILLA ľudom. Odvtedy sme skontrolovali zrak viac ako 106 000 deťom v materských školách po celom Slovensku.

Novinkou roku 2023 je pesnička a videoklip Zdravé oči už v škôlke, pod ktorý sa podpísala obľúbená detská skupina PACI PAC. Materské školy sa, dokonca, mohli zapojiť i do súťaže o ich koncert. Stačilo nahrať krátke tanečné video na zmienenú pesničku. Cenu si napokon vytancovala MŠ z Leopoldova.

Ocenený program

Prínos programu Zdravé oči už v škôlke ocenili i PR odborníci, ktorí kampaň 2023 odmenili

1. miestom v kategórii Corporate Social Responsibility (CSR, teda Spoločenská zodpovednosť firiem). Ocenenie získali spoločnosť **BILLA, o. z. BILLA ľudom** i PR agentúra **AMI COMMUNICATIONS SLOVAKIA**, ktoré program podporujú.

Odborná porota vyzdvihla dlhoročný spoločenský prínos v oblasti zdravia, celoslovenský

zásah komunit v materských školách, ako aj PR prevedenie a spoluprácu s detským speváckym duom PACI PAC.

Prehľad počtov nameraných detí podľa krajov

Kraj	Počet odmeraných detí	Vydané odporúčania	%	Počet MŠ	Počet miest a obcí v kraji
Bratislavský	6 310	1 001	16	151	36
Nitriansky	2 145	378	18	49	29
Banskobystrický	2 298	218	9	47	34
Košický	2 225	344	15	56	41
Žilinský	2 323	313	13	58	49
Trenčiansky	1 645	290	18	47	34
Prešovský	2 455	281	11	59	48
Trnavský	1 692	162	10	45	33
Spolu	21 093	2 987	14	512	304

14. ročník Dňa bielej palice

V októbri sme si spolu s miliónmi nevidiacich a slabozrakých pripomínali význam bielej palice v ich živote. Pri príležitosti Svetového dňa bielej palice sme zorganizovali už 14. ročník dopravnopreventívnej akcie, ktorej cieľom je zvyšovať bezpečnosť chodcov so zrakovým postihnutím.

Hliadka dopravnej polície s informátorkou v Banskobystrickom kraji.

Dopravnopreventívnu akciu sme zorganizovali v spolupráci s Prezidiom policajného zboru. S hliadkami dopravnej polície boli naši dobrovoľníci na 42 priechodoch v 38 mestách po celom Slovensku. Spoločne s príslušníkmi dopravnej polície sledovali, ako zareagujú vodiči na signál nevidiaceho figuranta avizujúceho záujem prejsť cez priechod.

Najlepší bol Žilinský kraj

Ako potvrdili čísla 14. ročníka, nie vždy sú vodiči voči ľuďom so zrakovým postihnutím ohľaduplní. Počas akcie však boli hliadkami dopravnej polície a informátormi ÚNSS na chyby len upozorňovaní a za správnu reakciu odmenení symbolickým voňavým autíčkom do vozidla. Celkovo sme zaevidovali 5 823 vozidiel, z toho 4 804 vodičov nášmu figurantovi na priechode zastavilo a 1 019 nie, čo je 17,5 % nedisciplinovaných vodičov. Oproti minulému roku sme evidovali mierne zlepšenie, pretože v roku 2022 nedalo prednosť nevidiacim 19,1 % vodičov. Najlepšie výsledky dosiahol Žilinský kraj, v ktorom sme narátali najnižší počet bezohľadných vodičov, len 11,8 %. Tento kraj má prvenstvo aj v rámci miest

s najnižším počtom nerešpektujúcich vodičov. Z celkového počtu 135 vodičov nevidiacemu nezastavili v Námestove iba dvaja. Naopak, Košický kraj si pripisuje negatívne prvenstvo, pretože až 219 vodičov nevidiaceho odignorovalo. Najhorším priechodom sa stal priechod v meste Nitra na Dolnočermánskej ulici, kde signál nevidiaceho nerešpektovalo až 106 vodičov.

Aká bola situácia v jednotlivých krajoch?

Kraj	Počet vozidiel	Počet vodičov, ktorí nezastavili	
Banskobystrický	685	105	15,3 %
Bratislavský	828	174	21,0 %
Nitriansky	649	136	21,0 %
Prešovský	815	110	13,5 %
Trenčiansky	376	45	12,0 %
Trnavský	685	110	16,1 %
Košický	767	219	28,6 %
Žilinský	1 018	120	11,8 %

Získali sme nomináciu

Výsledky Dňa bielej palice potvrdzujú, že preventívne aktivity majú zmysel a je dôležité vodičom ich povinnosti každoročne pripomínať. Náš projekt nominovala Európska komisia a Európska charta bezpečnosti cestnej premávky na ocenenie Excellence in Road Safety Awards 2023 (Ocenenie za výnimočnosť v oblasti bezpečnosti cestnej premávky), ktoré sa udeľuje zaujímavým aktivitám zameraným na zvyšovanie bezpečnosti na cestách. Projekt našej organizácie bol zaradený do kategórie Najlepší projekt bezpečnosti na cestách pre účastníkov cestnej premávky so zníženou mobilitou. Priamo v Bruseli nás počas finálového večera zastupoval predseda ÚNSS Ján Podolinský. Hoci sa nám nomináciu nepodarilo premeniť na ocenenie, považujeme za úspech, že sa o našom projekte i jeho výsledkoch dozvedeli aj v ďalších krajinách Európskej únie.

Deň bielej palice podporili

Nadácia Allianz

Biela pastelka opäť úspešná

Usmíati dobrovoľníci v typických bielych tričkách s pastelkovým logom a bielo-modrými pokladničkami v náručí zaplnili ulice slovenských miest, školy i obchodné centrá.

22. septembra odštartoval 22. ročník verejnej zbierky Biela pastelka. Každému, kto sa rozhodol prispieť, venovali dobrovoľníci malú pastelku – symbol solidarity s ľuďmi so zrakovým postihnutím.

V uliciach slovenských miest však neboli len dobrovoľníci. V Nitre, Prešove, Bratislave, Košiciach i Spišskej Novej Vsi sa mohli záujemcovia dozvedieť čo-to o každodennosti so zrakovým postihnutím. Event na Hlavnej ulici v Košiciach osviežili hudobno-tanečnými vystúpeniami, ale aj zaujímavou ponukou zameranou na zdravie. Bratislava zvolila úspornejší režim informačného stánku, no aj tak sa mali návštevníci z čoho tešiť. Program spestrila autogramiáda herečiek Gabiky Marcinkovej a Zuzky Porubjakovej, ktoré sprevádzal úspešný moderátor Vratko Sirági. Populárna trojica si vyskúšala nielen Braillovo písmo, ale so záujmom si s návštevníkmi zahrli aj hry pre nevidiacich. Veľký úspech mali i členky

Zuzana Porubjaková, Gabika Marcinková a Vratko Sirági si s návštevníkmi bratislavského eventu zahrli aj spoločenské hry.

V informačnom stánku v Spišskej Novej Vsi sa verejnosti prihovorili členovia základnej organizácie.

občianskeho združenia Psi na život a ukážky z výcviku vodiacich psov. Svojou účasťou event podporil aj ambasádor Fero Joke s obľúbenou komičkou Evelyn.

V Prešove si pre návštevníkov pripravili zaujímavé aktivity – okrem chôdze s bielou palicou na simulovanom priechode pre chodcov si mohli vyskúšať aj šúpanie zeleniny bez kontroly zraku.

IDEme vlakom

Hlavný zbierkový deň sme pomyselné predĺžili aktivitou Biela pastelka IDEme vlakom. Od 25. do 27. septembra mohli cestujúci rýchlikov Tatran, na trase z Košíc do Bratislavy a späť, navštíviť náš informačný stánok. Hovorili sme o poslaní ÚNSS, verejnej zbierke Biela pastelka, ponúkali sme možnosť vyskúšať si simulačné okuliare, Braillovo písmo, spoznať knihy pre nevidiacich i rôzne hry. Každý účastník si mohol vziať časopis OKAmih a Amslerovu mriežku na testovanie zraku. S návštevníkmi hovorila PR manažérka Eliška Fričovská a pracovníci košického strediska – Ján Podolinský (predseda ÚNSS), Erika Forgáčová a Lenka Kulíková.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska

BIELA PASTELKA

LEN SI TO PREDSTAV...

AKÉ TO JE, VEČI SI LEN PREDSTAVOVAŤ

PRE NEVIDIACICH A SLABOZRAKÝCH JE TO KAŽDODENNÁ SÚČASŤ ŽIVOTA.

SMS NA ČÍSLO 820
v hodnote 2€. môžeme poslať už teraz

22. SEPTEMBRA
im pomôžeme v uliciach slovenských miest

Hlavní partneri: rtv, PROMISEO, Partners: L, DrMax, MODEL, CSOB, ZSR, codes, NOVARTIS, DHL, EVIDEN, SENEC, Eldamar, UniCredit Bank, Decolas, Apollo, Medialní partneri: X, Umon, QEX, Ďr, lurity, ZRADIO EXPRESS, m, Práva, STARTUP, Zoznam.sk, NAA, CINEMA CITY, doomerong

Oficiálny plagát 22. ročníka VZ Biela pastelka.

Milí dobrovoľníci, ĎAKUJEME!

Uvedomujeme si, že zbierkovanie nie je jednoduché. Vďaka našim partnerom, spoločnostiam EVIDEN a Eldamar, sme mohli odmeniť a symbolicky sa poďakovať niekoľkým šikovným žiakom a študentom. Najlepšie tímy z jednotlivých krajov sme zaradili do žrebovania. Šťastie sa napokon usmialo na študentky Strednej zdravotníckej školy v Žiline. Spoločne vyzbierali 542,38 €. Získali reproduktory JBL GO3. Šikovné

Michaela Dlhá odhaľuje tajomstvá Braillovoho písma Ferovi Jokeovi a Evelyn.

V Prešove si mohli návštevníci vyskúšať čistenie zeleniny bez zraku.

SMART hodinky zn. Canyon Badian potešili žiakov z Košického kraja – tím pod vedením Mgr. Martina Petroviča zo ZŠ v Okružná 17 v Michalovciach vyzbieral 565,25 €. Tlačiarne EPSON potešili žiakov a žiačky Trnavského kraja zo ZŠ v Gabčíkove, ktorí spoločne vyzbierali 649,09 €.

VEĽKÉ ĎAKUJEME však patrí všetkým žiakom a študentom, ale aj pedagógom a pracovní-

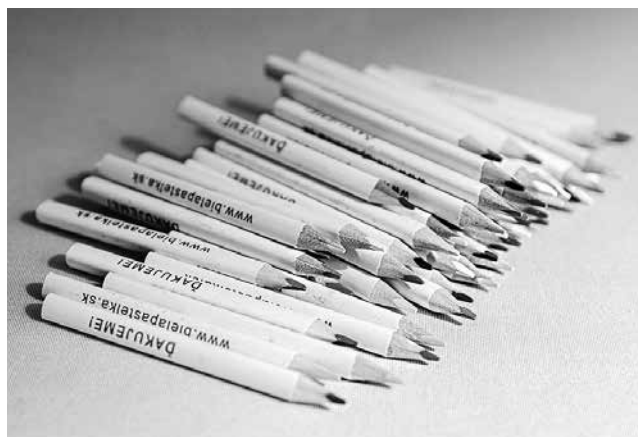
kom škôl, ktorí sa rozhodli do zbierky zapojiť a pomôcť ľuďom so zrakovým postihnutím.

Získali sme ocenenia

Pastelková kampaň agentúry Promiseo s názvom „Len si to predstav...“ bola ocenená aj odborníkmi prestížnej súťaže PROKOP, zameranej na najlepšie PR projekty na Slovensku. V kategórii Nonprofit projektov získala 2. miesto. Rovnako 2. miesto v obdobnej kategórii udelila aj odborná porota súťaže DIGITAL PIE. **Aj touto cestou ĎAKUJEME skvelému vedeniu i celému kreatívnemu tímu agentúry Promiseo za chuť pomáhať nevidiacim a slabozrakým, neustále posúvanie tvorivých hraníc, za priateľstvo, kolegiálnu a množstvo hodín pro bono práce.**

Podčiarknuté, sčítané

Niekoľkomesačné prípravy priniesli pozitívny výsledok. Hlavný zbierkový deň sme uzatvorili s čiastkou 260 104,72 €. Do konca roka ešte o čosi narástol. Vďaka výnosom v stacionárnych pokladničkách, ale aj prostredníctvom nečakaných darov. Čiastkou 2 000 € nás podporila Nadácia slovenskej advokácie, za čo veľmi pekne ďakujeme.

Krátko pred Vianocami sme na pastelkový účet získali ďalší finančný dar. Venovalo nám ho 160 zamestnancov spoločnosti SPP – distribúcia, ktorým sa podarilo vyzbierať krásnych 1 988 €. Navyše, vedenie spoločnosti sa rozhodlo vyzbieranú čiastku navýšiť o 100 %.

22. ročník verejnej zbierky Biela pastelka sme napokon uzatvorili s čiastkou 286 032,90 €. Ďakujeme všetkým, ktorí sa akokoľvek podieľali na tomto krásnom výsledku. Vďaka vám môžeme pomáhať tým, ktorí to potrebujú. Aj vďaka vám si môžu nevidiaci a slabozrakí plniť svoje sny.

Oči na štyroch labkách

Pokladnička zbierky Štvornohé oči.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska zastrešuje od roku 2004 zbierku Štvornohé oči, ktorá pomáha dofinancovať prípravu klientov na život s vodiacim psom.

Výnos zbierky pomáha finančne zabezpečiť výcvik vodiaceho psa a s ním súvisiace aktivity, ako je poradenstvo pre záujemcov, žiadateľov alebo majiteľov vodiacich psov, organizovanie a realizáciu vzdelávacích, osvetových, propagačných aktivít komunikujúcich tému výcviku vodiacich psov i rozvoj zručností a podmienok potrebných pre prácu s vodiacim psom.

Dlhoročným partnerom zbierky je spoločnosť **BILLA**. Vďaka jej podpore môžeme mať až 62 zbierkových pokladníc umiestnených v ich predajniach. Dovedna sa v nich vyzbieralo 18 101,29 €. Celkovo je po Slovensku rozmiestnených 79 špeciálnych pokladníc, čo sú vlastne makety vodiaceho psa s dvoma šteniatkami. Výnos zbierky v roku 2023 dosiahol čiastku 22 257,08 €. Ďakujeme každému darcovi, ktorý sa rozhodol venovať do milej pokladničky finančný dar. Vážime si ho a využijeme na podporu života nevidiacich so štvornohými priateľmi.

Z našich projektov

Počas roka sme pracovali na mnohých aktivitách, ktoré ovplyvňovali život ľudí so zrakovým postihnutím – informovali sme, odstraňovali bariéry, robili každodennosť prístupnejšou, inkluzívnejšou alebo príjemnejšou. Niektoré boli plne v našej réžii, na iných sme spolupracovali.

Separujeme bez starostí

Koncom roka 2022 prišla ÚNSS s iniciatívou označiť zberné nádoby štítkami, ktoré by nevidiacim a slabozrakým pomáhali pri identifikácii kontajnerov a tým aj pri separovaní odpadu. V prvej fáze sa ich 50 objavilo v Martine, v roku 2023 ich až 150 na vybrané stojiská nainštalovalo bratislavské OLO. Všetky štítky sú vyrobené z plastu, vo farbe príslušnej zbernej nádoby. V ich hornej časti sa nachádza reliéfny piktogram symbolizujúci druh odpadu, pod ním si obyvatelia môžu prečítať nápis v reliéfnej latinke a napokon v Braillovom písme.

Označenie zberných nádob Braillovým písmom i reliéfnou grafikou.

Pri navrhovaní dizajnu sme kládli dôraz nielen na to, aby boli piktogramy a nápisy v porovnaní s plochou štítkov farebne odlišené, dostatočne kontrastné, a tým čitateľné aj pre slabozrakých, ale i na to, aby bol piktogram čo najvýstižnejší. Dôraz sme kládli aj na umiestnenie a upevnenie štítkov, aby pri manipulácii s nádobami a ich vyprázdňovaní nedošlo k ich poškodeniu alebo odtrhnutiu. Mestá a obce, ako aj širokú verejnosť sme o problematike informovali krátkym videom.

Nevidiaci a slabozrakí ako „obyvatelia“ Jedného sveta

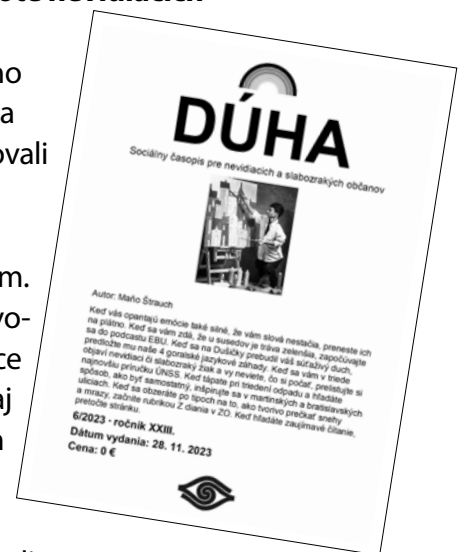
Aj v roku 2023 sme spolupracovali na sprístupnení jedného z najznámejších festivalov dokumentár-

neho filmu na Slovensku. Kino KLAP, ktoré je súčasťou VŠMU, ponúklo divákovi štyri filmy s audiokomentárom (AD). Po premietaní dokumentu Aurorin úsvit sa s tvorcami AD uskutočnila verejná diskusia, v ktorej sme mali príležitosť vyjadriť spätnú väzbu, ktoré filmové žánre a akým spôsobom sprístupňovať ľuďom so zrakovým postihnutím. V ponuke podujatí bolo niekoľko šitých priamo na mieru nevidiacim a slabozrakým, napr. dielňa o výrobe zvuku v Ateliéri zvukovej skladby Filmovej fakulty VŠMU. Na podnet ÚNSS boli vizuálne i hmatovo označené premietacie miesta, organizátori festivalu zabezpečili dobrovoľníkov, ktorí sprevádzali divákov do kinosál a na miesta, kde sa konali sprievodné aktivity. Dobrovoľníkov sme vyškolili, aby vedeli, akú pomoc majú ľuďom so ZP poskytnúť.

Dvojmesačník o živote nevidiacich a slabozrakých

Vydávaním sociálneho časopisu Dúha sme sa našim čitateľom usilovali priniesť informácie o každodennosti so zrakovým postihnutím. Ponúkli sme im spravodajské texty mapujúce podujatia ÚNSS, ale aj aktivity spriatelnených organizácií, iniciatívy miest a obcí u nás

i v zahraničí. Publikovali sme reportáže zo spolkových aktivít alebo tipy na zaujímavé voľnočasové aktivity. Navštívili sme haptické výstavy, festival Jeden svet, venovali sme sa divadelným ochotníkom so zrakovým postihnutím. Informovali sme o súťažiach v Braillovom písme, či konferencii INSPo, ktorá je zameraná na techniku a technológie. Podarilo sa nám naplniť aj ďalší zo stanovených cieľov, a to vyhľadávať zaujímavosti na tému oči a zrak, venovať sa možnostiam zamestnávania i histórii (napr. dejiny výcviku vodiacich psov). Do obsahu sme zaradili aj články určené rodičom či učiteľom. Pedagógom boli adresované texty o unikátnych učebných

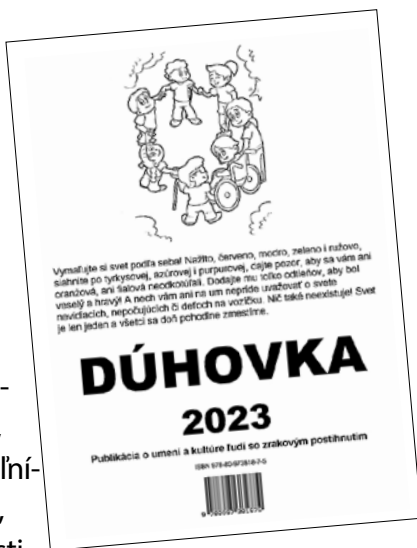

pomôckach, online seminároch a elektronických materiáloch, o ktoré sa pri vzdelávaní môžu oprieť. Vychovávateľom sme ponúkli odporúčania na výlety so vzdelávacím rozmerom. Rodičom boli určené témy zamerané napríklad na rozvoj priestorovej orientácie a samostatného pohybu nevidiacich detí od narodenia do nástupu na ZŠ. Výrazným krokom vpred bolo spustenie internetovej stránky www.casopisduha.sk, vďaka čomu oslovujeme čoraz väčší okruh čitateľov a pomáhame búrať stereotypy o ľuďoch so zrakovým postihnutím. Časopis Dúha sme mohli vydávať vďaka finančnej podpore MPSVaR.

Umenie a kultúra s nálepkou blindfriendly

Naším zámerom bolo prostredníctvom publikácie Dúhovka 2023 priniesť čitateľom so zrakovým postihnutím, ich rodinám, priateľom, dobrovoľníkom a odborníkom, ale i širokej verejnosti informácie o prístupných podobách umenia a kultúry. Čitateľov sme upozornili na Múzeum kávy, kde sa nachádza jedinečná expozícia, ktorú si takmer v plnom rozsahu môžu hapticky prezrieť aj nevidiaci návštevníci. Druhá pozvánka smerovala do areálu hradu Devín, kde sa vďaka slovensko-rakúskemu projektu podarilo osadiť informačné tabule s QR kódmi a audiosprevodcom, ktorý vznikol v spolupráci s ÚNSS. Návštevníci majú k dispozícii aj sprievodcu vo zväčšenej čiernotlačí, Braillovom písme a s reliéfnymi obrázkami. Priblížili sme činnosť Divadla ITAN, profesionálneho divadla hercov so zrakovým postihnutím z Poľska. Príspevkom Veľké otázky v malých hlavách sme otvorili seriál, ktorému sa plánujeme venovať v priebehu roka 2024 v dvojmesačníku Dúha. Úvodný text zhŕňa niekoľko užitočných rád, ako s deťmi komunikovať o zdravotnom postihnutí. Naším zámerom bolo prispieť k téme integrácie

a akceptácie. Rubrikou Naš host' sme chceli povzbudiť slabozrakých čitateľov k výtvarnej tvorbe. Viacerým múzeám a galériám, sídliačim v chránených objektoch, sme vďaka rozhovoru s „pamiatkarkou“ ponúkli zopár užitočných rád a tipov, ako odstrániť fyzické bariéry pre ľudí so zdravotným postihnutím. Dúhovka 2023 vyšla vďaka finančnej podpore MK SR.

Program individuálneho darcovstva

Adresnú pomoc našim nevidiacim a slabozrakým klientom sme v roku 2023 ponúkli aj formou dofinancovania kúpy kompenzačných pomôcok uľahčujúcich každodenné aktivity. Na ne získava žiadateľ so zrakovým postihnutím príspevok z UPSVaR, avšak nikdy nedostane plnú sumu. Zvyšok si musí dofinancovať sám. A práve v tom pomáha PID. V uplynulom roku sme podporili dovedna 12 žiadostí v celkovej výške 3 440,16 €. Žiadatelia si aj vďaka nenávratnému finančnému príspevku mohli zakúpiť rôzne pomôcky – tlačiareň na Braillovo písmo, elektronické čítacie lupy, PC s hlasovým výstupom alebo zväčšovacím programom, či mobilný telefón pre nevidiacich. Dokonca komisia PID podporila dofinancovanie vodiaceho psa. Za finančnú podporu Programu ďakujeme zbierke ľudia.ľuďom, OZ To je život, Centru pre filantropiu a European National Panel.

OKAmih určený širokej verejnosti

Už 12 rokov vydávame časopis OKAmih. Jeho cieľom je priblížiť širokej verejnosti problematiku

života ľudí so zrakovým postihnutím. V roku 2023 sme vydali dve čísla. V prvom sme priblížili tému Braillovho písma. Venovali sme sa zaujímavostiam zo života nevidiacich a slabozrakých i projektom ÚNSS. Predstavili sme inšpiratívne osobnosti, Eriku Šodorovú, ktorá získala ocenenie Starostlivý anjel, či pani Alžbetu Vrškovú, ktorá aj napriek ťažkému zrakovému postihnutiu aktívne pomáha množstvu ľudí s podobným osudom. Hlavnú tému druhého vydania tvorili rady, ako môžu učitelia bežnej školy priblížiť učivo dieťaťu so zrakovým postihnutím. Zhrnuli sme priebeh 22. ročníka verejnej zbierky Biela pastelka i s nezvyčajným trojrozhovorom s našimi ambasádormi. Predstavili sme zaujímavú mladú slabozrakú študentku Vanesu Richterovú. Zhrnuli sme výsledky 14. ročníka Dňa bielej palice. Verejnosti sme predstavili úspešný kolektív KS ÚNSS Trnava, ktoré získalo Cenu Trnavského samosprávneho kraja. OKAmihy sme distribuovali počas hlavného zbierkového dňa Biela pastelka, na akcii IDEme vlakom i prostredníctvom časopisu ŠARM. Časť nákladov získali aj naši partneri či návštevníci workshopov a prezentácií po celom Slovensku. OKAmih vyšiel vďaka finančnej podpore Ministerstva kultúry SR.

Cesta svetla

Fotografická súťaž Cesta svetla je veľmi obľúbená, o čom svedčí úspešný 19. ročník. Jej cieľom je zvýšiť citlivosť majority voči ľuďom so zrakovým postihnutím a akceptovať ich ako prirodzenú súčasť spoločnosti. Umenie je predsa ideálnym spôsobom, ako to dosiahnuť. Autori sa mohli prihlásiť do troch kategórií: Zrakové postihnutie, Fenomén svetla alebo Mladý fotograf. Celkovo bolo prihlásených 42 autorov a 231 fotografií. Snímky hodnotila odborná porota v zložení: Milan Krupčík (predseda poroty), Eva Amzler a Pavol Korček. Slávnostné oceňovanie úspešných fotografov a vernisáž

Katarína Bohušová:
Rozmazané videnie

výstavy sa uskutočnila v priestoroch Strediska kultúry Nové Mesto v Bratislave. Úspešné snímky boli opäť vytlačené aj v pohľadnicovom formáte. V roku 2024 budú so zbierkovým materiálom distribuované do škôl, aby ich mohli využiť žiaci základných škôl. Aj týmto spôsobom chceme šíriť pekné myšlienky a symbolické svetlo medzi ľuďmi. Za finančnú podporu Cesty svetla ďakujeme Ministerstvu kultúry SR.

Spustili sme podcasty

Súčasnosť i budúcnosť našej organizácie, formy a možnosti pomoci, ľudské príbehy, bariéry v nás aj okolo nás, to všetko sú témy, ktoré sme otvorili v našich podcastoch. Od mája 2023 sme vďaka spolupráci s TV Doktor spustili vlastné relácie s názvom OKAmih s Úniou. Podcastové relácie sú súčasťou televíznej štruktúry, ale zároveň sú kedykoľvek dostupné aj na webovej stránke **tvdoktor.sk**. Ďakujeme vedeniu Televízie Doktor, že zaradili do vysielania aj našu organizáciu a problematiku zrakového postihnutia.

Nadviazali sme Česko-Slovenské priateľstvo

Zástupcovia Sjedenocené organizace nevidomých a slabozrakých (SONS) z Českej republiky navštívili

Diskusie prebiehali v príjemnej atmosfére.

ÚNSS. Išlo o recipročnú návštevu, ktorej predchádzala návšteva slovenskej delegácie v Čechách. Program 3-dňového stretnutia (15.–17. 5. 2023) bol zameraný na výmenu skúseností, oboznámenie sa s fungovaním organizácie, jednotlivých oddelení i hľadanie možností ďalšej spolupráce.

Finančná správa ÚNSS za rok 2023

I. Analýza majetku a zdrojov krytia majetku ÚNSS

Aktíva v €		Účtovné obdobie		Medziročný rozdiel
		2023	2022	
A.	NEOBEŽNÝ MAJETOK	213 914	176 737	58 407
1.	Dlhodobý nehmotný majetok	0	0	0
2.	Dlhodobý hmotný majetok	204 5048	148 868	55 636
3.	Dlhodobý finančný majetok	9 410	6 639	2 771
B.	OBEŽNÝ MAJETOK	949 558	901 236	48 322
1.	Zásoby	754	629	125
2.	Dlhodobé pohľadávky	0	0	0
3.	Krátkodobé pohľadávky	67 089	35 000	32 089
4.	Finančné účty	881 715	865 608	16 107
C.	Prechodné účty aktív	7 502	19 858	-12 356
	AKTÍVA CELKOM (A+B+C)	1 170 974	1 076 601	94 373

Neobežný majetok ÚNSS v roku 2023 vzrástol o 58 407 € v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Tento rozdiel je spôsobený hlavne sumou novoobstaraného dlhodobého majetku, ktorým boli dva osobné automobily a dve brailové tlačiarne pre Krajské stredisko ÚNSS Bratislava a Košice. Tento majetok bol obstaraný zo získanej dotácie z Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR vo výške 69 910,50 €. Suma obežného majetku k 31. 12. porovnávaných rokov taktiež vzrástla o približne rovnakú sumu, a to 48 322 €. Prechodné účty aktív tvoria príjmy budúcich období vo výške 7 502 €, ktorými sú hlavne prijaté príspevky od mobilných operátorov v roku 2024 k verejnej zbierke Biela pastelka 2023.

Pasíva v €		Účtovné obdobie		Medziročný rozdiel
		2023	2022	
A.	VLASTNÉ ZDROJE KRYTIA MAJETKU	678 509	658 979	19 530
1.	Imanie, peňažné fondy a fondy zo zisku	678 509	645 729	32 781
2.	Nevysporiadaný výsledok hospodárenia z minulých období	0	0	0
3.	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	0	13 251	-13 251
B.	CUDZIE ZDROJE	140 276	134 725	5 551
1.	Rezervy	41 662	39 689	1 973
2.	Dlhodobé záväzky	7 517	4 417	3 100
3.	Krátkodobé záväzky	90 947	90 619	328
4.	Bankové výpomoci a pôžičky	150	0	150
C.	PRECHODNÉ ÚČTY PASÍV	352 189	282 896	69 293
	PASÍVA CELKOM (A+B+C)	1 170 974	1 076 601	94 373

Vlastné zdroje ÚNSS v porovnaní s rokom 2022 vzrástli o sumu 19 530 €. Dôvodom je navýšenie fondu z príspevkov o nevyčerpané príspevky roku 2023 a nevysporiadaného výsledku hospodárenia za rok 2022. Taktiež bola zaznamenaná vyššia suma fondov tvorených výnosom z verejných zbierok Biela pastelka a Štvornohé oči za rok 2023. Čistý výnos verejných zbierok organizovaných v roku 2023 narástol oproti roku 2022 o sumu 24 829,47 €. Hodnota 352 189 € prechodných účtov pasív v roku 2023 je tvorená z nasledovných položiek výnosov budúcich období:

18 484 € – získané finančné prostriedky z neziskových organizácií na prevádzkovú činnosť ÚNSS v roku 2023,
16 503 € – príspevok na odídencov z MČ Košice,
65 825 € – hodnota prijatých podielov z 2 % asignovanej dane v roku 2023,
2 000 € – nevyčerpaná suma finančnej odmeny z TTSK pre KS Trnava,
74 972 € – zostatková cena dlhodobého majetku obstaraného v minulých obdobiach z darovaných finančných prostriedkov, ktorá ovplyvní budúce výnosy vo výške pokrytia nákladov – odpisov tohto majetku,
39 835 € – finančné prostriedky z programu Zdravé oči už v škôlke pre čerpanie v nasledujúcom účtovnom období,
4 893 € – nevyčerpané dary a príspevky pre základné organizácie ÚNSS,
129 677 € – zostatková cena dlhodobého majetku – budova KS Košice obstaraného v minulých obdobiach z darovaných finančných prostriedkov, ktorá ovplyvní budúce výnosy vo výške pokrytia nákladov – odpisov tohto majetku. nákladov – odpisov tohto majetku.

II. Prehľad nákladov a výnosov ÚNSS

Náklady v €		Účtovné obdobie		Medziročný rozdiel
		2023	2022	
50	Spotreba materiálu a energie	196 297	175 022	21 274
51	Služby	309 981	311 550	-1 570
52	Osobné náklady	939 654	875 607	64 026
53	Dane a poplatky	1 738	2 133	-395
54	Ostatné náklady	11 776	10 755	1 021
551	Odpisy	17 034	23 221	-6 187
556	Tvorba fondov z VZ	308 332	286 271	22 061
558	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek	146	663	-517
56	Poskytnuté príspevky	20 420	21 324	-904
	Náklady celkom	1 805 357	1 706 547	98 810

Najvýznamnejšou položkou nákladov sú naďalej osobné náklady – mzdy, odvody zamestnancov, príspevok na stravné, tvorba sociálneho fondu, príspevok na rekreáciu. Tieto tvoria 52,05 %. Náklady za dodávané služby tvoria 17,17 %. Významnou položkou nákladov je aj účet 556 – Tvorba fondov. Predstavuje 17,08 % z celkových nákladov. Oproti roku 2022 zaznamenal nárast kvôli zvýšeniu výnosov z verejných zbierok. V roku 2023 bol priemerný prepočítaný stav zamestnancov ÚNSS 46,2. Priemerná hrubá mzda zamestnanca dosiahla výšku 1 177 €, čo predstavuje 1,68-násobok minimálnej mzdy platnej v roku 2023 a zároveň len 0,82-násobok priemernej mzdy v hospodárstve v roku 2023.

Výnosy v €		Účtovné obdobie		Medziročný rozdiel
		2023	2022	
60	Tržby za vlastné výkony a tovar	66 045	70 338	-4 293
62	Práca dobrovoľníkov	0	0	0
64	Ostatné výnosy	6 883	4 220	2 663
65	Tržby z finančných investícií, rezervy	36	0	36
656	Výnosy z použitia fondu VZ	286 244	249 798	36 446
66	Prijaté príspevky	574 386	556 365	18 021
69	Dotácie	871 763	840 283	31 480
	Výnosy celkom	1 805 357	1 721 004	84 353

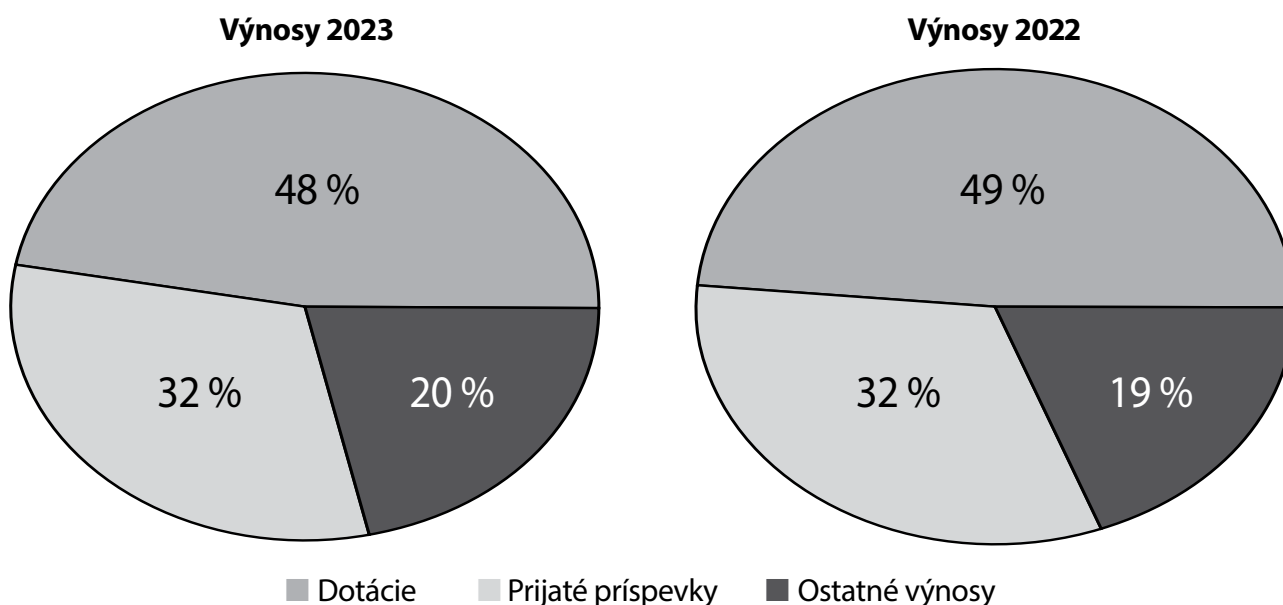

Výnosy v € (pokračovanie)		Účtovné obdobie		Medziročný rozdiel
		2023	2022	
	HV pred zdanením – hlavná činnosť	0	6 417	-6 417
	HV pred zdanením – zdaňovaná činnosť	0	8 039	-8 039
591	Daň z príjmov	0	1 206	-1 206
	Výsledok hospodárenia po zdanení	0	13 251	-13 251

Najvýznamnejšia výnosová položka Dotácie v celkovej sume 871 763 € zahŕňa prijaté dotácie na poskytovanie sociálnych služieb od VÚC v celkovej výške 791 841 €, prijaté dotácie na realizáciu projektov z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR vo výške 28 472 € a Ministerstva kultúry SR vo výške 18 900 €.

K druhej významnej položke výnosov patria prijaté príspevky. Tie boli tvorené hlavne prijatými príspevkami z Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny na pokrytie osobných nákladov zamestnancov chránených pracovísk a dielní, ktorých bolo osem v lokalitách Bratislava, Košice, Lučenec a Žilina. Celková suma týchto príspevkov bola v roku 2023 vo výške 80 532 €. V rámci prijatých príspevkov je stále významnou položkou príspevkov od občianskeho združenia BILLA ľuďom na podporu veľmi dôležitého programu ÚNSS Zdravé oči už v škôlke v roku 2023. Podstatnými príspevkami sú aj poukázané 2 % z dane z príjmu za rok 2021 prijaté v roku 2022, čerpané v roku 2023 v celkovej čiastke 41 508 €. Príspevky z verejných zbierok organizovaných v roku 2021 a 2022 čerpaných v roku 2023 sú v celkovej sume 242 525 €. Do výnosov z použitia fondov verejných zbierok je zahrnutá aj suma nákladov spojených s organizovaním zbierok v roku 2023 v celkovej výške 36 203 €.

Podiel prijatých príspevkov a dotácií na celkových výnosoch ÚNSS stále dokazuje vysokú závislosť ÚNSS na týchto zdrojoch, v roku 2023 je to 80 %, čo znázorňujú aj nasledujúce grafy.

Prijaté príspevky a dotácie okrem verejných zbierok a poukázaných 2 % z daní z príjmu sú uvedené v nasledujúcej prehľadnej tabuľke.

Dotácie, príspevky a dary	Finančný objem (v €)
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	31 360
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR – inflačná pomoc z r. 2022	3 737
Ministerstvo kultúry SR	18 900
MIRRaI	69 911
Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny	80 532
Banskobystrický samosprávny kraj	102 600
Bratislavský samosprávny kraj	57 943
Košický samosprávny kraj	121 828
Nitriansky samosprávny kraj	89 810
Prešovský samosprávny kraj	122 733
Trenčiansky samosprávny kraj	88 179
Trnavský samosprávny kraj	105 600
Žilinský samosprávny kraj	103 148
Príspevky a dotácie od miest a obcí	6 205
Príspevky od nadácií, OZ, neziskových organizácií	72 798
Príspevky od právnických osôb	38 195
Príspevky od fyzických osôb	8 174
Príspevky MČ Košice-Sever na ubytovanie odídencov	19 974

V súlade s ustanoveniami § 20 Zákona o účtovníctve prehlasujeme, že po skončení účtovného obdobia nenastali udalosti osobitného významu, ÚNSS nevynakladala finančné prostriedky v oblasti výskumu a vývoja, a ÚNSS nemá organizačnú zložku v zahraničí.

Ekonomicky oprávnené náklady

V našich krajských strediskách sme v roku 2023 poskytli služby špecializovaného sociálneho poradenstva 2 560 klientom a služby sociálnej rehabilitácie 1 709 klientom. Výška ekonomicky oprávnených nákladov (EON) na poskytovanie špecializovaného sociálneho poradenstva bola 419 845,73 € a na vykonávanie sociálnej rehabilitácie bola 548 032,68 €. V rámci špecializovaného sociálneho poradenstva to predstavuje EON na jedného klienta vo výške 164,00 € a v rámci sociálnej rehabilitácie 320,67 € na jedného klienta.

Informácie k účtovnej závierke

Účtovná závierka ÚNSS zostavená k 31. 12. 2023 vychádza z predpokladu, že ÚNSS bude nepretržite pokračovať vo svojej činnosti v nasledujúcich 12 mesiacoch, čomu zodpovedajú aj použité účtovné zásady a metódy. Nepriaznivým dopadom na činnosť v roku 2023 bolo a je aktuálne zvyšovanie miery inflácie a zvýšenie režijných nákladov za spotrebu energií. Výraznou pomocou v nepriaznivej spoločenskej situácii boli zmeny legislatívy ohľadom čerpania výnosov z verejných zbierok, ktorými sa predĺžili lehoty čerpania týchto finančných zdrojov. Potreba zabezpečenia udržateľnosti poskytovania sociálnych služieb aj v čase nepriaznivej situácie je legitímnym verejným záujmom. Prioritou ÚNSS je aj naďalej dodržiavať zásady hospodárnosti, účelnosti a efektívnosti pri čerpaní poskytnutých finančných prostriedkov.

UZNUJv21_1

Úč NUJ

ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA

neziskovej účtovnej jednotky účtujúcej
v sústave podvojného účtovníctva

zostavená k 3 1 . 1 2 . 2 0 2 3

Daňové identifikačné číslo 2 0 2 0 8 0 4 7 3 1 IČO 0 0 6 8 3 8 7 6 SK NACE 9 4 . 9 9 . 9	Účtovná závierka ☒ riadna ☐ mimoriadna ☐ priebežná <i>(vyznačí sa x)</i>	Mesiac Rok od 1 2 0 2 3 do 1 2 2 0 2 3 Bezprostredne predchádzajúce obdobie od 1 2 0 2 2 do 1 2 2 0 2 2
Priložené súčasti účtovnej závierky ☒ Súvaha (Úč NUJ 1-01) <i>(v eurocentoch)</i> ☒ Výkaz ziskov a strát (Úč NUJ 2-01) <i>(v eurocentoch)</i> ☒ Poznámky (Úč NUJ 3-01) <i>(v celých eurách alebo eurocentoch)</i>		
Názov účtovnej jednotky Ú n i a n e v i d i a c i c h a s l a b o z r a k ý c h S l o v e n s k a		
Sídlo účtovnej jednotky		
Ulica S E K U L S K Á PSČ 8 4 2 5 0	Obec B R A T I S L A V A - M E S T S K Á Č A S Ť K A R L O V A V E S	Číslo 1
Telefónne číslo		
E-mailová adresa		
Zostavená dňa: 2 2 . 0 3 . 2 0 2 4	Schválená dňa: . . 2 0	Podpisový záznam štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu účtovnej jednotky:

Súvaha (Úč NUJ 1-01)

IČO 0 0 6 8 3 8 7 6

Strana aktív		č.r.	Bežné účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Brutto	Korekcia	Netto	Netto
a		b	1	2	3	4
A. NEOBEŽNÝ MAJETOK SPOLU r. 002 + r. 009 + r. 021		001	1137257.33	923342.99	213914.34	155506.69
A.I.	Dlhodobý nehmotný majetok r. 003 až r. 008	002	20326.87	20326.87	0.00	0.00
A.I.1.	Nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti 012 - (072+091AÚ)	003				
2.	Softvér 013 - (073+091AÚ)	004	5496.25	5496.25	0.00	0.00
3.	Oceniteľné práva 014 - (074 + 091AÚ)	005				
4.	Ostatný dlhodobý nehmotný majetok (018+ 019)-(078 + 079 + 091 AÚ)	006	14830.62	14830.62	0.00	0.00
5.	Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku (041-093)	007				
6.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok (051-095AÚ)	008				
A.II.	Dlhodobý hmotný majetok r. 010 až r. 020	009	1107520.08	903016.12	204503.96	148867.91
A.II.1.	Pozemky (031)	010	4.45		4.45	4.45
2.	Umelecké diela a zbierky (032)	011	180.00		180.00	0.00
3.	Stavby 021 - (081 + 092AÚ)	012	408412.46	279048.45	129364.01	139574.32
4.	Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí 022 - (082 + 092AÚ)	013	308574.06	294062.52	14511.54	7072.54
5.	Dopravné prostriedky 023 - (083 + 092AÚ)	014	198763.56	138319.60	60443.96	2216.60
6.	Pestovateľské celky trvalých porastov 025 - (085 + 092AÚ)	015				
7.	Základné stádo a ťažné zvieratá 026 - (086 + 092AÚ)	016				
8.	Drobný dlhodobý hmotný majetok 028 - (088 + 092AÚ)	017	191585.55	191585.55	0.00	0.00
9.	Ostatný dlhodobý hmotný majetok 029 - (089 +092AÚ)	018				
10.	Obstaranie dlhodobého hmotného majetku (042 - 094)	019				
11.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok (052 - 095AÚ)	020				
A.III.	Dlhodobý finančný majetok r. 022 až r. 028	021	9410.38	0.00	9410.38	6638.78
A.III.1.	Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach v ovládanej osobe (061- 096 AÚ)	022	6638.78	0.00	6638.78	6638.78
2.	Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom (062 - 096 AÚ)	023				
3.	Dlhové cenné papiere držané do splatnosti (065 - 096 AÚ)	024				
4.	Pôžičky podnikom v skupine a ostatné pôžičky (066 + 067) - 096 AÚ	025				
5.	Ostatný dlhodobý finančný majetok (069 - 096 AÚ)	026	2771.60	0.00	2771.60	
6.	Obstaranie dlhodobého finančného majetku (043 - 096 AÚ)	027				
7.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok (053 - 096 AÚ)	028				

Súvaha (Úč NUJ 1-01)

IČO 0 0 6 8 3 8 7 6

Strana aktív		č.r.	Bežné účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Brutto	Korekcia	Netto	Netto
a		b	1	2	3	4
B. OBEŽNÝ MAJETOK SPOLU r. 030+ r. 037+ r. 042 + r. 051		029	950366.78	808.30	949558.48	901236.42
B.I.	Zásoby r. 031 až r. 036	030	754.19	0.00	754.19	628.61
B.I.1.	Materiál (112 + 119) - 191	031	754.19	0.00	754.19	628.61
2.	Nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby (121+122) - (192 +193)	032				
3.	Výrobky (123 - 194)	033				
4.	Zvieratá (124 - 195)	034				
5.	Tovar (132 + 139) - 196	035				
6.	Poskytnuté prevádzkové preddavky na zásoby (314 AÚ - 391 AÚ)	036				
B.II.	Dlhodobé pohľadávky r. 038 až r. 041	037	0.00	0.00	0.00	0.00
B.II.1.	Pohľadávky z obchodného styku (311 AÚ až 314 AÚ) - 391 AÚ	038				
2.	Ostatné pohľadávky (315 AÚ - 391AÚ)	039				
3.	Pohľadávky voči účastníkom združení (358AÚ - 391AÚ)	040				
4.	Iné pohľadávky (335 AÚ + 373 AÚ + 375 AÚ + 378AÚ) - 391AÚ	041				
B.III.	Krátkodobé pohľadávky r. 043 až r. 050	042	67897.75	808.30	67089.45	34999.51
B.III.1.	Pohľadávky z obchodného styku (311AÚ až 314 AÚ) - 391AÚ	043	10228.64	808.30	9420.34	10513.76
2.	Ostatné pohľadávky (315 AÚ - 391 AÚ)	044	53637.35	0.00	53637.35	21008.51
3.	Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami (336)	045		x		
4.	Daňové pohľadávky (341 až 345)	046		x		
5.	Pohľadávky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy (346+ 348)	047		x		
6.	Pohľadávky voči účastníkom združení (358 AÚ - 391AÚ)	048				
7.	Spojovací účet pri združení (396 - 391AÚ)	049				
8.	Iné pohľadávky (335AÚ + 373AÚ + 375AÚ + 378AÚ) - 391AÚ	050	4031.76	0.00	4031.76	3477.24
B.IV.	Finančné účty r. 052 až r. 056	051	881714.84	0.00	881714.84	865608.30
B.IV.1.	Pokladnica (211 + 213)	052	29895.39	x	29895.39	29531.33
2.	Bankové účty (221 AÚ + 261)	053	851819.45	x	851819.45	836076.97
3.	Bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok (221 AÚ)	054	0.00	x	0.00	0.00
4.	Krátkodobý finančný majetok(251+ 253 + 255AÚ+ 256 + 257) - 291AÚ	055				
5.	Obstaranie krátkodobého finančného majetku (259 - 291AÚ)	056				
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU r. 058 a r. 059		057	7501.52		7501.52	19857.72
C.1.	Náklady budúcich období (381)	058				
2.	Príjmy budúcich období (385)	059	7501.52	0.00	7501.52	19857.72
MAJETOK SPOLU r. 001 + r. 029 + r. 057		060	2095125.63	924151.29	1170974.34	1076600.83

Súvaha (Úč NUJ 1-01)

IČO 0 0 6 8 3 8 7 6

Strana pasív		č.r.	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
a		b	5	6
A. VLASTNÉ IMANIE r. 062+ r. 067 + r. 071 + r. 072		061	678509.10	658979.21
A.I. Imanie a fondy	r. 063 až r. 066	062	345307.14	315702.87
A.I.1.	Základné imanie (411)	063	0.00	0.00
2.	Fondy tvorené podľa osobitných predpisov (412)	064	345307.14	315702.87
3.	Fond reprodukcie (413)	065		
4.	Oceňovacie rozdiely z precenenia kapitálových účastín (415)	066		
A.II. Fondy tvorené zo zisku	r. 068 až r. 070	067	333201.96	330025.63
A.II.1.	Rezervný fond (421)	068		
2.	Fondy tvorené zo zisku (423)	069		
3.	Ostatné fondy (427)	070	333201.96	330025.63
A.III. Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov (+; - 428)		071	0.00	0.00
A.IV. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie r. 060 - (r. 062 + r. 067 + r. 071 + r. 073 + r. 100)		072	0.00	13250.71
B. ZÁVÄZKY r. 074 + r. 078 + r. 086 + r. 096		073	140276.10	134725.31
B.I.1. Rezervy	r. 075 až r. 077	074	41662.09	39689.27
2.	Rezervy zákonné (451AÚ)	075		
3.	Ostatné rezervy (459AÚ)	076		
4.	Krátkodobé rezervy (323 + 451AÚ + 459AÚ)	077	41662.09	39689.27
B.II. Dlhodobé záväzky	r. 079 až r. 085	078	7516.97	4417.05
B.II.1.	Záväzky zo sociálneho fondu (472)	079	7516.97	4417.05
2.	Vydané dlhopisy (473 - 255 AÚ)	080		
3.	Záväzky z nájmu (474 AÚ)	081		
4.	Dlhodobé prijaté preddavky (475)	082		
5.	Dlhodobé nevyfakturované dodávky (476 AÚ)	083		
6.	Dlhodobé zmenky na úhradu (478)	084		
7.	Ostatné dlhodobé záväzky (373 AÚ + 479 AÚ)	085		
B.III. Krátkodobé záväzky	r. 087 až r. 095	086	90947.04	90618.99
B.III.1.	Záväzky z obchodného styku (321 až 326) okrem 323	087	1112.17	1009.10
2.	Záväzky voči zamestnancom (331+ 333)	088	48476.91	45476.34
3.	Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami (336)	089	25239.66	24159.37
4.	Daňové záväzky (341 až 345)	090	3761.80	5615.73
5.	Záväzky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy (346+348)	091	12356.50	14358.45
6.	Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov (367)	092		
7.	Záväzky voči účastníkom združení (368)	093		
8.	Spojovací účet pri združení (396)	094		
9.	Ostatné záväzky (379 + 373 AÚ + 474 AÚ +476AÚ + 479 AÚ)	095		
B.IV. Bankové úvery a iné výpomoci a pôžičky	r. 097 až r. 099	096	150.00	0.00
B.IV.1.	Dlhodobé bankové úvery (461AÚ)	097		
2.	Bežné bankové úvery (231+ 232 + 461AÚ)	098		
3.	Prijaté krátkodobé finančné výpomoci (241+ 249)	099	150.00	
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU r. 101 až r. 103		100	352189.14	282896.31
C.I.1.	Výdavky budúcich období (383)	101		
2.	Výnosy budúcich období krátkodobé (384 AÚ)	102	177738.98	89369.68
3.	Výnosy budúcich období dlhodobé (384 AÚ)	103	174450.16	193526.63
SPOLU VLASTNÉ IMANIE, ZÁVÄZKY A ÚČTY ČASOVÉHO ROZLIŠENIA r.061+ r.073 + r.100		104	1170974.34	1076600.83

Výkaz ziskov a strát (Úč NUJ 2-01)

IČO 0 0 6 8 3 8 7 6

Číslo účtu	Náklady	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
501	Spotreba materiálu	01	128335.62	11.74	128347.36	109304.62
502	Spotreba energie	02	64142.84	3806.47	67949.31	65717.80
504	Predaný tovar	03			0.00	
511	Opravy a udržiavanie	04	10912.82	64.12	10976.94	7034.04
512	Cestovné	05	19157.46		19157.46	12096.34
513	Náklady na reprezentáciu	06	20672.27		20672.27	9707.49
518	Ostatné služby	07	245307.67	13866.36	259174.03	282712.46
521	Mzdové náklady	08	674089.25	4798.74	678887.99	632402.88
524	Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie	09	223871.57	1127.04	224998.61	209022.86
525	Ostatné sociálne poistenie	10			0.00	
527	Zákonné sociálne náklady	11	35746.93		35746.93	34181.73
528	Ostatné sociálne náklady	12				
531	Daň z motorových vozidiel	13				
532	Daň z nehnuteľností	14	411.42		411.42	407.75
538	Ostatné dane a poplatky	15	1290.04	36.47	1326.51	1725.49
541	Zmluvné pokuty a penále	16				
542	Ostatné pokuty a penále	17				40.20
543	Odpísanie pohľadávky	18				
544	Úroky	19	0.03		0.03	0.01
545	Kurzové straty	20	125.28		125.28	225.86
546	Dary	21				
547	Osobitné náklady	22	523.69		523.69	1333.87
548	Manká a škody	23	2.81		2.81	18.04
549	Iné ostatné náklady	24	11124.39		11124.39	9136.90
551	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	25	16877.35	156.60	17033.95	23220.79
552	Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	26				
553	Predané cenné papiere	27				
554	Predaný materiál	28				
555	Náklady na krátkodobý finančný majetok	29				
556	Tvorba fondov	30	308331.98		308331.98	286271.27
557	Náklady na precenenie cenných papierov	31				
558	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek	32	145.50		145.50	662.80
561	Poskytnuté príspevky organizačným zložkám	33				
562	Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám	34	4539.62		4539.62	5839.73
563	Poskytnuté príspevky fyzickým osobám	35	4076.36		4076.36	2869.70
565	Poskytnuté príspevky z podielu zaplatenej dane	36				6111.05
567	Poskytnuté príspevky z verejnej zbierky	37	11804.42		11804.42	6503.64
Účtovná trieda 5 spolu r. 01 až r. 37		38	1781489.32	23867.54	1805356.86	1706547.32

Výkaz ziskov a strát (Úč NUJ 2-01)

IČO 0 0 6 8 3 8 7 6

Číslo účtu	Výnosy	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
601	Tržby za vlastné výrobky	39				
602	Tržby z predaja služieb	40	42177.21	23867.53	66044.74	70337.86
604	Tržby za predaný tovar	41				
611	Zmena stavu zásob nedokončenej výroby	42				
612	Zmena stavu zásob polotovarov	43				
613	Zmena stavu zásob výrobkov	44				
614	Zmena stavu zásob zvierat	45				
621	Aktivácia materiálu a tovaru	46				
622	Aktivácia vnútroorganizačných služieb	47				
623	Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku	48				
624	Aktivácia dlhodobého hmotného majetku	49				
641	Zmluvné pokuty a penále	50				
642	Ostatné pokuty a penále	51				
643	Platby za odpísané pohľadávky	52				
644	Úroky	53	0.29		0.29	0.46
645	Kurzové zisky	54	51.25		51.25	42.68
646	Prijaté dary	55	6394.36		6394.36	4105.95
647	Osobitné výnosy	56				
648	Zákonné poplatky	57	54.52	0.01	54.53	68.10
649	Iné ostatné výnosy	58	383.07		383.07	2.90
651	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	59				
652	Výnosy z dlhodobého finančného majetku	60	35.74		35.74	
653	Tržby z predaja cenných papierov a podielov	61				
654	Tržby z predaja materiálu	62				
655	Výnosy z krátkodobého finančného majetku	63				
656	Výnosy z použitia fondu	64	286243.95		286243.95	249798.19
657	Výnosy z precenenia cenných papierov	65				
658	Výnosy z nájmu majetku	66				
661	Prijaté príspevky od organizačných zložiek	67				
662	Prijaté príspevky od právnických osôb	68	199060.59		199060.59	167111.81
663	Prijaté príspevky od fyzických osôb	69	9264.36		9264.36	4042.94
664	Prijaté členské príspevky	70	16220.90		16220.90	17672.91
665	Príspevky z podielu zaplatenej dane	71	41508.34		41508.34	81266.13
667	Prijaté príspevky z verejných zbierok	72	308331.98		308331.98	286271.27
691	Dotácie	73	871762.76		871762.76	840282.77
Účtová trieda 6 spolu r. 39 až r. 73		74	1781489.32	23867.54	1805356.86	1721003.97
Výsledok hospodárenia pred zdanením r. 74 - r. 38		75	0.00	0.00	0.00	14456.65
591	Daň z príjmov	76				1205.94
595	Dodatočné odvody dane z príjmov	77				
Výsledok hospodárenia po zdanení (r. 75 - (r. 76 + r. 77)) (+/-)		78	0.00	0.00	0.00	13250.71

Poznámky (Úč NUJ 3 – 01)

IČO 0 0 6 8 3 8 7 6 /SID

Čl. I.

Všeobecné údaje

(1) Meno a priezvisko fyzickej osoby alebo názov právnickej osoby, ktorá je zakladateľom alebo zriaďovateľom účtovnej jednotky, jej trvalý pobyt alebo sídlo, dátum založenia alebo zriadenia účtovnej jednotky.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska (ďalej len „ÚNSS“) je zriadená na základe Zákona o združovaní občanov č. 83/1990 Z. z. v znení neskorších predpisov, zaregistrovaním občianskeho združenia na Ministerstve vnútra SR.

ÚNSS je občianske združenie, charitatívna a humanitárna organizácia, ktorá združuje nevidiacich a slabozrakých (ďalej len NS) občanov, ich priaznivcov, priateľov, rodičov NS detí, bez ohľadu na pohlavie, náboženské vyznanie alebo vieru, rasový pôvod, národnostný alebo etnický pôvod, zdravotné postihnutie, vek, politickú príslušnosť alebo sexuálnu orientáciu. Pre zahraničné styky je oficiálny názov organizácie „Slovak Blind and Partially Sighted Union“ v anglickom jazyku.

Ministerstvo vnútra SR schválilo Stanovy ÚNSS dňa 26. apríla 1990.

Sídlo ÚNSS: Sekulská 672/1, 841 04 Bratislava

(2) Informácie o členoch štatutárnych orgánov, dozorných orgánov a iných orgánov účtovnej jednotky; uvádzajú sa mená a priezviská členov štatutárnych orgánov, dozorných orgánov a iných orgánov účtovnej jednotky.

Štatutárny orgán

Funkcia	Meno
Riaditeľka ÚNSS	Ing. Tatiana Winterová
Predseda ÚNSS	Ing. Ján Podolinský

Ústredná rada ÚNSS:

Predseda ÚNSS: Ing. Ján Podolinský

1. podpredseda: Tímea Hóková

Podpredsedovia: RNDr. Branislav Mamojka, CSc., Michal Tkáčik

Členovia Ústrednej rady: Michaela Dlhá, Peter Halada, Lenka Kulíková, Milan Měchura, Renáta Oláhová, Darina Ondrušová, Stanislav Sokol

Členovia Ústrednej kontrolnej komisie: Ing. Edita Križanová, Jana Ivanová, Alena Paleschová, Božena Poláčková, Vladimír Zán.

(3) Opis činnosti, na účel ktorej bola účtovná jednotka zriadená a opis druhu podnikateľskej činnosti, ak ju účtovná jednotka vykonáva.

Poslaním ÚNSS je:

- obhajoba záujmov občanov so zrakovým postihnutím zameraná najmä na vytváranie rovnakých príležitostí, zabezpečenie rovnakého zaobchádzania a realizáciu pozitívnych opatrení na prekonávanie a kompenzáciu dôsledkov zrakového postihnutia,
- aktívizácia občanov so zrakovým postihnutím a vytváranie podmienok na rozvoj vlastných zručností a rozširovanie znalostí potrebných na prekonávanie dôsledkov zrakového postihnutia, na rozvoj a uspokojovanie záujmov a potrieb a na prípravu na plnohodnotný a integrovaný život a prácu v spoločnosti,
- všestranné pôsobenie na verejnosť a informovanie o problémoch a schopnostiach občanov so zrakovým postihnutím s cieľom, aby ich spoločnosť vnímala ako svoju prirodzenú súčasť,
- poskytovanie sociálneho poradenstva, vykonávanie sociálnej prevencie a sociálnej rehabilitácie a poskytovanie sociálnych a ďalších služieb pre občanov so zrakovým postihnutím.

ÚNSS vykonáva aj podnikateľskú činnosť na základe živnostenského listu, spisové číslo Žo – 2002/05740/00002/E03, živnostenský register č. 104-10700, vydaného Okresným úradom Bratislava IV, odbor živnostenského podnikania, Staromestská Karloveská 2, 842 10 Bratislava, vydaného dňa 4. 9. 2002, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11. 9. 2002.

Predmet činnosti:

- Kúpa tovaru za účelom jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod),
- Kúpa tovaru za účelom jeho predaja iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod),
- Vydavateľská činnosť v rozsahu voľných živností,
- Distribúcia tlače,
- Prenájom iných strojov a prístrojov bez obsluhujúceho personálu,
- Prenájom motorových vozidiel,
- Prenájom kancelárskych strojov a zariadení, vrátane elektronických zariadení na spracovanie údajov,
- Kopírovacie služby,
- Reklamná a inzertná činnosť, propagačná činnosť,
- Grafické návrhy na počítači,

11. Organizovanie a usporadúvanie spoločenských a kultúrnych podujatí,
12. Prenájom nehnuteľností spojený s inými než základnými službami.

Predmet podnikateľskej činnosti ÚNSS bol rozšírený na základe nového živnostenského listu, vydaného dňa 25.04.2007, spisové číslo OŽP-A/2007/17304-6/CR1, živnostenský register č. 104-10700, vydaného Obvodným úradom v Bratislave, odbor živnostenského podnikania, Staromestská 6, 814 40 Bratislava, ktoré nadobudol právoplatnosť dňa 07.05.2007.

Predmet podnikateľskej činnosti:

1. Vedenie účtovníctva
2. Činnosť účtovných, obchodných a ekonomických poradcov
3. Zhotovovanie www stránok a ich následná aktualizácia
4. Poradenská činnosť v oblasti spracovania www stránok
5. Poradenská činnosť v oblasti spracovania a úpravy textu v Braillovom písme
6. Poskytovanie úverov z vlastných zdrojov nebankovým spôsobom
7. Ubytovacie služby v rozsahu voľnej živnosti
8. Prenájom hnutelých vecí v rozsahu voľnej živnosti
9. Prenájom športových potrieb
10. Natáčanie videokamerou
11. Technické služby súvisiace s produkciou filmov alebo videozáznamov (zvuk, strih, dabing, titulkovanie, špeciálne efekty, kolorovanie)
12. Výroba, vydávanie a reprodukcia nosičov záznamu zvuku so súhlasom autora

Predmet podnikateľskej činnosti ÚNSS bol rozšírený na základe nového živnostenského listu, vydaného dňa 23.12.2010, spisové číslo OŽP-A/2010/61896-2, živnostenský register č. 104-10700, vydaného Obvodným úradom v Bratislave, odbor živnostenského podnikania, Staromestská 6, 814 40 Bratislava.

Predmet podnikateľskej činnosti:

- 1, Výcvik psov
- 2, Vykonávanie mimoškolskej vzdelávacej činnosti

Predmet podnikateľskej činnosti ÚNSS bol rozšírený na základe nového živnostenského listu, vydaného dňa 17. 03. 2011, spisové číslo OŽP-A/2011/14846-2, živnostenský register č. 104-10700, vydaného Obvodným úradom v Bratislave, odbor živnostenského podnikania, Staromestská 6, 814 40 Bratislava.

Predmet podnikateľskej činnosti:

- 1, Činnosť podnikateľských a organizačných poradcov
- 2, Poradenská činnosť v oblasti prevencie a odstraňovania architektonických bariér

ÚNSS nie je platiteľom dane z pridanej hodnoty.

(4) Priemerný prepočítaný počet zamestnancov, a z toho počet vedúcich zamestnancov účtovnej jednotky za účtovné obdobie, za ktoré sa zostavuje účtovná závierka (ďalej len „bežné účtovné obdobie“) a za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie. Počet dobrovoľníkov vyslaných účtovnou jednotkou a počet dobrovoľníkov, ktorí vykonávali dobrovoľnícku činnosť pre účtovnú jednotku počas účtovného obdobia.

	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov	46,2	46,1
z toho počet vedúcich zamestnancov	12	12
Počet dobrovoľníkov vyslaných účtovnou jednotkou	0	0
Počet dobrovoľníkov, ktorí vykonávali dobrovoľnícku činnosť pre účtovnú jednotku počas účtovného obdobia	0	0

(5) Informácia o organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti účtovnej jednotky.

Účtovná jednotka je zriaďovateľom a neobmedzene ručiacim spoločníkom v Tyflocomp, s.r.o., Sekulská 1, 84 250 Bratislava, so základným imanom 6 638,78 Eur, založenej 29.11.1996.

ČI. II

Informácie o účtovných zásadách a účtovných metódach

(1) Informácia, či je účtovná závierka zostavená za splnenia predpokladu, že účtovná jednotka bude nepretržite pokračovať vo svojej činnosti.

Účtovná závierka za rok 2023 bola zostavená za predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti. Súčasná situácia nemá významný vplyv na našu schopnosť pokračovať nepretržite v činnosti a fungovať ako zdravý subjekt nasledujúcich 12 mesiacov.

(2) Zmeny účtovných zásad a zmeny účtovných metód s uvedením dôvodu týchto zmien a vyčíslením ich vplyvu na finančnú hodnotu majetku, záväzkov, základného imania a výsledku hospodárenia účtovnej jednotky.

Počas roka 2023 neboli v ÚNSS vykonané zmeny účtovných zásad a zmeny účtovných metód.

(3) Spôsob oceňovania jednotlivých položiek majetku a záväzkov v členení na

- a) dlhodobý nehmotný majetok obstaraný kúpou – **obstarávacou cenou**,
- b) dlhodobý nehmotný majetok obstaraný vlastnou činnosťou – **žiaden**,
- c) dlhodobý nehmotný majetok obstaraný iným spôsobom – **reálnou zistenou cenou**,
- d) dlhodobý hmotný majetok obstaraný kúpou – **obstarávacou cenou**,
- e) dlhodobý hmotný majetok obstaraný vlastnou činnosťou – **žiaden**,
- f) dlhodobý hmotný majetok obstaraný iným spôsobom – **reálnou zistenou cenou**,
- g) dlhodobý finančný majetok – **obstarávacou cenou**,
- h) zásoby obstarané kúpou – **obstarávacou cenou**,
- i) zásoby vytvorené vlastnou činnosťou – **žiadne**,
- j) zásoby obstarané iným spôsobom – **žiadne**,
- k) pohľadávky – **menovitou hodnotou pri ich vzniku**,
- l) krátkodobý finančný majetok – **menovitou hodnotou**,
- m) časové rozlíšenie na strane aktív – **menovitou hodnotou**,
- n) záväzky, vrátane rezerv, dlhopisov, pôžičiek a úverov – **menovitou hodnotou pri ich vzniku**,
- o) časové rozlíšenie na strane pasív súvahy – **menovitou hodnotou**,
- p) deriváty – **žiadne**,
- q) majetok a záväzky zabezpečené derivátmi- **žiaden**.

(4) Spôsob zostavenia odpisového plánu pre jednotlivé druhy dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku, pričom sa uvádza doba odpisovania, použité sadzby odpisov a odpisové metódy pri určení účtovných odpisov.

Pri zostavení odpisového plánu pre dlhodobý majetok sa postupovalo nasledovne:

1. ÚNSS pri odpisovaní dlhodobého majetku uplatňuje účtovné odpisy,
2. dátum začiatku účtovného odpisovania sa stanovil na posledný kalendárny deň v mesiaci, v ktorom bol dlhodobý majetok zaradený do používania,
3. dlhodobý hmotný majetok v ocenení vyššom ako je suma 1 700 Eur sa zaradil do príslušnej odpisovej skupiny podľa prílohy č. 1 k Zákonu č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov,
4. pri dlhodobom hmotnom majetku, ktorý nebolo možné zaradiť do žiadnej z odpisových skupín, sa takýto dlhodobý hmotný majetok zaradil do druhej odpisovej skupiny,
5. po zaradení dlhodobého hmotného majetku do príslušnej odpisovej skupiny sa doba odpisovania stanovila na 48, 72, 96, 144, 240 alebo 480 mesiacov,
6. pri účtovnom odpisovaní dlhodobého hmotného majetku sa uplatňovala rovnomerná metóda odpisovania,
7. dlhodobý hmotný majetok v ocenení do 1 700 Eur vrátane sa odpísal jednorazovo ku dňu začiatku účtovného odpisovania,
8. dlhodobý nehmotný majetok v ocenení vyššom ako je suma 2 400 Eur sa odpisuje rovnomernou metódou odpisovania a odpíše sa najneskôr do piatich rokov od jeho obstarania,
9. dlhodobý nehmotný majetok v ocenení do 2 400 Eur vrátane sa odpíše jednorazovo ku dňu začiatku účtovného odpisovania.

(5) Zásady pre zohľadnenie zníženia hodnoty majetku.

Pri zostavovaní účtovnej závierky ÚNSS vytvárala opravné položky k majetku a to ku krátkodobým pohľadávkam vo výške 808,30 Eur.

Čl. III

Informácie, ktoré dopĺňajú a vysvetľujú údaje v súvahe

(1) Údaje o dlhodobom nehmotnom majetku a dlhodobom hmotnom majetku za bežné účtovné obdobie, a to

Tabuľka č. 1 - Stav a pohyb dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku

	Nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti	Softvér	Oceniiteľné práva	Ostatný dlhodobý nehmotný majetok	Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku	Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok	Spolu
Prvotné ocenenie - stav na začiatku bežného účtovného obdobia		5.496,25		14.830,62			20.326,87
prírastky							
úbytky							
Presuny							
Stav na konci bežného účtovného obdobia		5.496,25		14.830,62			20.326,87
Oprávky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia		5.496,25		14.830,62			20.326,87
prírastky							
úbytky							
Stav na konci bežného účtovného obdobia		5.496,25		14.830,62			20.326,87
Opravné položky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia							
prírastky							
úbytky							
Stav na konci bežného účtovného obdobia							
Zostatková hodnota							
Stav na začiatku bežného účtovného obdobia		0		0			0
Stav na konci bežného účtovného obdobia		0		0			0

Tabuľka č. 2 - Stav a pohyb dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku

	Pozemky	Umelecké diela a zbierky	Stavby	Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	Dopravné prostriedky	Pestovateľské celky trvalých	Základné stádo a ťažné	Drobný a ostatný dlhodobý hmotný majetok	Obstaranie dlhodobého hmotného majetku	Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok	Spolu
Prvotné ocenenie - stav na začiatku bežného účtovného obdobia	4,45		408.412,46	297.814,06	137.033,56			191.799,14			1.035.063,67
prírastky		180,00		10.760,00	61.730,00			0			72.490,00
úbytky				0	0			213,59			213,59
presuny											
Stav na konci bežného účtovného obdobia	4,45	180,00	408.412,46	308.574,06	198,763,56			191.585,55			1.107.520,08
Oprávky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia			268.838,14	290.741,52	134.816,96			191.799,14			886.195,76
prírastky			10.210,31	3.321,00	3.502,64			0			17.033,95
úbytky			0	0	0			0			0
Stav na konci bežného účtovného obdobia			279.048,45	294.062,52	138.319,60			191.585,55			903.016,12
Opravné položky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia											
prírastky											
úbytky											
Stav na konci bežného účtovného obdobia											
Zostatková hodnota											
Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	4,45	0	139.574,32	7.072,54	2.216,60			0	0		148.867,91
Stav na konci bežného účtovného obdobia	4,45	180,00	129.364,01	14.511,54	60.443,96			0	0		204.503,96

(2) Prehľad dlhodobého majetku, na ktorý je zriadené záložné právo a dlhodobého majetku, pri ktorom má účtovná jednotka obmedzené právo s ním nakladať.

ÚNSS neviduje dlhodobý majetok, na ktorý je zriadené záložné právo ani dlhodobý majetok, pri ktorom má ÚNSS obmedzené právo s ním nakladať.

(3) Údaje o spôsobe a výške poistenia dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku.

Dlhodobý nehmotný a dlhodobý hmotný majetok ÚNSS bol naďalej aj v roku 2023 poistený na základe poistných zmlúv: 6524019762 (budova KS Košice), 6524019885 (Krajské strediská ÚNSS okrem KS Košice, Úrad ÚNSS) v rámci poistenia majetku a zodpovednosti za škodu podnikateľov, 6594872443 v rámci poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel v poisťovni – Kooperatíva poisťovňa, a. s..

Spôsob a výška poistenia dlhodobého hmotného a nehmotného majetku je uvedený v rámci poistných zmlúv číslo 6524019762 (KS Košice) a 6524019885 a 6594872443.

Výška poistného v rámci poistenia majetku ÚNSS v roku 2023 predstavovala sumu 2.566,86 Eur (poistenie organizácie, majetku a budovy) a sumu 4.161,98 Eur (poistenie motorových vozidiel).

(4) Údaje o štruktúre dlhodobého finančného majetku za bežné účtovné obdobie a jeho umiestnenie v členení podľa položiek súvahy a o zmenách, ktoré sa uskutočnili v priebehu bežného účtovného obdobia v jednotlivých položkách dlhodobého finančného majetku.

Účtovná jednotka je neobmedzene ručiacim spoločníkom v Tyflocomp, s.r.o., Sekulská 1, 842 50 Bratislava, so základným imanom 6.638,78 Eur (200 000 Sk), založenej 29.11.1996. Vklad v Tyflocomp, s.r.o. vedie ÚNSS na účte 061 – Podielové cenné papiere a vklady v obchodných spoločnostiach.

Tabuľka č. 3 – Zmeny jednotlivých položiek dlhodobého finančného majetku

	Podielové cenné papiere a podiely v obchodnej spoločnosti v ovládanej osobe	Podielové cenné papiere a podiely v obchodnej spoločnosti s podstatným vplyvom	Dlhové cenné papiere držané do splatnosti	Pôžičky podnikom v skupine a ostatné pôžičky	Ostatný dlhodobý finančný majetok	Obstaranie dlhodobého finančného majetku	Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok	Spolu
Prvotné ocenenie								
Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	6.638,78							6.638,78
Prírastky					2.771,60			2.771,60
Úbytky								
Presuny								
Stav na konci bežného účtovného obdobia	6.638,78				2.771,60			9.410,38
Opravné položky								
Stav na začiatku bežného účtovného obdobia								
Prírastky								
Úbytky								
Stav na konci bežného účtovného obdobia								
Zostatková hodnota								
Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	6.638,78							6.638,78
Stav na konci bežného účtovného obdobia	6.638,78				2.771,60			9.410,38

Tabuľka č. 4 – Štruktúra dlhodobého finančného majetku

Názov spoločnosti	Podiel na základnom imaní (v %)	Podiel účtovnej jednotky na hlasovacích právach (v %)	Hodnota vlastného imania ku koncu		Účtovná hodnota ku koncu	
			bežného účtovného obdobia	bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	bežného účtovného obdobia	bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Tyflocomp s.r.o.	100%	100%	6.638,78	6.638,78	6.638,78	6.638,78
Realitný fond			2.771,60	0,00		2.771,60

(5) Informácia o výške tvorby, zníženia a zúčtovania opravných položiek k dlhodobému finančnému majetku a opis dôvodu ich tvorby, zníženia a zúčtovania.

V roku 2023 ÚNSS nevytvárala opravné položky k dlhodobému finančnému majetku.

(6) Prehľad o významných položkách krátkodobého finančného majetku a o ocenení krátkodobého finančného majetku reálnou hodnotou ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, pričom sa uvádza vplyv takéhoto ocenenia na výsledok hospodárenia účtovnej jednotky.

Tabuľka č. 5 – Položky krátkodobého finančného majetku

Krátkodobý finančný majetok	Stav na konci bežného účtovného obdobia	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Pokladnica	29.895,39	29.531,33
Ceniny	0	28,00
Bežné bankové účty	850,437,19	836.207,67
Bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok		
Peniaze na ceste	1.382,26	-130,70
Spolu	881.714,84	866.608,30

Tabuľka č. 6 – Položky krátkodobého finančného majetku

Krátkodobý finančný majetok	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Prírastky	Úbytky	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Majetkové cenné papiere na obchodovanie				
Dlhové cenné papiere na obchodovanie				
Dlhové cenné papiere so splatnosťou do jedného roka držané do splatnosti				
Ostatné realizovateľné cenné papiere				
Obstarávanie krátkodobého finančného majetku				
Krátkodobý finančný majetok spolu				

Tabuľka č. 7 – Položky krátkodobého finančného majetku

Krátkodobý finančný majetok	Zvýšenie/ zníženie hodnoty (+/-)	Vplyv ocenenia na výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia	Vplyv ocenenia na vlastné imanie
Majetkové cenné papiere na obchodovanie			
Dlhové cenné papiere na obchodovanie			
Ostatné realizovateľné cenné papiere			
Krátkodobý finančný majetok spolu			

(7) Prehľad opravných položiek k zásobám, pričom sa uvádza ich stav na začiatku bežného účtovného obdobia, tvorba, zníženie alebo zúčtovanie opravných položiek počas bežného účtovného obdobia a stav na konci bežného účtovného obdobia, ako aj dôvod tvorby, zníženia alebo zúčtovania opravných položiek k zásobám.

V roku 2023 ÚNSS nevytvárala opravné položky k zásobám.

Tabuľka č. 8 – Vývoj opravných položiek k zásobám

Druh zásob	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Tvorba opravnej položky (zvýšenie)	Zníženie opravnej položky	Zúčtovanie opravnej položky	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby					
Výrobky					
Zvieratá					
Tovar					
Poskytnutý preddavok na zásoby					
Zásoby spolu					

(8) Opis významných pohľadávok v nadväznosti na položky súvahy a v členení na pohľadávky za hlavnú činnosť a podnikateľskú činnosť.

Druh pohľadávok	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Pohľadávky z obchodného styku	10.513,76	9.420,34
Ostatné pohľadávky	21.008,51	35.661,40
Pohľadávky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy	0	17.975,95
Iné pohľadávky	3.477,24	4.031,76
Pohľadávky spolu	34.999,51	67.089,45

Z celkového objemu pohľadávok, tvoria významné položky pohľadávky voči Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v celkovej výške 17.975,95 Eur. Podnikateľskú činnosť zastupujú pohľadávky v celkovej hodnote 10.218,64 Eur poníženej o opravné položky v sume 808,30 Eur.

(9) Prehľad opravných položiek k pohľadávkam, pričom sa uvádza ich stav na začiatku bežného účtovného obdobia, tvorba, zníženie alebo zúčtovanie opravných položiek počas bežného účtovného obdobia a stav na konci bežného účtovného obdobia, ako aj dôvod tvorby, zníženia alebo zúčtovania opravných položiek k pohľadávkam. ÚNSS v roku 2023 účtovala opravné položky k pohľadávkam vo výške 808,30 Eur.

Tabuľka č. 9 – Vývoj opravných položiek k pohľadávkam

Druh pohľadávok	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Tvorba opravnej položky (zvýšenie)	Zníženie opravnej položky	Zúčtovanie opravnej položky	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Pohľadávky z obchodného styku	10.513,76	808,30			9.420,34
Ostatné pohľadávky					53.637,35
Pohľadávky voči účastníkom združení					
Iné pohľadávky					4.031,76
Pohľadávky spolu					67.089,45

(10) Prehľad pohľadávok do lehoty splatnosti a po lehote splatnosti.

Tabuľka č. 10 – Pohľadávky do lehoty splatnosti a po lehote splatnosti

	Stav na konci	
	bežného účtovného obdobia	bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Pohľadávky do lehoty splatnosti	63.657,13	33.287,31
Pohľadávky po lehote splatnosti	4.240,62	2.375,00
Pohľadávky spolu	67.897,75	35.662,31

(11) Prehľad významných položiek časového rozlíšenia nákladov budúcich období a príjmov budúcich období.

Príjmy budúcich období vo výške 7.501,52 Eur sú tvorené výnosom z prijatých sms správ a vkladmi na účet do 15.1.2024 v rámci verejnej zbierky Biela pastelka 2023.

(12) Opis a výška zmien vlastných zdrojov krytia neobežného majetku a obežného majetku podľa položiek súvahy za bežné účtovné obdobie, a to

- opis základného imania, nadačného imania v nadáciách, výška vkladov zakladateľov alebo zriaďovateľov, prioritný majetok v neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby, prevody zdrojov z fondov účtovnej jednotky a podobne; za jednotlivé položky sa uvádza stav na začiatku bežného účtovného obdobia, jednotlivé prírastky, úbytky, presuny a zostatok na konci bežného účtovného obdobia,
- opis jednotlivých druhov fondov, ktoré tvorí účtovná jednotka, stav na začiatku bežného účtovného obdobia, prírastky, úbytky, presuny a zostatok na konci bežného účtovného obdobia.

Tabuľka č. 11 – Zmeny vlastných zdrojov krytia neobežného majetku a obežného majetku

	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Prírastky (+)	Úbytky (-)	Presuny (+, -)	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Imanie a fondy					
Základné imanie	0				0
z toho: nadačné imanie v nadácii					
vklady zakladateľov					
prioritný majetok					

Fondy tvorené podľa osobitného predpisu	315.702,87	203.725,88	-174.121,61		345.307,14
Fond reprodukcie					
Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov					
Fondy zo zisku					
Rezervný fond					
Fondy tvorené zo zisku					
Ostatné fondy	330.025,63	3.176,33			333.201,96
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov					
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	13.250,71	0	-13.250,71		0
Spolu					678.509,10

Hospodársky výsledok na konci účtovného obdobia 2023 bol vyrovnaný na úrovni 0.

(13) Informácia o rozdelení účtovného zisku alebo vysporiadaní účtovnej straty vykázanej v minulých účtovných obdobiach.

Fondy tvorené podľa osobitného predpisu predstavujú fond verejnej zbierky Biela pastelka a fond verejnej zbierky Štvornohé oči registrovaných na MV SR. V roku 2023 sa čerpala zostatková suma z verejných zbierok realizovaných v roku 2021 vo výške 68.403,23 Eur a z verejných zbierok realizovaných v roku 2022 sa vyčerpala čiastková suma vo výške 174.121,61 Eur. Zostatok fondov verejných zbierok ovplyvnili aj náklady zbierok realizovaných v roku 2023 vo výške 36.202,87 Eur. Nevyčerpaná suma z verejných zbierok 2022 vo výške 73.178,03 Eur a získaná suma z verejných zbierok 2023 vo výške čistého výnosu 272.129,11 Eur predstavujú konečný zostatok fondov a to sumu celkom 345.307,14 Eur.

Tabuľka č. 12 – Rozdelenie účtovného zisku alebo vysporiadaní účtovnej straty

Názov položky	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Účtovný zisk	
Prídel do základného imania	
Prídel do fondu tvoreného podľa osobitného predpisu	
Prídel do fondu reprodukcie	
Prídel do rezervného fondu	
Prídel do fondu tvoreného zo zisku	
Prídel do ostatných fondov	10.050,71
Úhrada straty minulých období	
Prevod do sociálneho fondu	3.200,00
Prevod do nevysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov	
Iné	
Účtovná strata	
Vysporiadanie účtovnej straty	
Zo základného imania	
Z rezervného fondu	
Z fondu tvoreného zo zisku	
Z ostatných fondov	
Z nerozdeleného zisku minulých rokov	
Prevod do nevysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov	
Iné	

(14) Opis a výška cudzích zdrojov, a to

a) údaje o jednotlivých druhoch rezerv, ktoré tvorí účtovná jednotka; uvádza sa stav rezerv na začiatku bežného účtovného obdobia, ich tvorba, zníženie, použitie alebo zrušenie počas bežného účtovného obdobia a zostatok rezervy na konci bežného účtovného obdobia, pričom sa uvedie predpokladaný rok použitia rezervy,

Tabuľka č. 13 – Tvorba a použitie rezerv

Druh rezervy	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Tvorba rezerv	Použitie rezerv	Zrušenie alebo zníženie rezerv	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Rezervy na prevádzkové výdavky 2023 - audit	3.600,00	3.600,00	3.600,00		3.600,00
Rezervy na nevyčerpané dovolenky zamestnancov 2023	36.089,27	38.062,09	36.089,27		38.062,09
Zákonné rezervy spolu	39.689,27	41.662,09	39.689,27		41.662,09
Jednotlivé druhy krátkodobých ostatných rezerv					
Jednotlivé druhy dlhodobých ostatných rezerv					
Ostatné rezervy spolu					
Rezervy spolu	39.689,27	41.662,09	39.689,27		41.662,09

b) údaje o významných položkách na účtoch 325 - Ostatné záväzky a 379 – Iné záväzky; uvádza sa začiatkový stav, prírastky, úbytky a konečný zostatok podľa jednotlivých druhov záväzkov,

c) prehľad o výške záväzkov do lehoty splatnosti a po lehote splatnosti,

d) prehľad o výške záväzkov podľa zostatkovej doby splatnosti v členení podľa položiek súvahy

1. do jedného roka vrátane,
2. od jedného roka do piatich rokov vrátane,
3. viac ako päť rokov.

Krátkodobé záväzky ÚNSS vo výške 89.834,87€ vyplývajú z pracovno-právnych vzťahov a predstavujú záväzky voči zamestnancom, sociálnym, zdravotným a finančným inštitúciám. Všetky tieto záväzky sú vyrovnané v mesiaci január nasledujúceho účtovného obdobia. Krátkodobé záväzky z obchodného styku predstavujú sumu 1.112,17€.

Tabuľka č. 14 – Záväzky

Druh záväzkov	Stav na konci	
	bežného účtovného obdobia	bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Záväzky po lehote splatnosti	0	0
Záväzky do lehoty splatnosti so zostatkovou dobou splatnosti do jedného roka	90.947,04	90.618,99
Krátkodobé záväzky spolu	90.947,04	90.618,99
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti od jedného do piatich rokov vrátane	0	0
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti viac ako päť rokov	0	0
Dlhodobé záväzky spolu	0	0
Krátkodobé a dlhodobé záväzky spolu	90.947,04	90.618,99

e) prehľad o záväzkoch zo sociálneho fondu; uvádza sa začiatkový stav, tvorba a čerpanie sociálneho fondu počas účtovného obdobia a zostatok na konci účtovného obdobia,

Tabuľka č. 15 – Vývoj sociálneho fondu

Sociálny fond	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Stav k prvému dňu účtovného obdobia	4.417,05	3.721,18
Tvorba na ťarchu nákladov	3.419,07	3.176,02
Tvorba zo zisku	3.200,00	0,00
Čerpanie	3.519,15	2.480,15
Stav k poslednému dňu účtovného obdobia	7.516,97	4.417,05

f) prehľad o bankových úveroch, pôžičkách a návratných finančných výpomociach s uvedením meny, v ktorej boli poskytnuté, druhu, hodnoty v cudzej mene a hodnoty v eurách ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, výšky úroku, splatnosti a formy zabezpečenia,

ÚNSS nečerpala v roku 2023 žiadny úver, pôžičku, či inú návratnú finančnú výpomoc.

Tabuľka č. 16 – Bankové úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci

Druh cudzieho zdroja	Mena	Výška úroku v %	Splatnosť	Forma zabezpečenia	Suma istiny na konci bežného účtovného obdobia	Suma istiny na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Krátkodobý bankový úver						
Pôžička						
Návratná finančná výpomoc						
Dlhodobý bankový úver						
Spolu						

g) prehľad o významných položkách časového rozlíšenia výdavkov budúcich období. ÚNSS v roku 2023 neúčtovala o výdavkoch budúcich období.

(15) Prehľad o významných položkách výnosov budúcich období v členení najmä na

- zostatkovú hodnotu bezodplatne nadobudnutého dlhodobého majetku,
- zostatkovú hodnotu dlhodobého majetku obstaraného z dotácie,
- zostatok nepoužitej dotácie alebo grantu,
- zostatok nepoužitej časti podielu zaplatenej dane,
- zostatkovú hodnotu dlhodobého majetku obstaraného z podielu zaplatenej dane.

Tabuľka č. 17 – Významné položky výnosov budúcich období

Položky výnosov budúcich období z dôvodu	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Prírastky	Úbytky	Stav na konci bežného účtovného obdobia
bezodplatne nadobudnutého dlhodobého majetku	0,00	0,00	0,00	0,00
dlhodobého majetku obstaraného z dotácie	2.237,00	67.355,30	2.237,00	67.355,30
dlhodobého majetku obstaraného z finančného daru	7.068,14	7.616,20	7.068,14	7.616,20
dotácie zo štátneho rozpočtu alebo z prostriedkov Európskej únie	19.082,91	0,00	19.082,91	0,00

dotácie z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku	0,00	18.503,23	0,00	18.503,23
grantu	44.490,57	39.834,85	44.490,57	39.834,85
dary	28.778,43	23.377,31	28.778,43	23.377,31
podielu zaplatenej dane	41.508,34	65.825,04	41.508,34	65.825,04
dlhodobého majetku obstaraného z podielu zaplatenej dane	0,00	0,00	0,00	0,00

(16) Údaje o majetku prenajatom formou finančného prenájmu, a to

a) celková suma dohodnutých platieb ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, v členení na istinu a finančný náklad,

b) suma istiny a finančného nákladu podľa doby splatnosti

1. do jedného roka vrátane,
2. od jedného roka do piatich rokov vrátane,
3. viac ako päť rokov.

ÚNSS v roku 2023 neeviduje majetok prenajatý formou finančného prenájmu.

Tabuľka č. 18 – Majetok prenajatý formou finančného prenájmu

Závazok	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Istina	Finančný náklad	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Celková suma dohodnutých platieb				
do jedného roka vrátane				
od jedného roka do piatich rokov vrátane				
viac ako päť rokov				

Čl. IV

Informácie, ktoré dopĺňajú a vysvetľujú údaje vo výkaze ziskov a strát

(1) Prehľad tržieb za vlastné výkony a tovar s uvedením ich opisu a vyčíslením hodnoty tržieb podľa jednotlivých hlavných druhov výrobkov, služieb hlavnej činnosti a podnikateľskej činnosti účtovnej jednotky.

Druh výnosu	Činnosť	
	Hlavná	Podnikateľská
	nezdaňovaná	zdaňovaná
Za predaj tovaru	0,00	0,00
Za predaj vlastných výrobkov	0,00	0,00
Za služby	42.177,21	23.867,53

(2) Opis a vyčíslenie hodnoty významných položiek prijatých darov, osobitných výnosov, zákonných poplatkov a iných ostatných výnosov.

ÚNSS v roku 2023 prijala nepeňažné dary v celkovej výške 6.394,36€. Z tejto sumy boli vo výške 2.088 Eur softvérové licencie, v sume 256,42 Eur to boli dezinfekčné a ochranné prostriedky v súvislosti s ochorením COVID-19, suma 1.085,00 Eur predstavovala kompenzačné pomôcky, 180 Eur dar vo forme umeleckého diela – obrazov, suma 2.735,86 Eur realitný fond získaný dedičským konaním a ostávajúca suma 49,08 Eur bolo poskytnutie bezodplatnej služby opravy a údržby automobilu KS Banská Bystrica a pohonné hmoty pri kúpe automobilov pre KS Košice a Bratislava.

(3) Prehľad dotácií a grantov, ktoré účtovná jednotka prijala v priebehu bežného účtovného obdobia. Uvedené sumy sú výnosmi v roku 2023, nie príjmami, teda zohľadňujú výnosy budúcich období.

Druh výnosu	Činnosť	
	Hlavná	Podnikateľská
	nezdaňovaná	zdaňovaná
Prijaté príspevky od organizačných zložiek	0,00	
Prijaté príspevky od iných organizácií	199.060,59	
Prijaté príspevky od fyzických osôb	9.264,36	
Prijaté členské príspevky	16.220,90	
Príspevky z podielu zaplatenej dane	41.508,34	
Dotácie na prevádzku	871.762,76	

(4) Opis a suma významných položiek finančných výnosov; uvádza sa aj celková suma kurzových ziskov, pričom osobitne sa uvádza hodnota kurzových ziskov účtovaná ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

Text	Celkom
Za poskytnuté pôžičky	0
Z bežných vkladových účtov	0
Z termínovaných účtov	0
Za devízových účtov	0
Kurzový zisk pri úhrade záväzkov	51,10
Kurzový zisk zúčtovaný ku dňu účtovnej závierky	0,15

(5) Opis a vyčíslenie hodnoty významných položiek nákladov, nákladov na ostatné služby, osobitných nákladov a iných ostatných nákladov.

Druh nákladu	Suma v Eur
Ostatné služby a vstupné na aktivity ÚNSS	18.926,36
Ubytovanie a strava aktivít ÚNSS	43.986,97
Preprava a prepravné služby	18.265,77
Poštovné	4.966,52
Telefóny	10.127,99
Nájomné a prenájom	15.397,77
Náklady na tlač časopisov pre nevidiacich a slabozrakých, informačných materiálov	5.846,40
Ďalšie platené služby	10.139,93
Internet a komunikačná infraštruktúra	3.962,95
Ochranné a zabezpečovacie služby	5.230,89
Účastnícke poplatky na školenia semináre a konferencie	2.121,59
Softvérové služby (aktualizácia a podpora softvéru)	4.721,40
Notárske, právne, ekonomické a audítorské služby	15.631,16
Údržba servera, PC sietí a techniky	26.978,40
Metodické služby	16.531,94
Marketingové a reklamné služby	19.706,14
Pracovná zdravotná služba	601,20
Požiarna ochrana	2.648,67
Audit a testovanie prístupnosti aplikácií a web stránok	2.917,50
Poradenstvo v oblasti architektonických a dopravných bariér	9.986,20

(6) Prehľad o účele a výške použitia podielu zaplatenej dane za bežné účtovné obdobie.

V roku 2022 ÚNSS prijala prostriedky vo forme podielu 2% zaplatenej dane za rok 2021 v celkovej výške 41.508,34 Eur. Táto suma bola použitá počas roka 2023.

V roku 2023 ÚNSS prijala prostriedky vo forme podielu 2% zaplatenej dane za rok 2022 v celkovej výške 65.825,04 Eur. Celá táto suma bola preúčtovaná do výnosov budúcich období a bude použitá počas nasledujúceho roka 2024.

Špecifikácia použitia podielu zaplatenej dane v roku 2023 poukázanej v roku 2022 bude v súlade so zákonom uverejnená v Obchodnom vestníku do 31.5.2024.

Tabuľka č. 19 – Účel a výška použitia podielu zaplatenej dane

Účel použitia podielu zaplatenej dane	Použitá suma z bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Použitá suma bežného účtovného obdobia
Poskytovanie sociálnej pomoci – poskytovanie špecializovaného sociálneho poradenstva, vykonávanie sociálnej prevencie a sociálnej rehabilitácie a ďalších služieb pre občanov so zrakovým postihnutím. Podpora organizačných zložiek v jednotlivých regiónoch SR na financovanie nákladov súvisiacich s rozvojom a realizáciou ich činností a nákladov súvisiacich so seberealizáciou občanov so zrakovým postihnutím.	41.508,34	0,00
Zostatok podielu zaplatenej dane bežného účtovného obdobia		65.825,04

(7) Opis a suma významných položiek finančných nákladov; uvádza sa aj celková suma kurzových strát, pričom osobitne sa uvádza hodnota kurzových strát účtovaná ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

Suma kurzových strát pri úhrade záväzkov je 93,09 Eur a ku dňu zostavenia účtovnej závierky je 32,19 Eur.

(8) V účtovnej jednotke, ktorá má povinnosť overenia účtovnej závierky audítormi, sa uvedie vymedzenie a suma nákladov za účtovné obdobie v členení na náklady za

- overenie účtovnej závierky,
- uistovacie audítorské služby s výnimkou overenia účtovnej závierky,
- súvisiace audítorské služby,
- daňové poradenstvo,
- ostatné neaudítorské služby.

Tabuľka č. 20 – Náklady vynaložené v súvislosti s auditom účtovnej závierky

Jednotlivé druhy nákladov za	Suma
overenie účtovnej závierky	3.600,00
uistovacie audítorské služby s výnimkou overenia účtovnej závierky	
súvisiace audítorské služby	
daňové poradenstvo	
ostatné neaudítorské služby	
Spolu	3.600,00

Čl. V

Opis údajov na podsúvahových účtoch

Významné položky prenajatého majetku, majetku prijatého do úschovy, odpísané pohľadávky a prípadné ďalšie položky.

ÚNSS nedisponovala počas roka 2023 prenajatým majetkom ani majetkom prijatým do úschovy, ktorý by bolo potrebné evidovať na podsúvahových účtoch.

Čl. VI

Ďalšie informácie

(1) Opis a hodnota iných aktív, ktorými sa rozumie možný majetok, ktorý vznikol v dôsledku minulých udalostí a ktorého existencia alebo vlastníctvo závisí od toho, či nastane alebo nenastane jedna alebo viac neistých udalostí v budúcnosti, ktorých vznik nezávisí od účtovnej

jednotky; týmito inými aktívami sú napríklad práva zo servisných zmlúv, poisťných zmlúv, koncesionárskych zmlúv, licenčných zmlúv, práva z investovania prostriedkov získaných oslobodením od dane z príjmov.

ÚNSS v roku 2023 nedisponovala a neúčtovala o uvedených položkách iných aktív.

(2) Opis a hodnota iných pasív vyplývajúcich zo súdnych rozhodnutí, z poskytnutých záruk, zo všeobecne záväzných právnych predpisov, z ručenia podľa jednotlivých druhov ručenia; takýmito inými pasívami sú:

- a) možná povinnosť, ktorá vznikla ako dôsledok minulej udalosti a ktorej existencia závisí od toho, či nastane alebo nenastane jedna alebo viac neistých udalostí v budúcnosti, ktorých vznik nezávisí od účtovnej jednotky, alebo
- b) povinnosť, ktorá vznikla ako dôsledok minulej udalosti, ale ktorá sa nevykazuje v súvahe, pretože nie je pravdepodobné, že na splnenie tejto povinnosti bude potrebný úbytok ekonomických úžitkov, alebo výška tejto povinnosti sa nedá spoľahlivo oceniť.

ÚNSS v roku 2023 nedisponovala a neúčtovala o uvedených položkách iných pasív.

(3) Opis významných položiek ostatných finančných povinností, ktoré sa nesledujú v účtovníctve a neuvádzajú sa v súvahe; pri každej položke sa uvádza jej opis, výška a údaj, či sa týka spriaznených osôb, a to

- a) povinnosť z devízových termínovaných obchodov a iných finančných derivátov,
- b) povinnosť z opčných obchodov,
- c) zákonná povinnosť alebo zmluvná povinnosť odobrať určité produkty alebo služby, napríklad z dodávateľských alebo odberateľských zmlúv,
- d) povinnosť z leasingových, nájomných, servisných, poisťných, koncesionárskych, licenčných zmlúv a podobných zmlúv,
- e) iné povinnosti.

ÚNSS v roku 2023 nedisponovala a neúčtovala o uvedených položkách ostatných finančných povinností.

(4) Prehľad nehnuteľných kultúrnych pamiatok, ktoré sú v správe alebo vo vlastníctve účtovnej jednotky.

ÚNSS v roku 2023 nedisponovala a neúčtovala o uvedených položkách, ani nemala v správe alebo vo vlastníctve takýto druh majetku.

(5) Informácie o významných skutočnostiach, ktoré nastali medzi dňom, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a dňom jej zostavenia.

V roku 2023 a v čase zverejnenia tejto účtovnej závierky občianske združenie nezaznamenalo významné nepriaznivé dopady na svoju činnosť. Nepriaznivým dopadom na činnosť v roku 2023 bolo a je aktuálne zvyšovanie miery inflácie a zvýšenie režijných nákladov za spotrebu energií. Výraznou pomocou v nepriaznivej spoločenskej situácii boli zmeny legislatívy ohľadom čerpania výnosov z verejných zbierok, ktorými sa predĺžili lehoty čerpania týchto finančných zdrojov a dotácia inflačnej pomoci poskytnutá MPSVaR.

Nakoľko sa však spoločenská situácia stále mení, nemožno predvídať jej budúce dopady a vplyv na organizáciu. Akýkoľvek negatívny vplyv resp. straty zahrnie účtovná jednotka do účtovníctva a účtovnej závierky v roku 2024. Manažment podnikne všetky kroky na zmiernenie akýchkoľvek účinkov na spoločnosť a jej klientov.

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

členom občianskeho združenia
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska

I. Správa z auditu účtovnej závierky

Názor

Uskutočnili sme audit účtovnej závierky občianskeho združenia Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2023, výkaz ziskov a strát za rok končiaci sa k uvedenému dátumu, a poznámky, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód.

Podľa nášho názoru, priložená účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie občianskeho združenia Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska k 31. decembru 2023 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Základ pre názor

Audit sme vykonali podľa medzinárodných audítorských štandardov (International Standards on Auditing, ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov je uvedená v odseku Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky. Od občianskeho združenia sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423/2015 o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“) týkajúcich sa etiky, vrátane Etického kódexu audítora, relevantných pre náš audit účtovnej závierky a splnili sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu za účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie tejto účtovnej závierky tak, aby poskytovala pravdivý a verný obraz podľa zákona o účtovníctve a za tie interné kontroly, ktoré považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní účtovnej závierky je štatutárny orgán zodpovedný za zhodnotenie schopnosti občianskeho združenia nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opísanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve.

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky

Našou zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, vrátane názoru. Primerané uistenie je uistenie vysokého stupňa, ale nie je zárukou toho, že audit vykonaný podľa medzinárodných audítorských štandardov vždy odhalí významné nesprávnosti, ak také existujú.

Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a za významné sa považujú vtedy, ak by sa dalo odôvodnene očakávať, že jednotlivo alebo v súhrne by mohli ovplyvniť ekonomické rozhodnutia používateľov, uskutočnené na základe tejto účtovnej závierky.

V rámci auditu uskutočneného podľa medzinárodných audítorských štandardov, počas celého auditu uplatňujeme odborný úsudok a zachováваме profesionálny skepticizmus. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávnosti účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a uskutočňujeme audítorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame audítorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre náš názor. Riziko neodhalenia významnej nesprávnosti v dôsledku podvodu je vyššie ako toto riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie za účelom vyjadrenia názoru na efektívnosť interných kontrol občianskeho združenia.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosť účtovných odhadov a uvedenie s nimi súvisiacich informácií, uskutočnené štatutárnym orgánom.
- Robíme záver o tom, či štatutárny orgán vhodne v účtovníctve používa predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti a na základe získaných audítorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybniť schopnosť občianskeho združenia nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú tieto informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery vychádzajú z audítorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah účtovnej závierky vrátane informácií v nej uvedených ako aj to, či účtovná závierka zachytáva uskutočnené transakcie a udalosti spôsobom, ktorý vedie k ich vernému zobrazeniu.

II. Správa k ďalším požiadavkám zákonov a iných právnych predpisov

Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe

Štatutárny orgán je zodpovedný za informácie uvedené vo výročnej správe, zostavenej podľa požiadaviek zákona o účtovníctve. Náš vyššie uvedený názor na účtovnú závierku sa nevzťahuje na iné informácie vo výročnej správe.

V súvislosti s auditom účtovnej závierky je našou zodpovednosťou oboznámenie sa s informáciami uvedenými vo výročnej správe a posúdenie, či tieto informácie nie sú vo významnom nesúlade s auditovanou účtovnou závierkou alebo našimi poznatkami, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, alebo sa inak zdajú byť významne nesprávne.

Výročnú správu sme ku dňu vydania správy audítora z auditu účtovnej závierky nemali k dispozícii.

Keď získame výročnú správu, posúdime, či výročná správa občianskeho združenia Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o účtovníctve, a na základe prác vykonaných počas auditu účtovnej závierky, vyjadríme názor, či:

- informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej za rok 2023 sú v súlade s účtovnou závierkou za daný rok,
- výročná správa obsahuje informácie podľa zákona o účtovníctve.

Okrem toho uvedieme, či sme zistili významné nesprávnosti vo výročnej správe na základe našich poznatkov o účtovnej jednotke a situácii v nej, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky.

Rožňava, 22. marca 2024

GemerAudit, spol. s r. o.
Šafárikova 65
048 01 Rožňava
Licencia UDVA č.195

Ing. Vladimír Burkovský
Zodpovedný audítor
Licencia UDVA č. 1021

Ďakujeme za podporu

Štátnej správe a samospráve

Ministerstvo kultúry SR
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja
a informatizácie SR
Banskobystrický samosprávny kraj
Bratislavský samosprávny kraj
Košický samosprávny kraj
Nitriansky samosprávny kraj
Prešovský samosprávny kraj
Trenčiansky samosprávny kraj
Trnavský samosprávny kraj
Žilinský samosprávny kraj

Spolupracovníkom a podporovateľom

BILLA ľuďom, o.z.
Bratislavské kultúrne a informačné stredisko
Carl Zeiss Slovakia, s.r.o.
Centrum pre filantropiu, n.o.
Človek v ohrození (organizátor FF Jeden svet)
ESET, spol. s r.o.
Európska únia nevidiacich
Európske fórum zdravotného postihnutia
Fakulta architektúry a dizajnu STU
ĽudiaĽuďom.sk
Mestská knižnica v Bratislave
Múzeum mesta Bratislavy
Nadácia Allianz
Nadácia Národnej banky Slovenska
Nadácia Pontis
Národná rada občanov so zdravotným
postihnutím v SR (v súčasnosti už Slovenské fórum
osôb so zdravotným postihnutím)
NIKÉ, spol. s r.o.
Novartis Slovakia, s.r.o.
OLO, a.s.
OZ To je život
Prezídium Policajného zboru
Profesia, spol. s r.o.
Raná starostlivosť, n.o.
Roche Slovensko, s.r.o.
SINA handmade (Dominika Strápek Ružová)

Sjednocená organizace nevidomých
a slabozrakých ČR
SK-NIC, a.s.
Slovak Telekom
Slovenská knižnica pre nevidiacich M. Hrebendu
v Levoči
Slovenská národná galéria
Slovenský národný panel
Slovenský pacient
Spojená škola internátna pre žiakov so zrakovým
postihnutím v Bratislave
Svetová únia nevidiacich
Stredisko podpory pre študentov so špecifickými
nárokmi Teiresiás
Touch and Speech
Tyflocomp, s.r.o.
Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj
občianskej spoločnosti
VIAMO
VINCOM, s.r.o.
Visum Očné Štúdio
Výskumné a školiace centrum bezbariérového
navrhovania (CEDA)
Združenie miest a obcí Slovenska
Zelená vlna RTVS

Partnerom verejnej zbierky Biela pastelka

CODES BRAND HOUSE, s.r.o.
ČSOB
Dedoles, s.r.o.
DHL
Dr. Max
Eldamar, s.r.o.
Eva Amzler
EVIDEN
Hotel Apollo Bratislava****
JEKA studio, s.r.o.
Lions Club International
Model Obaly, s.r.o.
Novartis Slovakia, s.r.o.
OFPRINT, s.r.o.
PROMISEO, s.r.o.
Raklim, a.s.

SENES spol. s r. o.
UniCredit Bank
ZSSK
ŽSR

Mobilným partnerom

Orange Slovensko
O2 Slovakia
Slovak Telekom
4ka

Mediálnym partnerom

CINEMA CITY
BOOMERANG SMARTMEDIA
IDS MEDIA WAIT MARKETING
Jandl
LEDPROMOTION
Lurity Inteligent AD
New Age Advertising
Nový Čas
Pravda
Qex
Rádio LUMEN
Rádio Expres
RTVS
STARTITUP
TA3
TV Doktor
Zoznam

Obchodným reťazcom

BILLA
Lidl
TESCO
Coop Jednota

Obchodným centráram

AS Mlynské Nivy
AUPARK Bratislava SC
AUPARK Košice SC
AUPARK Žilina SC
AVION Bratislava
City Aréna Trnava
DANKÜCHEN
Dopravný podnik mesta Prešov
Europa SC Banská Bystrica

Eurovea
Galéria Martin
HBK Nitrianski Rytieri
OC Aquario Nové Zámky
OC BORY MALL
OC Central Bratislava
OC Centro Nitra
OC Danubia Bratislava
OC Eperia Prešov
OC Forum Poprad
OC Korzo Prievidza
OC Laugaricio
OC MAX Prešov
OC MAX Trenčín
OC MAX Žilina
OC Mirage Žilina
OC Mlyny Nitra
OC Mólo Pezinok
OC Novum Prešov
OC RETRO Bratislava
OC Tulip Martin
OZC Južanka
NC VIVO!
SAD Zvolen
Sieť obchodných domov PRIOR STRED
Shopping Palace Bratislava
Trenčianske minerálne vody, a. s.

Ďakujeme dobrovoľníkom a priaznivcom, žiakom základných i študentom stredných škôl a regionálnym partnerom, vďaka ktorým sa Biela pastelka dostala k našim darcom.

Špeciálne poďakovanie patrí

Agentúre PROMISEO za pro bono služby (nielen) pri príprave kampane VZ Biela pastelka.
Partnerom verejnej zbierky Štvornohé oči
BILLA, s. r. o.
VÚB, a. s.
Partnerovi programu Zdravé oči už v škôlke
BILLA ľuďom, o. z.

Ďakujeme mestám a obciam za podporu miestnych aktivít základných organizácií ÚNSS i všetkým individuálnym a firemným darcom 2 %.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska Slovak Blind and Partially Sighted Union

Sekulská 672/1, 841 04 Bratislava, Slovak Republic
Tel.: 02/69 20 34 20 • unss@unss.sk • www.unss.sk
IČO: 00683876

Vydala ÚNSS v máji 2024